ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання **30 березня 2020 року**

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання 30 березня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

<u>Позачергове засідання</u> (Понеділок, 30 березня 2020 року)

Прийняття постанов:	
«Про призначення Марченка С.М.	
Міністром фінансів України»	4
«Про призначення Степанова М.В.	
Міністром охорони здоров'я України»	4
Складення присяги членами Кабінету Міністрів України	
Марченком С.М. та Степановим В.М.	5
Виступ Президента України Зеленського В.О.	6
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням	
наполовину строків підготовки до другого читання	
проекту Закону «Про внесення змін до деяких	
законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності»	7
деяких механізмів регулювання оанківської діяльності	/
Прийняття Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих	
актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення»	10

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Зал засідань Верховної Ради України 30 березня 2020 року, 16 година 30 хвилин

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, прошу підготуватися до реєстрації. Готові?

Прошу народних депутатів зареєструватися шляхом натискання кнопки «за» електронної системи «Рада». Реєструємося!

У сесійному залі зареєструвалися 314 народних депутатів. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні народні депутати! У зв'язку з вимогою Президента України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні вкотре проводимо позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Перелік питань, розгляд яких визначено в пропозиціях Президента про скликання позачергового засідання, вам наданий. Переходимо до їх розгляду.

Вельмишановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про призначення Марченка С.М. Міністром фінансів України» (№ 3289). Відповідно до Регламенту дане питання розглядається за скороченою процедурою. Але оскільки ми його проходили, чи є необхідність у його розгляді за скороченою процедурою? Немає. Тоді я прошу підготуватися до голосування. Готові до голосування?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Марченка Сергія Михайловича Міністром фінансів України» (№ 3289). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято (Оплески).

Я вітаю вас з призначенням.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Постанови «Про призначення Степанова М.В. Міністром охорони здоров'я України» (№ 3290).

Чи ϵ необхідність у розгляді? Аналогічно можемо одразу ставити на голосування, так?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Степанова Максима Володимировича Міністром охорони здоров'я України» (№ 3290). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 246.

Рішення прийнято (Оплески).

Я вітаю вас.

Покажіть по фракціях і групах. Ви бачите результати.

Шановні колеги, зараз має бути складення присяги, так? Прошу призначених колег, вони ϵ в залі, скласти присягу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на позачерговому пленарному засіданні Верховної Ради України присутній Президент України Володимир Олександрович Зеленський (Оплески).

Прошу сідати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр фінансів України Марченко Сергій Михайлович.

МАРЧЕНКО С.М., *міністр фінансів України*. Дякую, шановні народні депутати, за підтримку.

«Я, Марченко Сергій Михайлович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства» (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо вас зі вступом на посаду.

Шановні колеги, відповідно до статті 10 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» особа, призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України, у день свого призначення перед вступом на посаду складає на пленарному засіданні Верховної Ради України присягу.

Для складення присяги на трибуну запрошується міністр охорони здоров'я України Степанов Максим Володимирович. Будь ласка.

СТЕПАНОВ М.В., міністр охорони здоров'я України. «Я, Степанов Максим Володимирович, усвідомлюючи високу відповідальність члена Кабінету Міністрів України, урочисто присягаю на вірність Українському народові. Зобов'язуюся додержуватися Конституції України та законів України, зміцнювати суверенітет і незалежність України, обстоювати права і свободи людини та громадянина, дбати про добробут Українського народу, сталий демократичний розвиток суспільства» (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо вас, Максиме Володимировичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, до слова запрошується Президент України Володимир Олександрович Зеленський (Оплески).

ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.О., *Президент України*. Дякую. Дякую вам, шановні депутати, шановний Голово Верховної Ради, за можливість сказати декілька слів. Я буду дуже швидко говорити, бо розумію, що часу обмаль.

Перше. Я вдячний кожному із вас, що ми в масках.

Друге. Я вдячний вам, що в такий складний час для країни через коронавірусну хворобу і розповсюдження цього вірусу по всьому світу ми збираємося і ви працюєте. Я хочу кожному з вас поаплодувати, я вам дуже вдячний (Оплески).

Третє. Дуже важливо, щоб країна працювала, незважаючи на трагедію через цей вірус. Я вдячний всім народним депутатам за призначення міністрів фінансів і охорони здоров'я.

Шановні міністри, я вас також вітаю.

I четверте, хоча, думаю, якщо ми говоримо відверто, а я звик саме так говорити з усіма людьми, то четверте — це, як на мене, перше і найголовніше. Дійсно, зараз всім складно. Складно всьому світові. Дуже складно Україні. Сьогодні нам треба підтримати саме економіку України, людей, які працюють на підприємствах. Тому для нас дуже важливо, щоб відбувалося підписання меморандуму з Міжнародним валютним фондом. Але ϵ дві головні умови, про які ви добре знаєте, — прийняття закону про землю та банківського закону. Зараз ми будемо обговорювати ці питання. Я не хочу говорити багато красномовних

слів, скільки ми отримаємо від $MB\Phi - 10$ мільярдів чи більше, сьогодні важливо підтримати нашу економіку, життєво важливо, це кров для нашої економіки.

Ми розуміємо, що є багато питань. Упевнений, у кожного з вас є питання до того чи іншого закону, до наших відносин з міжнародними партнерами. Я все розумію, але зараз не має бути поділу на провладну партію і опозицію. Не може бути будь-якої опозиції під час кризової ситуації через коронавірусну хворобу.

Тому я вас дуже прошу підтримати ці законопроекти. Саме у ваших руках, від вашого голосування сьогодні залежить, чи буде ця дуже важлива фінансова підтримка нашої економіки, чи цього не станеться. Хочу, щоб ви не думали, що не буде нічого страшного, депутатів багато, і якщо я не проголосую чи утримаюся, все буде нормально. Ні, це залежить від кожного з вас. Хочу вам сказати — я зніму на секунду маску, щоб ви бачили моє обличчя, — у мене теж багато запитань до цієї ситуації, у кожного з нас дуже багато запитань, але я вас дуже прошу підтримати ці законопроекти, вони дуже важливі для українського народу. Я вам вдячний за наданий час для виступу (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Олександровичу.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань функціонування банківської системи» (№ 2571-2) та альтернативні законопроекти № 2571-3, № 2571-д.

Нам необхідно прийняти рішення про включення до порядку денного цього питання. Готові голосувати? Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 276.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 250.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання. Шановні колеги, всі бажають виступити? (*Шум у залі*). Ні, спочатку доповідачі (*Шум у залі*). Можемо голосувати?

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань функціонування банківської... (Шум у залі).

Ви бажаєте виступити? Прошу тих, хто бажає виступити, записатися. Рущишин Ярослав Іванович.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). «Голос» вже заявляв про свою позицію. Ми будемо підтримувати цей законопроект і закликаємо колег по парламенту зробити те саме. Ми не можемо допустити дефолту (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність». Прошу передати слово Порошенку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко Петро Олексійович.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Я також виступатиму без маски, потім одягну її. Хочу сказати, що, звичайно, в опозиції завжди є велика кількість питань до законопроектів влади. Але я хотів би наголосити, щоб ви всі чітко розуміли, що поставлено на карту. На карту поставлений дефолт України. Як ми до цього прийшли — це питання третє. Дефолт — це інфляція. Дефолт — це знецінення національних грошей, інший курс національної валюти, різкий ріст безробіття, дестабілізація банківської системи. А заплатить за це все український народ, найменш захищені верстви населення, лише для того, щоб одному олігарху зберегти або повернути банк. І на сьогодні це час істини.

Саме тому «Європейська солідарність» і я як її лідер будемо голосувати за цей законопроект. Закликаю всіх слідувати прикладу «Європейської солідарності».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Насамперед я хотіла би розпочати з того, що це законопроект не про «ПриватБанк». Ви це розумієте? Що навмисно зроблено так, щоб це було підведено під якесь приватне ім'я банку. Це законопроект, який, де-факто, демонструє ставлення до України як до «бананової республіки» третього світу, щоб ви це розуміли (Оплески). Тут історія в тому, що повністю порушується статус України як правової держави. Можливо, ви не читали, то я вам скажу про два елементи цього законопроекту.

.Перше. В цьому законопроекті говориться, що у відповідних процесах і процедурах рішення суду не будуть дійсними. Ви мені, будь ласка, назвіть ще хоч одну країну, де рішення суду не вважатимуться дійсними.

Друге. Тут Національний банк, через який і так країну знищили за останні роки, перетворюється на державу в державі.

Хочу нагадати, що під час попередніх п'яти років знищено 105 українських банків, знищено фінансову систему України, яка з часом буде підмінена, думаю, якоюсь іншою банківською системою. І можу сказати, що у тих 105 банках, ви знаєте, 445 мільярдів гривень середнього класу поховали у Фонд гарантування вкладів, поховали там середній клас. І якщо ось це буде прийнято, оце сміття, де порушено 11 статей Конституції і дві статті Європейської конвенції з прав людини, тоді забудьте про українську фінансову систему і про правову державу Україна. Це буде перевірка на патріотичність.

Ніякого дефолту в Україні не буде, кредитори його не допустять. Ви це розумієте? Зараз ті, які були маріонетками, нас заганяють далі в глухий кут. Тому я закликаю не голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Віктор Васильович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Президенте! Шановний Голово Верховної Ради України! Шановні колеги! Що зараз відбувається? Щоб усі розуміли, Національний банк п'ять років грабував Україну, українців, національний банківський сектор в угоду міжнародним кредиторам і всім, хто їм із-за кордону перстом указував, яким банкам бути в Україні, а яким — ні. Вони так розійшлися за цих п'ять років, що позакривали навіть державні банки, банки, які мали статус міських, наприклад, банк «Хрещатик» у Києві, пограбували їх.

Ми всі були свідками, як п'ять років йшов розпродаж майна банків — майже 100 банків, які вони позабирали і продавали за 1-3 відсотки від залишкової вартості того майна і активів, які там були. І сьогодні вони намагаються

врятувати себе, зробити так, щоб ніхто не був відповідальним за все те, що вони робили п'ять років.

Десятки рішень Верховного Суду України, інших судів по сотнях банків України, десятки рішень щодо повернення вкладів. Сьогодні міжнародні кредитори і інституції намагаються врятувати тих, хто виконував їхні доручення, нашими руками прикрити їх дії.

Більше того, ми говоримо не лише про минуле. Вони так прописали норми, що і в майбутньому Національний банк може заходити в будь-який приватний, державний банк, змінювати керівництво, міняти членів наглядових рад, членів правління і таке інше, робити все, що захочеться, бо судитися з ними буде заборонено законом, який ви сьогодні протягуєте. Вони робитимуть все, що хочеш, в рамках безправового поля. Тобто в нас перестає діяти судова система і ми банківський сектор взагалі виводимо в таку міжнародну юрисдикцію, коли три-чотири людини із-за кордону розказуватимуть нам, які мають бути банки в Україні і що їм робити. Хочете нам допомогти із-за кордону, заведіть сюди п'ять міжнародних потужних банків і кредитуйте на умовах, як в Європі і Сполучених Штатах Америки, тоді це буде допомога, а не знищення нашого банківського сектору.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Більше немає бажаючих виступити? Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності» (№ 2571-д).

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 267.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію (згідно з частиною другою статті 116 Регламенту Верховної Ради України) про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання законопроекту № 2571-д. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 277.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги. Давайте подякуємо пану Президенту (Оплески).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, що Президент України ще повернеться до нас. Дякуємо, пане Президенте (Оплески).

Шановні колеги, ми переходимо до останнього питання сьогоднішнього позачергового засідання. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10), друге читання.

Під час розгляду цього питання ми зупинилися на поправці 3299, якщо мені не зраджує пам'ять, народного депутата Шуфрича. Так?

Ви наполягаєте, Несторе Івановичу? Поправка 3299. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Ви знаєте, шановні колеги, що наша принципова позиція щодо прийняття цього законопроекту — виключно після того, як визначиться з цього приводу народ України. А це можливо зробити лише в один спосіб, відомий як народовладдя, до якого ви так закликали, а саме через проведення всеукраїнського референдуму.

Тому ми наполягаємо, щоб цей законопроект у принципі було можливо розглядати, голосувати і приймати щодо нього рішення після того, як висловить свою позицію народ України, який згідно з Конституцією України є головним носієм влади. А сьогодні в умовах пандемії коронавірусу, в умовах зубожіння людей і подальшого їх зубожіння без будь-якої перспективи на зворотне спонукати їх продати свою землю — це знущання і злочин проти українського народу!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3299 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3300. Народний депутат Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, ми вже не раз проводили дискусію щодо розгляду цього законопроекту і ще раз наполягаємо на тому, що даний законопроект може бути розглянутий виключно після проведення всеукраїнського референдуму.

Зверніть увагу, що відбувається в Європі. Ціна землі прив'язана до інших різних соціальних стандартів. Сьогодні найменша перспектива отримати вартість землі в Україні, тому що ми де-факто ε найбіднішою країною. І коли один із присутніх тут попередніх президентів говорить, що ε загроза дефолту, то «дефолт» уже висловив йому народ України на президентських виборах, а сьогодні ви хочете скористатися, прикритися коронавірусом з тим, щоб провокувати продаж землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3300 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Несторе Івановичу, далі йдуть ваших 10 системних поправок. Може, ми виділили б 3 хвилини... (Шум у залі). Ні, йдемо за поправками. Дякую.

Тоді поправка 3301. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я, чесно кажучи, за свій «невеликий» депутатський стаж багато чого бачив у цьому залі. Якщо я не помиляюся, ми визначилися з датою наступного пленарного засідання — 14 квітня, то яким дивом розглядаємо це питання зараз в абсолютно неконституційний, нерегламентний спосіб, позбавляючи народних депутатів України можливості реалізувати свої регламентні права? Цей законопроект може бути розглянутий виключно на черговому пленарному засіданні, на цьому ми наполягаємо і вимагаємо, і підемо з цим до Конституційного Суду.

Тому, будь ласка, нехай почують МВФ, абевегедейка, хто ще цікавиться, що такий закон не має перспективи бути реалізованим у такий спосіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3301 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3302. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги, я, розуміючи ризик, який зараз є в країні, хочу сказати, що ми з відкритим обличчям звертаємося до народу України, захищаючи його конституційне право вирішити долю української землі. Принцип народовладдя, з яким Президент України боровся за право бути Президентом, сьогодні порушується, тому головна вимога нашої політичної сили, нашої фракції — це проведення всеукраїнського референдуму, на якому народ України висловить свою позицію щодо можливості запровадження ринку землі, купівлі-продажу землі.

Ми вважаємо, що сьогодні, крім порушення регламентних норм, конституційних прав народних депутатів України, ми порушуємо конституційні права наших громадян як носіїв влади в нашій країні. Виключно через референдум можна визначитися щодо цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3302 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 55.

Рішення не прийнято.

Прохання від колег, все-таки правила єдині для всіх, ми всі працюємо в масках, і я теж. Я розумію, що це трохи некомфортно, але безпека наших колег насамперед. Тому попрошу вас одягнути маску. Дякую.

Наступна поправка 3303. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги, не можу не звернути вашої уваги на те, що очікувана вартість землі 1 тисяча доларів за гектар у шість-сім разів нижча за ціну в наших найближчих сусідів: румунів, угорців, словаків, поляків. При цьому хочу наголосити, що саме в шість — вісім разів рівень пенсійного забезпечення в цих країнах вищий, ніж зараз в Україні, рівень доходів громадян там у середньому в сім разів вищий, ніж доходи наших громадян. Тому ми й наполягаємо на тому, щоб зупинитися в цьому свавіллі, підвищити доходи наших громадян, встановити справедливу ціну на землю, безумовно, після того, як народ України на референдумі висловиться щодо свого ставлення до ринку землі і погодиться на купівлю-продаж української землі, власної землі, наголошую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3303 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 51.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3307. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, ви бачите, що більшість наших поправок пов'язана із забезпеченням конституційного права наших громадян визначитися з цього доленосного питання на всеукраїнському референдумі. Для нас принципово, щоб народ України висловив свою позицію, відкрив або відтермінував саму можливість продажу землі в умовах зубожіння, в умовах економічної і соціальної кризи, коли ми на останньому місці з усіх соціальних показників і коли Україна на першому місці за рівнем бідності.

Я вже наводив приклади, що наші найближчі сусіди мають ціну на землю у сім разів вищу і доходи, пенсію також приблизно на цей же рівень вищі, а Франція, Німеччина відповідно в 20-25 разів і вищі доходи, і вищу ціну на землю.

Тому я прошу пана Сольського прокоментувати наше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 3307 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 51.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3309. Народний депутат Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Руслане, я дуже вдячний за ваше реагування, що ви таки прокоментували мо ϵ звернення до пана Сольського. Але я навіть у цих окулярах бачу, що ви не ϵ паном Сольським. Тому нас цікавить, як у відомому анекдоті, «а где начальник транспортного цеха?»

Пане Сольський, невже ви категорично проти того, щоб народ України висловився на всеукраїнському референдумі щодо самої можливості купівліпродажу української землі в умовах, коли доходи наших громадян мізерні? Пенсія на сьогодні становить уже близько 50 доларів, і що ми чекаємо, на що провокуємо людей? Продати останнє, що може забезпечити в майбутньому їх родину? Тому ми вважаємо, що відповідь на запитання, чи настав час продавати землю, має дати народ України.

А що думає голова нашого аграрного комітету пан Сольський?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Миколо Тарасовичу, я все-таки ще раз прошу і вас, і всіх інших, одягніть, будь ласка, маски. Я розумію, що це незручно, але так безпечніше.

Будь ласка, Миколо Тарасовичу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Несторе Івановичу, радий вас знову чути і бачити. З приводу вашого запитання, пов'язаного з ціною і співставленням доходів. Ви знаєте, тут є питання. Чому малі доходи? Бо землю можуть дешево продати. Чому дешево можуть продати землю? Тому що малі доходи. Але якщо відірватися від політики і зіставити доходи з ціною землі в тих країнах, які ви наводили, то коефіцієнт подібний, як і в нашій країні.

Поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 3309 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3310.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я відреагував на ваше зауваження та абсолютно з вами погоджуюся, що народні депутати України мають сьогодні продемонструвати дисципліну щодо ставлення до власного захисту і захисту громадян навколо них. Тому я скористався захисною маскою, але так і не зрозумів з відповіді пана Сольського, голови аграрного комітету, чому замість того, щоб спромогтися на підвищення доходів наших громадян і, як наслідок, про що я вже говорив, на підвищення вартості власної землі, щоб люди могли отримати можливість за бажання продати свої земельні майнові права в сім, вісім, 10 разів дорожче, без проведення референдуму в умовах зубожіння ми провокуємо людей продати останнє лише заради примхи з-за океану?

Я категорично проти і переконаний, що народ України нас підтримає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3310 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3311. Народний депутат Бурміч. Не наполягає.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Як не наполягає? Наполягає!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, підніміть руку, бо я вас не побачив.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, сьогодні за цих умов у нас уже третє позачергове засідання. Навіть лідер «слуг народу» прийшов нас агітувати, щоб ми проголосували те, що проти народу, не запитуючи народу. Як таке може бути? Це перше.

Друге. Коли ми повинні за Регламентом розглядати ці поправки? На черговому засіданні, а не сьогодні. Ми порушуємо все, що можемо, і йдемо проти власного народу, аби лише догодити тим, хто, мабуть, йому сьогодні зателефонував і наступив на якийсь мозоль. Не можна цього робити. Лише референдум, лише за Регламентом, лише на черговому засіданні, по-іншому не можна.

Я наполягаю на своїй поправці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3311 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3312. Народний депутат Пономарьов. Немає в залі. Поправка 3313. Народний депутат Чорний. Не наполягає. Друзі, мені дуже складно. Піднімайте руки, тому що ви всі в масках. Народний депутат Чорний. Прошу.

ЧОРНИЙ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, шановний пане головуючий, ще раз хочу наголосити, що фракція «Опозиційна платформа — За життя» має чітку і зрозумілу для народу України позицію щодо цього питання. Ми категорично проти прийняття цього законопроекту в тому вигляді, який запропонований сьогодні в залі. Тому ми підготували дуже багато суттєвих поправок, які внесли до залу. Більше того, хочу ще раз сказати, що головна вимога нашої фракції — проведення референдуму за народною ініціативою, коли сам український народ визначиться, якщо він підтримає саму ідею, яким чином цю ідею можна реалізовувати.

Тому я хочу закликати всіх присутніх депутатів, щоб ви звернулися до своєї совісті і зрозуміли, що українську землю продавати не можна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3313 народного депутата Чорного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3314. Народний депутат Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. Шановний пане головуючий, шановні народні депутати, ще раз звертаюся до вас, до совісті кожного з народних депутатів щодо того, яким чином ми сьогодні беремо на себе таку відповідальність — прийняти рішення замість українського народу щодо найсуттєвішого питання, яке взагалі може бути в Україні, — питання української землі. Українська земля — не лише чорнозем, а ще й територія. Якщо хтось не розуміє, то віддавати територію будь-кому не можна, зовсім неприйнятна постановка питання в такому вигляді, як ϵ в цьому залі.

Тому ще раз хочу наголосити на позиції фракції «Опозиційна платформа — За життя» щодо цього питання — проведення народного референдуму за народної ініціативи, а лише потім прийняття будь-яких законів у цьому сенсі.

Прошу проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3314 народного депутата Чорного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3315. Народний депутат Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, шановні колеги, шановний пане головуючий! Я хочу вам нагадати, що на одному із засідань аграрного комітету ви особисто сказали про те, що 28 років незалежності України говорили, що землю продавати не на часі. Але сьогодні, коли країна захоплена епідемією коронавірусу, коли ми знаходимося в такому важкому економічному становищі, ви кажете, що це на часі. Будь ласка, зверніть увагу на те, що каже вам народ України, — це точно зараз не на часі.

Я прошу врахувати мою поправку і все-таки дослухатися до думки українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3315 народного депутата Плачкової. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Далі йде блок поправок народного депутата Киви і народного депутата Колтуновича. Чи можна якось згрупувати їх? Я запитую, Олександре Сергійовичу (Шум у залі). Добре, ідемо за чергою.

Поправка 3316. Народний депутат Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий, шановні народні депутати і, найголовніше, шановні виборці! Я звертаюся найперше до вас. Маючи ряд поправок...

Я прошу сісти пана в окулярах, який переді мною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одягніть маску, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановні колеги, шановні виборці, я хочу звернути вашу увагу на те, що економічні аспекти запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення абсолютно не корелюються цим законопроектом, вони суперечать навіть тим нормам, які тут виписані. І хоча

Президент на останньому засіданні запропонував зменшення концентрації землі для фізичних осіб до 100 гектарів, все одно цього мало.

Всі ті поправки, які подавала «Опозиційна платформа — За життя», найперше стосуються референдуму. Це дуже важливі моменти, ми не можемо без цієї норми рухатися далі. Тому, оскільки ви вже пішли на поступки щодо іноземців, щодо зменшення концентрації, ми просимо також врахувати думку людей і провести референдум. Я поясню в наступних поправках чому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3316 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

Шановні народні депутати, я передаю прохання інших народних депутатів навіть під час доповіді бути в масках, тому що це створює безпеку для інших.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3317 народних депутатів Киви і Колтуновича. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний головуючий, звертаючи увагу на ваші рекомендації, я хочу сказати, що я обов'язково одягаю маску, тільки-но закінчую свій виступ. Дуже складно розмовляти в масці, доповідаючи підряд 10 поправок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я знаю, але я – в масці.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Послухайте, ви спочатку наведіть порядок зі своїми колегами і примусьте їх одягнути маски, а не розказуйте, що нам робити. Це перше (Шум в залі). Я маю на увазі не персонально вас.

Друге, щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Безумовно, всі ми знаємо, в яку економічну ситуацію занурюється Україна. Це результати роботи уряду Гончарука і вже нового Прем'єр-міністра, це результати економічної політики впродовж шести чи семи місяців цієї влади.

Тому я хочу звернути увагу, що за цих соціально-економічних умов будьякі кроки щодо приватизації або обігу земель сільськогосподарського призначення недоречні, шкідливі і суперечать національним економічним інтересам.

Одягаю маску.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3317 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

Олександре Сергійовичу, з приводу того, про що ви говорите: усі, кого бачу, в масках.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3318. Народні депутати Кива і Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановні виборці, тепер я звертаю вашу увагу на головну ідею щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Вам, виявляється, надають право купувати і продавати земельні ділянки. Безумовно, це благий намір, але що це означає? Це означає, що ви зі своєї мінімальної пенсії у 1638 гривень нібито зможете купувати земельну ділянку (1 гектар, наприклад) за кілька тисяч доларів. Інше питання, скільки вона ще коштуватиме за умови зниження рівня її капіталізації. Це нонсенс, тому що навіть якщо ми візьмемо річні доходи, якщо візьмемо мінімальні фіксовані доходи, які є в країні, 70-80 відсотків людей залежно від року не зможуть бути фізичними, юридичними особами, які купують відповідні земельні ділянки. Тому ці гектари не для вас, ці гектари проти економіки України, а на користь або олігархам, або міжнародним транснаціональним корпораціям.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3318 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3320. Кива, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, шановні виборці, я найперше звертаюся до тих, які підтримали політичну партію «Опозиційна платформа — За життя». У програмі нашої політичної партії, з якою ми йшли на вибори, було чітко виписано, що будь-які питання щодо обігу земель сільськогосподарського призначення повинні вирішуватися українським народом на загальнонаціональному референдумі.

Ми з цим ішли на вибори, і за цю програму проголосували мільйони українських виборців. На сьогодні, після того, як було прийнято цей проект закону в першому читанні 13 листопада 2019 року, наша партія подала більше 1 тисячі поправок, які так чи інакше стосуються питання всеукраїнського референдуму. Тому ми з цієї точки зору виконуємо нашу передвиборну обіцянку щодо того, що будь-яке питання, яке стосується обігу земель сільськогосподарського призначення, має визначатися виключно на референдумі. Наступні поправки — про соціологічні дослідження.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3320 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3324. Кива, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, звертаюся тепер до вас. Аргументація поправок, які стосуються проведення всеукраїнського загальнонаціонального референдуму щодо обігу земель сільськогосподарського призначення, нами також підтримується. Чому? Тому що навіть зважаючи на думку людей, ми бачимо дані трьох соціологічних досліджень — Соціологічної групи «Рейтинг», Київського міжнародного інституту соціології та Центру Разумкова.

Ми всі про це говоримо, тому що, за різними соціологічними даними залежно від методології, 70-80 відсотків громадян України виступають за проведення всеукраїнського референдуму щодо цього питання, від 60 до 70 відсотків залежно від тієї чи іншої соціологічної групи готові прийти на референдум і проголосувати проти запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення. Тому ми наполягаємо на тому, щоб референдум був проведений до 1 жовтня 2020 року.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3324 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 45$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3327. Кива, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуючий. Шановні народні депутати, шановні виборці, ще один дуже важливий момент, з приводу якого я хочу звернутися до наших виборців, які зараз нас слухають, щодо економічної доцільності впровадження ринку землі найперше для громадян України.

Ми неодноразово чули і від колег з «Батьківщини», і від інших колег, і від експертів з нашої партії про те, що доцільно розвивати інститут оренди землі, недоцільно її продавати, тому що з економічної точки зору це невигідно, за кілька років можна купити вартість земельного паю. Тобто ви за два-три роки за рахунок оренди відіб'єте повністю весь цей земельний масив. Невигідно продавати, а вигідно здавати в оренду громадянам України свої земельні паї, розвивати довгострокову оренду. Це сприятиме і поліпшенню якості ґрунтів, і впровадженню елементів водогосподарсько-меліоративної інфраструктури, і багато чому іншому. Тож для громадян України невигідно продавати ці паї.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3327 народних депутатів Киви і Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3328 народного депутата Колтуновича.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, шановні виборці, ще один дуже важливий крок, на який хотілося б звернути увагу, це низька інвестиційна привабливість окремих ділянок у національному масштабі. На сьогодні фахівці Інституту аграрної економіки, а також інших науково-дослідних інститутів України порахували щодо низької інвестиційної привабливості. Чому вона відбулася? Тому що свого часу після того, як у 2001 році було запроваджено обіг земель, ми отримали парцеляцію цілісних земельних масивів. Ми розуміємо, що, безумовно, цей фактор стримує купівлю цілісних земельних масивів. Безумовно, фермерам або великим масштабним виробникам, сільгоспвиробникам вигідно обробляти значні цілісні земельні масиви.

З цієї точки зору ми наполягаємо на тому, щоб усе-таки повернутися до оренди, а не продавати ті земельні ділянки, які ϵ в громадян України, за низькими цінами, навіть порівняно з нашими сусідами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3328 народних депутатів Киви та Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 43.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3329. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, шановні присутні! Ми зараз бачимо дуже цинічне ставлення до людей. Усі ми дуже добре розуміємо, що під час кризи, під час карантину, коли всі демократичні й адекватні країни світу роблять усе, щоб підтримати своїх громадян, щоб підтримати свою економіку, щоб захистити медицину, підтримати лікарів, ви, ризикуючи життями людей, намагаєтеся продати Україну, продати українську землю. Це великий злочин, і ви це дуже добре розумієте.

«Опозиційна платформа — За життя» категорично наполягає на тому, щоб це питання було знято з порядку денного на сьогодні. У жодному разі не можна

продавати українську землю без референдуму. Тому я вимагаю, щоб ця поправка була поставлена на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталіє Юріївно.

Ставлю на голосування поправку 3329 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3331. Народна депутатка Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми закликаємо вас до здорового глузду. Під час великої кризи, якої ніколи не було у світі, коли мільйонам наших громадян загрожує коронавірусна хвороба, коли лікарі стоять на варті та намагаються захистити здоров'я людей, тут, у парламенті, деякі політики намагаються заробити на продажу України. Шановні, давайте знімемо це питання з порядку денного, не будемо обурювати суспільство, не будемо порушувати Конституції, не будемо зраджувати нашій країні. Не можна зараз продавати українську землю.

Будь ласка, давайте виправимо цю помилку, знімемо з порядку денного розгляд земельного питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3331 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 43.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3340. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми всі дуже добре розуміємо, що зрадити країну — це продати Україну, продати українську землю. Тому «Опозиційна платформа — За життя» наполягає на тому, щоб прийняти зараз рішення щодо проведення всеукраїнського референдуму відразу після карантину. Готуємося під час карантину до проведення референдуму та йдемо до людей, запитаємо в них, як вони бачать майбутнє України, що вони нам скажуть і який наказ дадуть. Лише тоді ми разом будемо мати право приймати це рішення. Ви не маєте права ані за Конституцією, ані за законами України розпоряджатися Україною всупереч думці людей.

Ми вимагаємо проведення всеукраїнського референдуму, вимагаємо зупинити безлад, який зараз відбувається в цьому залі, та зробити все, щоб захистити людей і не розпродати Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3340 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3341. Народна депутатка Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Шановні колеги, у цьому залі є дуже багато фахових юристів, яких я дуже поважаю, а також дуже багато фактично заручників політичних ігор, які відбуваються в залі парламенту. Я всіх нас закликаю до того, щоб усе-таки ми згадали, хто нас обирав. Нас обирав український народ, і саме думку українського народу ми повинні враховувати. Ви всі чудово знаєте, що зараз відбуваються протизаконні дії. Давайте їх зупинимо, давайте знімемо цей законопроект з розгляду сьогодні і повернемося до нього хоча б після карантину. Що ми тут робимо? Шановні колеги, все-таки давайте одумаємося.

Я пропоную поставити мою поправку на голосування і підтримати її. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3341 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 42.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3342. Народний депутат Загородній. Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний головуючий. Я хочу вкотре наголосити, що позиція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя» залишається незмінною: ринок української землі можна відкривати лише після проведення всеукраїнського референдуму. Це перше.

Друге. Я хочу звернутися до громадян України. Сьогодні в цьому залі відбувається злочин, який вчиняє президентська фракція і партія «Слуга народу», тому що своїми діями вони порушують статтю 5, статтю 13 і статтю 14 Конституції України

Наступне. Ці депутати порушують присягу народного депутата, яку вони давали на вірність українському народу. Продавши українську землю, ви перетворюєте країну на колонію, тому що служите Міжнародному валютному фонду і ваші дії призводять до того, що країна знаходиться під зовнішнім управлінням, а під зовнішнім управлінням — це напівколонія. Продавши землю, ви перетворите країну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3342 народного депутата Загороднього. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3343. Народний депутат Папієв.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України, шановні громадяни України! Я спочатку звертаюся до головуючого з проханням пояснити, що взагалі відбувається зараз у сесійному залі. Тобто фактично зараз — позачергове пленарне засідання з чітко визначеним порядком денним.

Перше. Ви не маєте права розглядати на позачерговому пленарному засіданні те питання, яке ε в порядку денному поточної сесії, поточних пленерних засідань.

Друге. Якщо сьогодні позачергове пленарне засідання, то конкретний порядок денний діє лише до 24 години, тобто до нуля годин наступного дня.

І найголовніше. Шановні колеги, ми сьогодні, приймаючи рішення, голосували без обговорення з тим, щоб хвороба не передалася іншим народним депутатам України. Не дай Боже, сьогодні хтось захворіє, то відповідальність нестиме той...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3343 народного депутата Папієва. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3344. Народний депутат Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, шановні виборці, я хотів би звернути увагу, в мене є інформація, що 450 місцевих рад уже прийняли рішення щодо недопущення ухвалення даного проекту закону, а саме: 12 обласних рад, сім районних рад, 139 міських рад, 215 сільських та селищних рад і ОТГ. Ці ради представляють 214 мільйонів виборців, ще, крім того, 204 місцеві ради на своїх сесіях також приймуть відповідні рішення.

Я хотів би звернути увагу на те, що громадяни України на нижчій ланці, яких це безпосередньо стосується, виступають проти запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення. Я закликаю найперше депутатівмажоритарників, які обиралися безпосередньо в округах, і, власне, усіх тих, які

обиралися, звернути увагу на думку місцевого самоврядування. Вам іти на місцеві вибори восени 2020 року. Місцеві громади і місцева влада проти цього.

Прошу врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на головування поправку 3344 народного депутата Колтуновича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3345. Народний депутат Волошин. Немає.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа—За життя»). Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. С? Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Шановні колеги, я думаю, що у всіх ϵ повне відчуття фантасмагоричності того, що зараз відбувається, тому що сьогодні фактично увесь світ переживає найбільшу кризу з часів Другої світової війни. Ніхто не зна ϵ , яким він після цього вийде, і лише ми цим законопроектом робимо вигляд, що нічого не відбувається. Ми всі сидимо тут у масках, багато хто в рукавичках, і таке враження, що нічого не змінилося, що можна запускати ринок землі так само, як три місяці тому ми тут сиділи, хоча й тоді це була велика проблема.

Нас сьогодні фактично ставлять перед вибором: або ми маємо ризикувати здоров'ям наших колег, або маємо відмовитися від нашої політичної позиції, від наших поправок, які ми в законний спосіб внесли для того, щоб не дозволити вам ухвалити без опитування громадян цей законопроект. Звичайно, це абсолютно неприпустимий вибір, перед яким поставлено опозицію, і ви будете нести повну відповідальність за те, що наражаєте всіх народних депутатів і тих, з ким вони контактуватимуть сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3345 народного депутата Волошина.

Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3348. Народний депутат Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Продовжуємо. Ми щойно ухвалили закон, який впроваджує, зокрема, і кримінальну відповідальність за сприяння поширенню епідемії. Те, що зараз відбувається в залі, можна в принципі трактувати у подібний спосіб.

Головне. Ми ще декілька місяців тому казали, що в умовах триваючої війни в Україні, в умовах економічного занепаду запуск ринку землі призведе до того, що не можна буде отримати справедливу ціну за земельні ділянки. Сьогодні, коли у світі колосальна економічна криза, яка за масштабами перевищує все, що ми знали за останні багато десятиліть, хто з нормальних інвесторів прийде купувати землю?

Цей законопроект ви тягнете під конкретні структури, які підготували гроші для того, щоб свідомо і навіть спеціально скористатися цією епідемією для того, щоб за найнижчими цінами скупити українські землі. Навіть попри те, що ви формально відкладаєте запровадження такого закону, там є достатньо механізмів для того, щоб забезпечити реалізацію інтересів окремих вузьких груп транснаціональних корпорацій. Більше того, якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3348 народного депутата Волошина. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3351. Народний депутат Мороз. Немає.

Поправка 3355. Народний депутат Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, я вже говорив і мої колеги наголошували, що сьогодні на позачерговому засіданні розглядати і приймати законопроект про ринок землі — це порушення Регламенту. Більше того, знайшли час, коли треба дивитися, хто вивіз маски, інші медичні засоби в лютому, бо ми це все проґавили, закликати їх, щоб повернули гроші і прибутки, роздивитися, хто за минулі п'ять років 100 мільярдів вивіз із України і жодної копійки не повернув. А ми прогинаємося перед тими, хто це все організував, і примушуємо людей прийняти ринок землі. Це найбільш цинічні рішення, які можуть лягти на вас, шановні «слуги народу», на все життя.

На своїй поправці наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3355 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3358 народного депутата Пономарьова. Будь ласка. Дякую.

Наступна поправка 3360. Народний депутат Скорик.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Поправка 3359, пане Стефанчук.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, так, поправка 3359.

СКОРИК М.Л. Шановні громадяни України, шановні колеги, я хочу наголосити, що коли Президент примусив Верховну Раду зробити абсолютно незаконні дії щодо третього поспіль позачергового засідання за день, він абсолютно чітко розумів, що робить, тому що ризик захворіти в закритому приміщенні для такої великої кількості людей, посадивши їх туди на такий тривалий час, — це злочин, і він це робить навмисно.

Шановний пане Стефанчук, я хочу запитати, на який пункт Регламенту ви посилаєтеся, коли ми розглядаємо це питання на позачерговому засіданні, замість того, щоб розглядати його на звичайному пленарному засіданні?

Крім того, я хотів висловити повагу до пана Разумкова щодо того, що він усунувся від розгляду цього ганебного питання, його немає в залі. Мені дуже шкода вас, пане Стефанчук, ви мене навіть не чуєте, що вас таким чином використовують як фахового юриста і начебто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3359 народного депутата... (*Шум у залі*). Я можу відповідати лише щодо поправок, а не на загальні питання.

Ставлю на голосування поправку 3359 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3360. Народний депутат Скорик.

СКОРИК М.Л. Шановний пане Стефанчук, я хочу наголосити на тому, що ви маєте мені відповісти, яким пунктом Регламенту ви керуєтеся, коли ставите це питання на позачерговому засіданні? Це потрібно нам для стенограми для того, щоб коли ми це питання будемо подавати до Конституційного Суду, щоб це була чітка відповідь, яка розглядалася б у Конституційному Суді.

Ви знаєте, коли Президент сказав нам про те, що ми повинні цей законопроект прийняти заради МВФ, то я можу нагадати фільм, який я дивився рік тому, герой якого, президент, посилає на три букви Міжнародний валютний фонд. На жаль, наш Президент заради того, щоб... Навіть не розуміючи, заради чого, тому що я зараз поясню, що можна зробити. Ми мали б нормально змінити бюджет, мали б видатки на сплату відсотків Міжнародному валютному фонду спрямувати на розвиток нашої економіки, на те, щоб захистити наших людей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я відповідаю на ваше запитання, що ніде не передбачено, що позачергове засідання має якісь обмеження щодо внесення питань, які вже розглядаються. Для цього воно і позачергове засідання.

Ставлю на голосування поправку 3360 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3361. Народний депутат Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л. Ви знаєте, шановні колеги, всі бідні країни зараз проводять переговори з Міжнародним валютним фондом щодо того, щоб через епідемію коронавірусу заморозити будь-які виплати Міжнародному валютному фонду. Міжнародний валютний фонд не вважає Україну бідною країною. Чому? Тому що вони бачать, що в нас, на їх точку зору, співвідношення валового внутрішнього продукту і боргових зобов'язань, як вони вважають, не таке критичне, у нас є сільськогосподарська земля і є ласі шматки державної власності. Саме тому нам нав'язують цей законопроект, і я наголошую, що це мародерство в такій ситуації продавлювати законопроект про продаж української землі, коли будь-які активи на сьогодні в Україні знецінилися в рази, коли операційних доходів у наших підприємців немає взагалі. Я наголошую, це мародерство і грабіж українського народу, і це принципово відрізняється навіть від того, коли ми починали розглядати це питання на початку року.

Я вас прошу, схаменіться і припиніть абсолютно незаконні дії. Прошу поставити питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3361 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3362. Народний депутат Скорик.

СКОРИК М.Л. Ви знаєте, коли розпочалася епідемія коронавірусу, всі політичні сили сказали, що ми маємо усунути політичні розбіжності, політичні амбіції і працювати заради подолання епідемії. Про це говорила і «Опозиційна платформа — За життя», наші лідери, мої колеги. І сьогодні, голосуючи за призначення на посаду міністра охорони здоров'я, ми саме таким чином і зробили, показавши, що в нас, дійсно, є відповідальність перед суспільством. Навіть незважаючи на політичні розбіжності з паном Степановим, ми вважаємо, що країна має мати в такий скрутний час міністра охорони здоров'я.

Але країна не потребує для того, щоб захиститися від епідемії коронавірусу, запровадження ринку землі в ситуації, коли, ще раз наголошую, ці активи нічого не вартують, коли ми можемо замінити ці кроки нормальним перерозподілом бюджетних коштів, коли маємо перерозподілити видатки на виплати міжнародним кредиторам на те, щоб підтримати економіку і власних громадян,

коли ми маємо нарешті розпочати діалог про мир замість того, щоб продовжувати війну в такій ситуації, скоротити військові...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3362 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3363 народної депутатки Плачкової. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Шановні народні депутати, шановні українці, сьогодні кожен громадянин України нарешті почув правду про те, навіщо монобільшості цей законопроєкт. Це не в інтересах українського народу, а в інтересах МВФ. Саме цю правду почув кожен українець. І всупереч думці українського народу ви все-таки в протизаконний спосіб намагаєтеся проштовхнути цей законопроєкт. Але я хочу вам нагадати, що в Державному бюджеті на 2020 рік немає жодних закладених витрат щодо інвентаризації земель, яким чином може бути виконаний такий закон, якщо буде прийнятий.

Тут ϵ дуже багато фахівців. Будь ласка, давайте зупинимося і відкличемо цей законопроект. Це просто пафосно сьогодні. Не можна так поводитися з українським народом, з нашими виборцями.

Я прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3363 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3364. Народна депутатка Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М. Знову нагадаю вам, шановні народні депутати, що в перехідних положеннях цього законопроекту дуже багато повноважень покладено саме на уряд щодо розробки нормативно-правової документації стосовно імплементації такого закону в майбутнє законодавство України і впровадження цього ринку. Але ми сьогодні були знову свідками того, що цей парламент не може навіть двох міністрів з першого разу призначити. Скажіть, будь ласка, чи можна в умовах мінливості уряду взагалі покладати на нього такі важливі обов'язки? Я знову закликаю всіх: давайте зупинимося і знімемо з розгляду цей законопроект.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3364. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3365. Нікітіна. Не наполягає.

Поправка 3366. Фролов. Не наполягає.

Поправка 3367. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ви перетинаєте червоні лінії, які не можна перетинати. Зараз той час, коли ми повинні об'єднати всі свої зусилля для того, щоб захистити Україну. Послухайте, більше трьох сотень людей уже захворіли на коронавірус, ще стосовно десятків тисяч не проведено тестів та не виявлено остаточно цю хворобу. Сьогодні країна – у форс-мажорі! Ну, що ж ви робите?!

Ми всі зараз повинні працювати над антикризовими заходами. Якщо уряд не спроможний, то парламент повинен виконати цю роботу. Ми повинні дати людям адекватні пенсії, адекватну соціальну підтримку. На сьогодні більше 4 мільйонів громадян залишилися без роботи. Треба підтримати економіку та дати всі можливості, щоб люди працювали. А ви зараз тут зраду влаштовуєте, розпродаючи українську землю.

Ми наполягаємо на тому, щоб було проведено референдум і щоб цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3367 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3369. Народний депутат Загородній.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Я хочу звернутися до українського народу з тим, щоб усі зрозуміли, що сьогодні в цьому залі відбувається величезний обман. Коли громадяни України голосували на виборах за партію «Слуга народу», то вони не голосували за продаж української землі, тому що в програмі цієї політичної сили взагалі відсутнє слово «земля». Зате у програмі цієї політичної сили, як і в програмі Президента України, є положення про народовладдя. Ви обіцяли, що першим вашим законопроектом буде проект закону про народовладдя, а отже, ви маєте в цих умовах не дурити український народ, а зняти цей законопроект з розгляду, внести до Верховної Ради законопроект про народовладдя, проголосувати за нього в турборежимі, як ви любите робити, і лише після цього, оголосивши референдум, прийняти рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3369 народного депутата Загороднього. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3370. Народний депутат Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Шановний пане головуючий, я все-таки звертаюся до вас, щоб ви дали конкретну чітку відповідь, тому що громадяни України дивляться нас по телебаченню і не можуть зрозуміти, чи є пандемія коронавірусу в Україні, чи немає? Тому поясніть мені, з яким розумом і з якою мораллю можна зібрати 315 людей в одному залі, які після цього роз'їдуться по країні? А не дай Боже, серед нас, як на минулих засіданнях, є інфіковані люди і носії? Тобто хто нестиме відповідальність, у тому числі і кримінальну, за те, що Верховна Рада України стане сьогодні джерелом збільшення захворюваності і, не дай Боже, погіршення здоров'я людей, я не хочу говорити про найгірші речі? Скажіть мені, ви як головуючий готові нести кримінальну відповідальність за те, що сьогодні відбувається у Верховній Раді злочин?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3370 народного депутата Папієва. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Наступні три поправки Пузійчука, ми домовлялися про 3 хвилини, так? І не голосуємо за них, просто -3 хвилини.

Народний депутат Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні громадяни України, фракція «Батьківщина» і наш лідер Юлія Володимирівна Тимошенко виступають категорично проти продажу землі. Зверніть увагу на цинізм, який відбувається зараз у цьому залі. Під час світової пандемії, під час карантину в Україні, коли люди не можуть вийти на вулицю, коли українські аграрії не можуть захистити своє право володіти землею, проводиться отака велика афера не лише цього, а й минулого століття — щодо розпродажу української землі.

У той час, коли світові провідні країни спрямовують титанічні зусилля на захист своїх громадян, на підтримку та захист економік, у нас відбувається розпродаж землі. Це злочин проти народу і майбутніх поколінь. Скажіть, будь ласка, хто з українських аграріїв під час кризи може собі дозволити придбати землю? Ми ще не розуміємо, наскільки боляче ця криза вдарить по українській

економіці, наскільки боляче вдарить по українських аграріях. Як нам пояснює влада, чому вона продає землю? Аргументація дуже проста: Україні дадуть у борг! Не допомогу, не реструктуризацію, а Україні дадуть у борг.

Шановні «слуги народу», під час парламентської кампанії ви обіцяли народовладдя, обіцяли референдум. Проведіть референдум і, крім питання продажу української землі, поставте ще одне запитання: чи хочуть люди, щоб ви далі їх заганяли в борги, чи будуть вони підтримувати отримання чергового кредиту? І кредиту за що? За те, щоб взамін забрати найцінніше, що в нас ϵ , українську землю? Ви впевнені в тому, що український народ виступатиме категорично проти продажу землі, проти того, що ви заганяєте країну в рабство.

Ви знаєте, раніше були колонії і були протекторати. То сьогодні відбувається повернення протекторату — зовнішнє управління незалежною Україною. Шановні, схаменіться, законопроект ви розглядаєте з порушенням усіх вимог Регламенту, хоча обіцяли, що не буде порушення Регламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми не голосуємо, як і домовлялися. Наступна поправка 3377. Народний депутат Пузанов. Прошу.

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги, я прошу звернути вашу увагу на те, що ми те саме питання розглядаємо в межах чергових пленарних засідань третьої сесії Верховної Ради України. Сьогодні в нас позачергове пленарне засідання, а отже, ми розглядаємо одне й те саме питання і на черговому, і на позачерговому засіданнях. Це перше порушення Регламенту, яке стане підставою для оскарження такого закону в Конституційному Суді України і, я впевнений, підставою для того, щоб визнати такий закон неконституційним.

Друге порушення Регламенту, яке стане такою підставою, полягає в тому, що не пізніше як за 10 днів до розгляду питання по суті народним депутатам України має бути роздані поправки і порівняльна таблиця.

Сьогодні кожному народному депутату роздали лист за підписом голови комітету Сольського, який датований сьогоднішнім днем, 30 березня 2020 року, з таблицею додаткових поправок. Це буде друга підстава для оскарження такого закону в Конституційному Суді.

А щодо поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3377 народного депутата Пузанова. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 43.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3378. Народний депутат Качний. Будь ласка.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, вперше за всю історію України ми сьогодні побачили, що сам Президент і вся монобільшість голосують проти українського народу, тому що всі соцопитування показали, що українці говорять лише одне: не продавайте землі. Що ви робите? Ви всі піднялися проти українського народу. Що буде далі? Буде відповідальність. Ніхто з вас просто так цього не уникне.

Тому, шановні друзі, я звертаюся до вас, до наших колег. «Слуги народу», я вас дуже прошу сьогодні подивитися в майбутнє і зрозуміти, що заради МВФ, заради тих, які стоять за цим банком, неможливо йти проти свого народу. Ми розуміємо, що жоден банк ніколи не дав би кредит і не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3378 народного депутата Качного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка (Шум у залі).

Шановні колеги, мені дивно, що ви не знаєте, що позачергові засідання відбуваються до вичерпання питань порядку денного, якщо інше не встановлено. Будь ласка, 18 година, ви можете йти.

Наступна поправка 3379. Народний депутат Дубіль. Немає.

Поправка 3380. Христенко. Немає.

Поправка 3381. Павленко. Немає.

Поправка 3383. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, такої цинічної влади ще, мабуть, ніколи не бачив український народ. Ви знайшли час, коли люди лежать по лікарнях, коли все закривається. Сам великий, найбільший «слуга народу» приїхав і попросив: треба догодити і прогнутися перед МВФ. Замість того, щоб знайти і познімати з коболєвих та з різних іноземних наглядових рад гроші, знайти внутрішні резерви, ви, стискаючи удавку на шиї українського народу, хочете продати останній актив — землю. Ми розуміємо, що ви не будете зупинятися, підете до кінця, але й ми підемо до кінця, і я думаю, народ нас підтримає.

Тому поки не пізно схаменіться, зупиніть цей безлад і прийміть рішення про референдум.

Наполягаю на своїй поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3383 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3384. Народний депутат Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. Шановні колеги, ще раз звертаюся до всіх присутніх і хочу наголосити, що позиція нашої фракції політичної партії «Опозиційна платформа — За життя» залишається незмінною, а саме: необхідність проведення референдуму за народною ініціативою для того, щоб визначитися, яким чином все-таки український народ має бажання вчинити зі своєю землею. Більше того, тут багато разів лунали підказки наших колег про те, що прийняття цього законопроекту сьогодні є нелогічним і навіть порушенням Конституції України, порушенням відповідного законодавства.

Тому звертаюся до всіх присутніх, до вашої совісті, щоб ви зрозуміли, що продавати українську землю саме сьогодні точно не можна. Тобто, дай Боже, щоб у всіх було все добре, але землю треба залишити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3384 народного депутата Чорного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3385. Народна депутатка Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Шановні колеги, ви знаєте, фактично кожного дня до запровадження карантину в областях України аграрії постійно обговорювали питання, які насправді заважають аграрному ринку розвиватися, і там немає питання про зняття мораторію. Там є питання ціноутворення на мінеральні добрива, це реальна проблема. Проте, на жаль, аграрний комітет всупереч волі українського народу займається розробкою ринку землі, щоб, перефразовуючи один одіозний вислів, розв'язати проблеми аграріїв: немає землі — немає проблем. Ось таким чином ви сьогодні намагаєтеся розв'язати проблеми українського народу та аграріїв.

Прошу поставити цю мою поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3385 народної депутатки Плачкової. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3386. Народний депутат Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя». Шановні колеги, шановний головуючий, шановний славетний український народе! Що я хочу сказати? Де ми на сьогодні

знаходимося: «в гнезде кукушки» чи на пленарному засіданні Верховної Ради України?

Шановні колеги, я хотів би звернути увагу на те, що Конституція зобов'язує нас працювати в правовому визначенні та дотримуватися процедур і Регламенту щодо прийняття законопроектів.

Шановний головуючий, ви як ніхто знаєте статтю 152. Чому ви навмисно йдете на ці порушення? Це порушення не лише Конституції, а й Кримінального кодексу. Ось про що йде мова, оскільки це стосується інтересів українського народу і національного багатства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3386 народного депутата Німченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 38.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3387. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, я так розумію, що вічно можна спостерігати за водою, вогнем та за тим, як Верховна Рада України розглядає поправки до Земельного кодексу.

Але, шановний головуючий, у мене буде прохання, враховуючи, що, я так розумію, перед нашим засіданням було проведено дезінфекцію залу, зникли порівняльні таблиці до цього законопроекту. У мене була власна сьома частина, а ось восьму частину, яку ми зараз розглядаємо, мабуть, було знищено під час дезінфекції. Тому я прошу під час підготовки поправки, коли ви будете її оголошувати, кажіть, про що вона, а я по пам'яті буду вам її коментувати, або прошу дати мені восьму частину наших поправок.

Шановні колеги, я так відчуваю, що ми будемо тут ще певний час, це вже відповідальність керівництва нашої країни, але прошу поміняти нам маски близько 19 години, тому що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3387 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 38$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3388 про те, щоб доповнити великим списком, але все зводиться до всеукраїнського референдуму. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ви, мабуть, самі зараз відчули всю принциповість позиції нашої політичної сили, а саме, що ми, безумовно, наполягаємо на тому, щоб питання можливості продажу української землі було визначено на референдумі, про що свідчить та поправка, яку ви

настільки чітко зараз нам оголосили. І ви абсолютно праві, я з вами не можу не погодитися, тому що виключно на всеукраїнському референдумі ми маємо визначити саму можливість купівлі-продажу землі.

Але ще раз хочу нагадати, не знаю, як ви ставитеся до ваших колег, а я вболіваю за всіх своїх колег народних депутатів України і прошу на 19 годину підготувати заміну масок, рукавичок та окулярів у зв'язку з тим, що ми наближаємося до шестигодинного...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3388 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3394. Вона теж стосується всеукраїнського референдуму. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. За що цінують політиків? За послідовність і принциповість своєї позиції. Ось ми й демонструємо принципове ставлення до конституційних прав наших громадян. Пане Миколо, враховуючи, що далі йдуть близько 20 моїх поправок, навіть більше, я не заперечую, щоб ви трохи відпочили, це щиро вам говорю з поваги до вас, як до свого колеги. Я обіцяю до вас не звертатися під час розгляду наших поправок, моїх конкретно.

Пане Руслане, дякую, що ви ще раз наголосили щодо нашої принципової позицію, а саме: розгляд цього законопроекту виключно після того, як народ України визначиться на всеукраїнському референдумі і відповідно висловить своє ставлення. Без волевиявлення нашого народу — носія влади згідно з Конституцією України, я вважаю, що розглядати цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Я теж вам вдячний за вашу принципову позицію, і це викликає повагу.

Ставлю на голосування поправку 3394 народного депутата Шуфрича Нестора Івановича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3395. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Вибачте, ми пропустили декілька поправок, пане Руслане. Ми з поправки 3389 дивним чином перескочили на поправку 3394. Просто ви, мабуть, не знали, що за цей час мені принесли таблицю і я вже особисто теж слідкую за поправками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це ж чудово!

ШУФРИЧ Н.І. Можливо, у вас відповідної сторінки не було. Ну, тоді зрозуміло, тому прошу повернутися до поправки 3390, і ми разом ще раз пройдемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Зараз я подивлюся.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую за допомогу. Я це, дійсно, ціную. Це був дуже партнерський жест з боку головуючого на засіданні Верховної Ради України. Але я хочу подякувати секретаріату, вони принесли мені восьму частину наших поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я попросив їх, так.

ШУФРИЧ Н.І. І я вже слідкую. Як ви самі сказали, наша принципова позиція — виключно після проведення всеукраїнського референдуму ми будемо мати можливість оцінити цей законопроект. Доти, на жаль, це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3395 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, я подивився, що далі всі поправки надзвичайно системні й глибинні і всі вони стосуються всеукраїнського референдуму. Може, я дам вам деякий час, а ви...

Хочете все-таки глибше довести позицію вашої політичної сили?

ШУФРИЧ Н.І. (Не чути).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Давайте. З якої поправки продовжите? Бо я щось уже сам заплутався з вашими поправками.

ШУФРИЧ Н.І. Поправка 3391.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3391. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги, я ще раз наполягаю на тому, щоб близько 19 години нам поміняли маски, рукавички та окуляри. Це вимога норм. Наші маски після п'ятої години вже не ϵ ефективними. Тому просимо зробити якусь невелику технічну перерву, тому що я вболіваю за стан здоров'я наших колег зі всіх фракцій і, безумовно, за ту ситуацію, яка відбудеться після того, як ми залишимо цей зал.

Це колись має відбутися. Тому, шановні колеги, я ще раз наполягаю на нашій принциповій позиції, а саме: розгляд цього законопроекту після проведення референдуму.

Враховуючи, що в мене ϵ декілька секунд, я продовжу під час розгляду наступної мо ϵ ї ж поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3391 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3392. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Чому ми наполягаємо на проведенні референдуму? Ну, по-перше, це Конституція, це права наших громадян. По-друге, ми розуміємо, що в умовах зубожіння провокувати людей за безцінь розпродати свої майнові права і свою землю — це безвідповідально.

Але як ставиться до цього народ України? За даними досліджень Центру Разумкова, який не ϵ фаном нашої політичної сили, відверто вам скажу, і це загальновідомо, 70 відсотків наших громадян сьогодні за те, щоб провести референдум, 76,6 відсотка — прийдуть на цей референдум, 72 відсотки скажуть «ні» продажу і виступлять за продовження мораторію на продаж землі, і, що найцікавіше, майже 50 відсотків проти 25...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3392. Прошу визначатися та голосувати. «За» -37.

Рішення не прийнято.

Поправка 3393. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Мабуть, хтось був неуважний, то я повторю: 70 відсотків, згідно із соцдослідженнями Центру Разумкова, який не ϵ фаном нашої політичної сили, виступають категорично за проведення референдуму, 76,6 відсотка — обов'язково прийдуть на референдум (це ще більше, ніж приходять на вибори), 72 відсотки — за продовження мораторію і проти продажу землі.

А чи не збігається ця цифра з результатами другого туру президентських виборів? Саме ті самі 72 відсотки, які проголосували за Президента, не хочуть продажу землі. Але голосували вже давно, а землю не хочуть продавати сьогодні, і половина з опитаних підтримують нашу наполегливу працю у Верховній Раді, яку вони визначають як блокування проекту закону про землю. Люди з нами, тому що вони розуміють, що ми захищаємо їх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3393. Прошу визначатися та голосувати. «3а» - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 3396. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Чесно кажучи, мій «невеликий» парламентський досвід роботи в цьому залі змушує мене дивуватися бажанню розглянути сьогодні законопроект про землю, на що Верховна Рада має абсолютне право лише в одному випадку: якби ми під час проведення позачергового засідання переголосували календарний план і визначилися, що в цей час ми будемо працювати не в режимі позачергового пленарного засідання, а чергового пленарного, де в нас і розглядаються ці поправки. Одне голосування плюс — і легітимність нашого розгляду зараз не викликала б жодних сумнівів. А так у нас одне порушення за іншим, і перспектива збереження такого закону навіть у разі, якщо його буде зухвало ухвалено в цьому залі, мінімальна. Цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3396 народного депутата Шуфрича. Комітет просить відхилити. Визначайтеся і голосуйте.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 3397. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ви знаєте, під час виступу, якщо не помиляюся, п'ятого Президента Петра Порошенка я був обурений, коли він лякав нас дефолтом. До речі, це не дефолт Зеленського — це дефолт Порошенка, і ми зараз фактично розгрібаємо все те, що він залишив після Свинарчуків і решти свого оточення.

І, безумовно, я ще раз звертаюся до пані Венедіктової. Пані Ірино, Карфаген має бути зруйнований, а Порошенка не має бути серед нас. Це моя принципова позиція не як депутата, а як громадянина, і не йому нас повчати, чи буде дефолт, чи ні. А хочу нагадати, що в 2000 році в нас теж була загроза дефолту — і ми з цього вийшли. Як? Я розкажу під час розгляду наступної поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, перед тим як поставити на голосування, я все-таки прошу дотримуватися положень Регламенту, який передбачає, що ви повинні говорити щодо поправки, яку ви пропонуєте, інакше я буду змушений зупиняти вас.

Ставлю на голосування поправку 3397. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 35.

Рішення не прийнято.

Поправка 3398. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане головуючий. Під час розгляду цього законопроекту на засіданні профільного аграрного комітету було розглянуто лише 10 відсотків загальних поправок, внесених народними депутатами. Тому ми наполягаємо, що зараз у режимі позачергового чергового третього засідання розглядати ці поправки сьогодні в абсолютно нерегламентний, незаконний, неконституційний спосіб.

Так ось, я хочу нагадати, що в 2000 році Україна вже була фактично в стані дефолту, і тоді керівництво Міністерства фінансів, керівництво Верховної Ради, бюджетного комітету, керівництво країни в цілому розробило стратегію перед Паризьким клубом, зацікавило їх в реструктуризації. А в нас, вибачте, сам Бог велів в умовах, коли, на жаль, ситуація природнього форс-мажору, а нам пхають прийняття цього законопроекту, щоб уникнути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3398 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 35.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3399. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ви знаєте, я зараз просто «с ума сойду»! У мене дві порівняльні таблиці до одного законопроєкту. Щойно роздали ще одну. Перед тим у мене не було жодної, а зараз дві. Як це зрозуміти? Поясніть, будь ласка, звідки з'явилася друга порівняльна таблиця? Вона якась додаткова, що не передбачено Регламентом, до речі. І я прошу, щоб це було відображено в стенограмі для нашої аргументації в Конституційному Суді: о 18 годині 27 хвилин 30 березня в залі є дві порівняльні таблиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, у мене — одна. Де ви роздрукували другу, я не знаю.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Руслане, подивіться, будь ласка, у мене ще одна. Ні, у мене їх дві і обидві від комітету. Як таке може бути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене одна – восьма частина, одна – дев'ята частина. У мене все нормально. Несторе Івановичу, не знаю, у мене всі нормальні.

Ставлю на голосування поправку 3399 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 33.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3401. Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Пане головуючий, з'явилася, і це є на офіційному сайті Верховної Ради України, ще якась додаткова порівняльна таблиця. Ми, автори поправок, не знали про це, тишком-нишком, мабуть, провели засідання якогось аграрного комітету, щось таке. Ми — прозорий, самодостатній, поважаючий себе, законодавчий, а не будь-який, конституційний орган України, або ми — «лавкалейка» якась? Ми не знали про засідання аграрного комітету. Звідки взялася ще одна порівняльна таблиця? Навіщо махлювати і порушувати закон в умовах, коли люди сьогодні чекають рішучих дій від нас щодо захисту їх від коронавірусу? Прикриваючись коронавірусом, протягувати таке провокативне рішення — це ганьба! (У залі скандують «Ганьба! Ганьба!)

Тому, шановний головуючий, прошу розібратися. Ну, знаете, любому беспределу должен быть предел! Остановитесь уже, я прошу вас!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3402. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, вот скажите, зачем все это надо? Мы же имеем возможность спокойно сесть и действительно разработать антикризисный... А, вибачте, українська мова, так. Закон є закон.

Ми маємо можливість зараз, дійсно, розробити антикризовий план і концепцію перемовин з Міжнародним валютним фондом. Ми в цьому партнери, ми це робили не раз. Але не треба зараз лягати, виставляти і підставляти навіть МВФ незалежність і цнотливість нашої країни!

Не дамо згвалтувати МВФ нашу країну — Україну, нашу рідну жінку! Давайте захистимо її, як захищали наші козаки, а не здавати і підвертати! Вибачте за емоції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3402 Нестора Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 34.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3403. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Вибачте, шановний головуючий, ми пропустили поправки 3400 і 3401. Я розумію, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми проголосували поправки 3401, 3400, 3402, 3403.

ШУФРИЧ Н.І. Добре, перевіримо за стенограмою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Можливо, я помилився в емоціях, але ми це обов'язково перевіримо для стенограми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Я прошу зафіксувати, що в мене ϵ сумнів щодо поправок 3400 і 3401, але я довіряю головуючому. Дякую.

Вибачте, щоб не помилилися ми вдвох, яка зараз поправка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз поправка 3403, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Ця поправка теж має принциповий характер і закликає всіх нас звернутися до народу України та запитати його про ставлення до прийняття цього законопроекту в єдиний можливий спосіб, який називається «народовладдя», а це означає проведення референдуму, на чому й наполягає народ України і наша політична сила «Опозиційна платформа — За життя».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3403. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 37.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3404. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, ну, ми, дійсно, розуміємо, в якій ситуації знаходиться країна в цілому і цей зал. Але ми не можемо зараз залишити без підтримки тих людей, які виступають категорично проти продажу землі, тому в мене ε пропозиція. На «слабо» нас не возьмешь! Мы пройдем каждую поправку!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу говорити українською мовою.

ШУФРИЧ Н.І. У мене ϵ пропозиція: дозволити депутатам, які не задіяні в розгляді поправок, повернутися до родин, по телевізору онлайн в умовах діджиталізації спостерігати за розглядом цього законопроекту і, коли буде завершено поправки, повернутися.

Я вважаю, що ви як керівництво Верховної Ради України маєте вболівати за фізичний стан народних депутатів України і не наполягати на безпрецедентному, нерегламентному розгляді цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Я теж дуже вболіваю за здоров'я всіх присутніх в залі і тому перед тим, як перейдемо до голосування, хочу звернутися до вас, оскільки ваші всі фундаментальні поправки в принципі зводяться до народовладдя, давайте ми їх просто або

знімемо, або зменшимо ту кількість, про яку ми маємо говорити, тим паче що ви все одно за поправками не говорите. Це така пропозиція для всіх, хто піклується про український народ.

А поки я ставлю на голосування поправку 3404 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправка 3405. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, я говорив про себе. На жаль, змушений був би запросити вас, тому що без вас ми не можемо розглядати аж ніяк, навіть ані в регламентний, ані в конституційний, ані в якийсь інший спосіб. Без головуючого ми не можемо розглядати поправки, тому зрозуміла ваша присутність. Автори поправок теж могли б залишитися, а колеги могли б спостерігати в режимі онлайн, і ніщо не загрожувало б їхньому здоров'ю. Але це ваше рішення.

А ми відстоюємо принципи, конституційні права наших громадян і будемо рівно до нуля годин, поки не завершиться це позачергове третє засідання. Ми будемо наполегливі. Ми з повагою ставимося до конституційних прав наших громадян і наполягаємо, що цей законопроект може бути розглянуто виключно після проведення всеукраїнського референдуму, де народ України має визначитися, чи можливо продавати українську землю сьогодні в умовах коронавірусу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3405 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3406. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ця поправка теж спрямована на те, щоб цей законопроект було розглянуто виключно після результатів всеукраїнського референдуму. І я скажу вам ще одну причину, про яку я вже говорив. На жаль, ми зараз, після правління (це не було президенство, це було правління пана Порошенка) — найбідніша країна в Європі, на жаль. Тому в умовах зубожіння провокувати людей на продаж землі безвідповідально. І якщо до цього довів Порошенко, то відповідати доведеться вже вам, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Давайте все-таки говорити про поправку і не будемо...

ШУФРИЧ Н.І. Так вона про референдум. Я аргументую, чому потрібно провести референдум. Тому, шановний головуючий, безумовно, ми маємо зараз

вболівати найперше про подолання наслідків коронавірусу, недопущення його розповсюдження, підвищення рівня життя наших громадян, пенсій хоча б до трьохсот...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3406 народного депутата Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3406. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Я продовжу попередню тезу. Рівень соціального забезпечення, рівень доходів наших громадян, ВВП на душу населення — все це прямо орієнтується і визначає ціну на землю. Якщо ми зможемо підвищити соціальні стандарти хоча б до рівня наших південних сусідів, що дуже реально, я вже не кажу про Німеччину, Францію, інші країни G7, тоді, підвищивши вартість землі в сім разів, ми зможемо говорити, що, мабуть, треба дати можливість людям продати своє майно — землю, але виключно після того, як самі люди захочуть це робити, а дізнатися про це ми зможемо виключно в один спосіб — на національному референдумі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3406 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3407. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, допоможіть мені, будь ласка. Далі йдуть наступні сім моїх поправок, якщо не помиляюся. Прошу надати мені 4 хвилини, я буду коректним, і потім поставити всі за чергою на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Будь ласка, 4 хвилини.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги, я, дійсно, з одного боку, вболіваю, а з іншого боку, обурений ставленням попередньої влади до тієї ситуації, до якої вони призвели нашу країну і громадян. Вони мають відповісти за те, що зробили, але сьогодні вже настає час відповідальності нової влади. Я вам щиро говорю як ваш колега по парламенту, можливо, як ваш політичний опонент, що в нас є сьогодні унікальна можливість не проштовхувати цей несприйнятний українським народом законопроект, а провести дуже ефективні переговори з Міжнародним валютним фондом, переконати їх, що народ України — в умовах зубожіння, в умовах ускладнення і подальшого зубожіння вже внаслідок коронавірусу. Ми сьогодні не маємо права піддатися шантажу, бо це шантаж з боку

міжнародної фінансової структури: зробіть це і це, а тоді ми вам допоможемо. А якщо – ні, то народ України має вмерти?

Згадайте перші рядки нашого Гімну: «Ще не вмерли України і слава, і воля». І в цьому наша незалежність, у цьому наша сила — не прогинатися під когось, а самим відстояти свої права.

Ви знаєте, мені було дуже симпатично, коли саме пан Зеленський, я його не буду інакше називати, у серіалі «Слуга народу» показав дулю і сказав Міжнародному валютному фонду: «Да пошли вы!». Он сказал: «Поехали!».

Тому я закликаю вас: давайте поїдемо тим шляхом, на який чекає від нас народ України. Він чекає об'єднання, і ми готові сьогодні не до формального об'єднання, нам посад не треба, ми спостерігаємо, які у вас ігри в доміно і шахи з кадровою чехардою. Можна було б сказати, що у вас ще є час, щоб навчитися, але, на жаль, природа не дає нам часу для наступних міністерських, урядових експериментів. Досвід, уміння... Так, ви можете запитати, чому тоді проголосували за вас? Ну, українці хотіли чогось нового, але точно не такого. І, дивлячись правді в очі, треба визнати, що за нас люди жили краще, за нас разом, тому що я не хочу розділяти цей зал. Я хочу, щоб ми об'єднали наш досвід, об'єднали наші можливості заради того, щоб допомогти народові України.

Шановний головуючий, висловлюючи вам повагу, ми перевірили за стенограмою, поправка 3400 не була розглянута. Але я прошу: просто поставте зараз її на голосування разом з тими, про які ми домовилися.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Перепрошую, можливо, я щось пропустив, тому що постійно підходять.

Тож почну з поправки 3400, потім поправка 3407 і далі всі ваші поправки, як ми домовлялися.

Ставлю на голосування поправку 3400 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 29.

Рішення не прийнято.

Поправка 3407. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3408. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3409. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3410. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3411. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3412. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3413. Мороз. Немає.

Наступна поправка 3414. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати, шановні виборці і глядачі, далі йдуть 13 моїх поправок. Я буду кожну окремо ставити на голосування, але наголошую, що найперше ми хочемо звернути увагу на головний посил, який сьогодні був відправлений Президентом, щодо подолання економічної кризи — ми не можемо подолати економічну кризу після підписання угоди з МВФ, тому що економіка України повинна мати зовсім інші драйвери економічного зростання.

Про що я кажу? Мова йде не про кредити, а про те, щоб економіка заробляла, щоб ми збільшували обсяги експорту, щоб стимулювали внутрішній споживчий ринок. Це фундаментальні речі, які абсолютно відмінні від того, що сьогодні говорять.

Якщо казати знову-таки про кредити $MB\Phi$, то ми побачили впродовж 2014-2019 років, що політика на догоду $MB\Phi$ не сприяла економічному піднесенню і $BB\Pi$ України скоротився. Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3414. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3415. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Що я у попередній поправці аргументував, про що говорив? Що в рамках політики, запропонованої Міжнародним валютним фондом, громадяни отримали вкрай негативні речі: на догоду МВФ громадянам України зробили так звані ринкові ціни на газ і енергоносії, що ціна на газ за цей період зросла в 9,5 разу. Це перший момент.

На догоду МВФ українцям збільшили страховий стаж. Про що йде мова? Страховий і трудовий стаж збільшили фактично на 10 років. Це другий момент.

Третій момент. Нам сьогодні пропонують запровадити ринок землі і продати землі сільськогосподарського призначення. Тому з цієї точки зору ми розглядаємо пропозиції щодо політики МВФ як шкідливі для національної економіки. А якщо нас так підтримують, то нехай Міжнародний валютний фонд дозволить нам отримати торгові преференції на ринках Європейського Союзу, нехай

сприяє нашому високотехнологічному експорту до США, до інших країн. Ось це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3415 Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3416. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Про що йде мова? Про те, що нам пропонують аграрно-сировинну модель розвитку країни. Чому я на цьому акцентую увагу? Тому що досвід впродовж 2014-2019 років не дав своїх плодів, ВВП України скоротився з 183 мільярдів доларів, як було в 2013 році, фактично до 155 мільярдів, за підсумками 2019 року. Це суттєве падіння майже на 30 мільярдів доларів валового внутрішнього продукту за такий короткий період. І це зовсім не питання конфлікту на території окремих районів Донецької, Луганської областей чи дотаційного Криму. Це питання саме провальної внутрішньої і зовнішньої економічної політики.

Тому я звертаю увагу і звертаюся, якщо нас чує Президент України чи Офіс Президента, змініть економічну політику. Вам не потрібно запозичувати додаткові ресурси, ми просто можемо, і ми запропонували цей антикризовий план, змінити зовнішню політику, стимулювати внутрішню політику, скасувати економічну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3416 народного депутата... (Шум у залі).

Микола Тарасович десь ϵ . Зараз я поставлю на голосування поправку 3416. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3417. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ще один дуже важливий момент у рамках боротьби з коронавірусом. Нам сьогодні, дорогі українці, хотіли напарити абсолютно антисоціальний бюджет. Про що я говорю? Я бачив цей проект бюджету. Мінус 8 мільярдів гривень на субсидії. Якщо на цей рік пропонували 47 мільярдів гривень, то в новій редакції пропонується 39 мільярдів гривень, мінус 8 мільярдів гривень. Це означає, що фактично кожна шоста-сьома сім'я залишиться повністю без субсидій, і це під час коронавірусу. Ось так у нас нинішня влада бореться з коронавірусом.

А під соусом того, що нам необхідно наповнювати стабілізаційний фонд, отримувати туди додаткові запозичення, фактично забирають у громадян України право на володіння українською землею. Чому я маю право це стверджувати?

Тому що я бачив ганебний досвід початку 90-х років минулого століття з приватизацією, коли деякі заводи просто розпиляли на метал.

Я категорично проти того, щоб зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3417 ставиться на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3419. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, давайте зараз підрахуємо, скільки залишилося поправок. Для того щоб депутати змогли фізично вийти до туалету, я візьму, наприклад, 5-7 хвилин залежно від того, скільки там іде поправок, і оголошу їх одним блоком, а потім ми кожну поставимо на голосування.

На відміну від керівництва Верховної Ради я не маю бажання знущатися з народних депутатів і тому прошу зараз 7-8 хвилин, я виступлю, і ті, кому кудись треба вийти, послухають віддалено.

Дякую, і давайте подивимося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто надати вам 7 хвилин, і всі ваші...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Надайте 7 хвилин, і потім кожну поправку поставимо на голосування. Давайте зробимо так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потім кожну вашу поправку – на голосування? Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Так, мається на увазі ті, які залишилися в цьому блоці, не всі загалом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Домовилися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Час пішов. Я хочу звернутися до громадян України з приводу того, що на сьогодні головний принцип подолання економічної кризи має бути не в рамках залучення додаткових кредитів від Міжнародного валютного фонду. «Опозиційна платформа — За життя» запропонувала свій антикризовий план.

Про що в ньому йдеться? Насамперед про те, що ми можемо зробити всередині країни — стимулювати внутрішній споживчий ринок, і про те, що ми можемо зробити на зовнішніх ринках.

Якщо говорити про перший блок, про ті економічні ініціативи, які ми пропонували в нашій економічній програмі, і про те, що ми пропонуємо зараз в антикризовому плані, — це насамперед реальна податкова реформа, яка стимулюватиме внутрішній споживчий ринок, впровадження прискореної амортизації, модернізації основних фондів, впровадження інноваційних технологій. Це все те, що робить нашу економіку більш конкурентоспроможною. У минулому році ми вже на кілька позицій просіли в глобальному рейтингу конкурентоспроможності, і всі ці позиції, безумовно, ϵ складовими технологічної відсталості України. Це перший момент.

Другий момент. У кінці минулого року фінансовий комітет запропонував нам так звану податкову реформу. На що ми очікували, коли бачили податкову реформу і чули про неї? У всіх нас були сподівання, що буде так само, як це відбувалося у Сполучених Штатах Америки, коли, наприклад, до влади прийшов Дональд Трамп. Було запропоновано політику протекціонізму, було стимулювання зайнятості всередині країни, були й інші моменти, які насамперед стимулювали впровадження механізмів, інструментів з економічної активності. Тому з цієї точки зору... (Шум у залі). Колеги, прошу не заважати. Є глядачі, які нас чують, є інші експерти, які також можуть почути нашу позицію, і є в тому числі представники влади, які можуть врахувати окремі положення нашого антикризового плану, які, дійсно, є ефективними. Ми аналізували міжнародний досвід і все-таки хочемо, щоб до нас дослухалися.

Коли ми говоримо про податкові реформи, то ми очікували, що буде, наприклад, запроваджено податок на виведений капітал замість податку на прибуток, будуть запроваджені додаткові фіскальні і митні стимули, які дозволятимуть завозити високотехнологічну продукцію і не дозволятимуть, наприклад, здійснювати сировинний експорт, для того щоб у нас у структурі експорту всетаки переважала продукція з високою доданою вартістю. А це означало, що головний лозунг Президента щодо того, щоб залишити економіку України і повернути сюди громадян України — це якраз перші робочі місця, гідна заробітна плата і високотехнологічні робочі місця, які даватимуть саме додану вартість.

Тому з цієї точки зору я звертаю вашу увагу на те, що реальна податкова реформа дасть змогу уникнути тих викликів, які стоять перед нами в перспективі. Ми бачимо сьогодні, що наш антикризовий план, окремі його положення мають право на існування. Це те, що стосується внутрішнього споживчого ринку і реальної податкової реформи, яка, дійсно, стимулювала б економічну активність усередині країни.

Другий важливий момент — це скасування економічної блокади Донбасу. Ми знаємо, що в нас ϵ проблеми в енергетичному комплексі України. Ми знаємо, що в нас ϵ проблеми, які стосуються отримання вугілля, і ми його імпортуємо з третіх країни для того, щоб вугілля відповідної марки потрапляло на

вітчизняні ТЕС і ми мали можливість все-таки здійснювати власне виробництво, а не те, що запропонувала нинішня влада — імпортувати електроенергію. З цієї точки зору ще один дуже важливий крок — скасування економічної блокади Донбасу. Це ті підприємства, які до 2017 року перераховували податки до бюджетів усіх рівнів і до зведеного бюджету України. Це те, з чого фінансувалися в нас у тому числі й соціальні програми. Скасування економічної блокади Донбасу — це також ще один важливий крок для стимулювання ВВП, для стимулювання економічної активності всередині країни.

Ну, і, безумовно, ще один дуже важливий момент — щоб Україна заробляла на зовнішніх ринках. Усі ми бачимо, що європейський споживчий ринок закривається. У нас і без того в Угоді про асоціацію в частині зони вільної торгівлі були виписані асиметричні дискримінаційні умови, які не дозволяли здійснювати експансію наших вітчизняних товаровиробників на європейський споживчий ринок. Ми переконалися, що ми фактично не отримали додаткових плюсів, а лише номінально зросли в експорті на ринку Європейського Союзу.

Якщо проаналізувати загальну географічну і товарну структуру експорту за підсумками 2019 року, то вона становила близько 50 мільярдів доларів. Це тоді, коли ми в кращі роки експортували на 68, майже 70 мільярдів доларів товарів, це в цінах 2011 року. Якщо перерахувати зараз, ці цифри будуть ще більші на порядок.

Тому ми й говоримо про те, що нам не потрібні кредити МВФ. Ми маємо відновлювати взаємовигідні економічні зв'язки з країнами СНД. Лише цей крок, я вам хочу сказати, дасть змогу Україні додатково залучити 20 мільярдів доларів, це в експорті на рік. Це робочі місця, база оподаткування, високотехнологічні сектори економіки і найголовніше — успішна технологічна конкурентна країна, а не сировинний придаток окремих країн.

Тому наша партія виходила з тієї позиції, щоб Україна була успішною на економічній арені. Ми пропонували не продавати землі, не здійснювати приватизацію або фактичний розпродаж стратегічних об'єктів, які донедавна не підлягали приватизації, не пиляти Україну на металобрухт і здавати під виглядом фізичних осіб промисловий металобрухт, і відмінити цю диференціацію. Багато інших кроків економічної політики нинішньої влади виявилися недоречними. Тому ми наголошуємо на тому, що кошти нам необхідні не від МВФ, а на ринках Євразійського економічного союзу і країн СНД. Це даватиме від 20 до 30 мільярдів доларів, якщо буде відповідно поглиблено інтеграцію, особливий режим торгових преференцій. Лише тоді економіка України матиме відповідні драйвери зростання.

На завершення, зважаючи, що ми розглядаємо питання землі, я знову хочу звернути увагу на те, що нам на сьогодні з економічної точки зору не вигідно вводити обіг земель сільськогосподарського призначення. Ми бачили, що в 2019 році було падіння залучення прямих іноземних інвестицій, бачимо ряд інших макроекономічних показників, які просіли, невиконання бюджету. Тому

нам треба насамперед повністю змінити економічний курс, а тоді вже виходити з того, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Сергійовичу.

Як ми й домовлялися, ми будемо ставити на голосування кожну вашу поправку.

Почну з поправки 3418. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3419. Ой, зачекайте, я щось уже наплутав. Поправку 3419 ми проголосували.

Поправка 3420. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3421. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3422. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3423. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 33.

Рішення не прийнято.

Поправка 3424. Перепрошую, поправка 3425. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 34$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3426. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 3427. Наталія Юріївна Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, шановні присутні, можна в історію увійти, а можна в історію вляпатися. Зараз ви робите все для нашої країни, щоб вона разом з вами вляпалася в історію. Ми обов'язково після цієї зради, яку ви зараз у залі парламенту влаштовуєте, будемо звертатися до Конституційного Суду. Ми на 100 відсотків впевнені в тому, що Конституційний Суд прийме рішення щодо скасування цього продажу землі.

Ми вимагаємо від вас відкласти цей законопроект, підготувати референдум щодо питання землі і після карантину провести референдум, порадитися з людьми.

Прошу поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3427 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 31.

Рішення не прийнято.

Поправка 3430. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, сьогодні всі розвинуті країни світу, наприклад Німеччина, взагалі запропонували націоналізувати ті підприємства, які не можуть впоратися з кризою. А що робите ви? Замість того щоб реально підтримати сектор економіки, підтримати самозайнятих осіб, підтримати малий та середній бізнес, підтримати наших національних виробників, ви розпродаєте Україну.

Ми вимагаємо, щоб уряд терміново зараз у парламенті представив антикризову програму. Ми вимагаємо, щоб сьогодні були програми захисту людей, щоб зробити все для підтримки тих людей, які втратили роботу, які втратили заробітну плату та які завдяки вам втратять ще і свою українську землю.

Ми вимагаємо провести всеукраїнський референдум, вимагаємо відкласти розгляд цього питання і вважаємо, що це взагалі зрада України.

Прошу поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3430 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3436. Народний депутат Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми звертаємося до вас. У ці складні часи для всього світу, коли кожна країна дбає насамперед про себе, і нашій країні треба дбати передусім про своїх громадян, про те, щоб після кризи вийти більш сильними, більш спроможними, країною, яка, дійсно, може протистояти викликам.

Повірте, жодна країна у світі, і ми увійдемо до Книги рекордів Гіннеса, не продає сьогодні нічого стратегічного, жодна країна світу не розпродає свого національного багатства під час кризи. Не можна йти на цю спекуляцію, не можна продавати українську землю.

Ми впевнені, що всі міжнародні партнери нас зрозуміють. І якщо ви не можете провести переговори щодо реструктуризації, ми готові вам у цьому допомогти, ми доб'ємося того, щоб і гроші надійшли, і країна залишилася із землею. Але ми вам не дамо продати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3436 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3437. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, сьогодні більшість наших пенсіонерів отримують до 2 тисяч гривень, і за ці копійки ви змушуєте їх виживати у період кризи, у період дикого зростання цін, коли люди мають найбільшу загрозу захворіти.

Зараз ми повинні були б терміново створити антикризовий штаб і розглянути всі питання щодо соціального та медичного захисту наших громадян, щоб пенсіонерам, багатодітним родинам, чорнобильцям, дітям війни, ветеранам праці, людям, які найбільше потребують підтримки з боку держави, надати посильну допомогу, щоб пережити цю кризу, щоб підтримати українців, які голосували за вас, обираючи вас до парламенту. А ви замість цього вирішили розпродати Україну. Цього не можна робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3437 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 31.

Рішення не прийнято.

Поправка 3440. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Від кожного з вас у цій залі залежить, якою буде країна після кризи. Або ми будемо, дійсно, об'єднані, або ми будемо, дійсно, підтримувати один одного. Кожна людина побачить, що в Україні є відповідальні політики, які змогли об'єднатися заради майбутнього нашої країни. Кожна людина бачить зараз по телебаченню, як у цей скрутний час окремі політики намагаються розпродати нашу країну.

Шановні, ну, не робіть цього! У нас ϵ ще кілька годин для того, щоб зняти це питання з розгляду, щоб не зраджувати своїх виборців, громадян України, щоб не зраджувати пам'ять своїх дідів та прадідів, які захищали нашу країну. Будь ласка, одумайтеся! Давайте знімемо це питання з розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3440 Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3442. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа — За життя». Я хотів би запитати головуючого і голову комітету: так що ми сьогодні розглядаємо? На якій підставі й коли було рішення комітету, і де це рішення комітету, яким по суті змінено зміст цього законопроєкту: і щодо гектарів, які можна скупляти, і щодо правосуб'єктності на покупку, і термінів? Це змінили латентно, ніхто про це не знає.

Ви розумієте, що це пряме порушення Конституції України і процедур прийняття законопроєкту? Ви просто тримаєте народних депутатів, суб'єктів права законодавчої ініціативи, як хлопчиків для побиття. Хочу вам сказати, що оцей президентський штандарт (чи він його забув, чи чого він там стоїть) це начебто як нагляд за нами відбувається.

Шановні колеги, ну, що це робиться? Подивіться на норми Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3442 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 30$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3443. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, я хочу звернутися до вас і до голови комітету Миколи Тарасовича. Я як автор 511 поправок бачу зараз на сайті Верховної Ради України, що ϵ додаткова порівняльна таблиця до другого читання від 30 березня 2020 року. Мені цікаво, чому там немає поправок авторів законопроекту. Це перше.

Друге. На сьогодні ми розглянули 3443 з 4018 поправок. Це означає, що в нас ще попереду 575 поправок. Ми розуміємо, що навіть суто технічно ми за-йдемо з їх розглядом далеко за північ. Чи ε в нас правові підстави для того, щоб розглядати їх наступного дня?

Найголовніше питання, яке турбує, безумовно, моїх колег юристів. На якій підставі ми сьогодні розглядаємо той законопроект, який ми розглядали в рамках чергового засідання, у позачерговому режимі?

Дякую. Прошу дати відповіді на два запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це питання до мене, так я розумію? З приводу того, на якій правовій підставі? У нас є лист Президента України, є розпорядження Голови Верховної Ради України про проведення цього позачергового засідання. Ми проводимо на тій підставі, що немає якихось заборон, пов'язаних з розглядом питань на позачерговому пленарному засіданні. Оце така відповідь. Усі правові підстави, як на мене, чітко були викладені спочатку, коли я оголошував підстави проведення цього позачергового пленарного засідання.

Ставлю на голосування поправку 3443 народного депутата Колтуновича. Прошу визначатися... (*Шум у залі*).

Я надам тоді. Миколо Тарасовичу, ви зможете, так? Будь ласка, 1 хвилина.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний пане Олександре, сьогодні, справді, відбулося засідання комітету, де декілька поправок викладено в новій редакції. Про проведення цього засідання було попереджено всіх членів комітету, у тому числі й з вашої фракції. Насамперед враховані пропозиції до законопроекту, озвучені Президентом минулого тижня. Тому надано додаткову таблицю, вона на декількох сторінках.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставлю на голосування поправку 3443 народного депутата Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3444. Народний депутат Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Шановний головуючий, звичайно, у всьому має бути здоровий глузд і особливо зараз відповідальність. Тому я прошу замінити свій блок поправок з 3444 по 3456, а також наступні поправки з 3489 по 3501 на 5 хвилин виступу. А потім кожну з цих поправок поставити почергово на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олегу Анатолійовичу. Будь ласка, 5 хвилин. Потім ми всі ці поправки почергово поставимо на голосування.

ВОЛОШИН О.А. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Думаю, що всім зрозуміло і в мене таке глибоке переконання, що якщо виборці дали певній політичній силі мандат на здійснення якоїсь політичної діяльності, то це в тому числі мандат на здійснення очевидної дурості, за яку вони мають нести відповідальність, власне, перед виборцями.

Минулого літа наші громадяни поспіхом проголосували фактично в третьому турі за Володимира Олександровича Зеленського, голосуючи насправді за політичну силу «Слуга народу», більшість партійного списку якої або тих, хто йшов по мажоритарних округах, наші виборці цілком достатньо не знали і чітко навряд чи розуміли, який буде порядок денний цієї політичної сили і що відбуватиметься в цьому залі.

Відтак у мене в цьому сенсі абсолютно така позиція, що наші громадяни сьогодні вже зрозуміли, хто і чому тягне цей законопроект всупереч здоровому глузду, всупереч тому, що тотально змінило ситуацію у світі, всупереч інтересам і нашої економіки, і наших фермерів, і громадян у цілому, за винятком, можливо, невеликої кількості власників агрохолдингів.

Тому я вважаю, що ми у свій законний спосіб зробили все можливе, щоб змусити вас схаменутися. Уже сама доля, поставивши Україну і весь світ перед таким страшенним викликом, яким є пандемія, дала вам ще додатковий шанс зосередитися зовсім на інших питаннях. Але сьогодні вже ніхто не приховує, що ідея не в тому, щоб запустити якийсь ринок землі чи піти на якусь лібералізацію аграрного сектору. Ідея в єдиному — за будь-яку ціну отримати додатковий кредит, тому що так керували, що від цього... Як сьогодні один доповідач сказав, що третє питання: як ми до цього дійшли? Ні, це перше питання: як за минулі п'ять років президенства цього доповідача і зараз за цей рік ми до цього дійшли, що сьогодні стоїмо на межі дефолту? Тобто перед тим, як визначатися, що робити, потрібно було спочатку з'ясувати, хто винуватий. Ну, то таке.

Але мені сумно, тому що кілька місяців тому, коли ми входили в цей процес, тут тривали ще якісь дискусії, суперечки, різні аргументи, то зараз усі кажуть єдине: ми маємо проголосувати за цей законопроект виключно тому, що цього вимагає Міжнародний валютний фонд. Жодних інших причин за це голосувати сьогодні немає. Це визнає навіть Президент, це визнає уряд, це визнають абсолютно всі. За цих умов це фактично створення... Немає значення, за що ми голосуємо, це просто принизливо. Коли нам кажуть, що ми не можемо голосувати за політичну частину Мінських угод, тому що їх не сприймає частина суспільства, то сьогодні велика частина суспільства не сприймає цього законопроекту, і це нікого не обходить. Нам кажуть, що політична частина Мінських угод у чомусь може обмежувати суверенітет, хоча вона веде до миру. Зараз ми вже проголосували в першому читанні за один законопроект, який, як правильно казали колеги, перетворює українську банківську систему фактично на офшори, що не підпорядковуються національному законодавству і національним судам. Зараз тягнемо інший законопроект, який винятково в інтересах того, хто дає кредит. Не допомогу, яку повинні надавати в умовах пандемії, не підтримку, не відповідальність, яку мають нести за тих, кого приручили... Шість років керували з «вашингтонського обкому», а зараз вкотре замість того, щоб надати допомогу і підтримку своїм вихованцям, надають кредит, який мають повертати абсолютно всі громадяни, у тому числі й ті, які ніколи не голосували за цих вихованців «вашингтонського обкому».

Тому я особисто вважаю, що ми не маємо наражати... Питання не в депутатах, а в тому, з ким ми контактуємо, з ким будемо спілкуватися сьогодні, завтра — наших знайомих, близьких, рідних і просто абсолютно чужих людях, через те що перебуваємо декілька годин у такому приміщенні, яке погано вентилюється і де зібралися понад 300 людей. Думаю, що якщо ви надумали робити дурість, будете за неї відповідати на наступних виборах.

Ми як політична сила, так само як і наші колеги з «Батьківщини», з інших політичних сил, які відкрито опираються тому, щоб без опитування громадян у нинішніх умовах запускати ринок землі, мені видається, зробили все можливе, щоб суспільство розуміло, хто несе за це абсолютну і цілковиту відповідальність — це Президент Володимир Олександрович Зеленський і ті, які є таким

продовженням його рук, будуть голосувати за цей законопроект сьогодні або в найближчі дні.

Ось така моя позиція. Тому я прошу поставити зазначені поправки на голосування і вважаю, що не маю більше морального права займати час у своїх колег, бо кожна хвилина, справді, наражає на небезпеку життя навіть не 300, а набагато більшої кількості людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3444 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати. Тобто ми йдемо підряд, як домовлялися.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3445 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3446 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3447 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3448 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3449 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Наступна 3450 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 3451 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 33$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3452 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3453 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 33$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3454 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3455 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 33.

Рішення не прийнято.

Поправка 3456 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$.

Рішення не прийнято.

А інші ваші поправки ми поставимо, коли дійдемо до них. Добре, Олегу Анатолійовичу? Ми з вами так домовилися. Дякую.

Поправка 3457. Народний депутат Мороз. Немає його, вибачте.

Поправка 3460. Бурміч. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Думаю, що більше телеглядачі, тому що нікому, крім нас і ще окремих партій, те, що відбувається, нецікаво. «Слуги» і Президент уже визначилися. Гадаю, вони для цього і прийшли. Плювати їм на те, що ϵ резерви України, їм головне — не вискочити з-під зовнішнього управління, щоб колонізатор усе-таки зачепився своїми слизенькими пальчиками за економіку України і ніхто не вискочив.

А тому я хочу сказати народу України, що ми будемо до останньої поправки відстоювати те, щоб законопроект про ринок землі пройшов за вашої участі через референдум. Тому і вас закликаємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3460 народного депутата Бурміча. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3461. Пономарьов.

Поправка 3462. Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. Шановні колеги народні депутати, зараз за нами спостерігає вся країна. Уся країна дивиться, у який спосіб розглядається цей законопроект, який дуже й дуже всіх турбує. Мені навіть зараз пишуть есемески мої друзі, знайомі, виборці, які прямо кажуть: зробіть усе для того, щоб цей законопроект не був прийнятий.

Я ще раз хочу звернутися до народних депутатів насамперед від фракції партії «Слуга народу», до їх совісті та хочу спитати. Шановні колеги депутати, ви знаєте взагалі, що таке совість? Бачите, відповіді немає, тобто вони не знають, що таке совість. А совість — це коли ти серцем відчуваєш, як треба поводити себе в цьому житті. Ви не повинні голосувати за цей законопроект, тому що він руйнує нашу рідну Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3462 народного депутата Чорного. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3463. Плачкова, будь ласка. Немає.

Лукашева також немає, так?

Поправка 3472. Приходько. Є? Будь ласка.

ПРИХОДЬКО Н.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Добрий день, шановні колеги! Більшість народних депутатів, як і я, обрані вперше в цьому скликанні до парламенту. Який саме вони здобувають досвід? Це досвід непослідовної, несистемної роботи, яка спрямована проти українського народу.

Як можна спочатку голосувати за переведення роботи Верховної Ради до комітетів, а потім під приводом біди, яка нас об'єднує, а саме боротьби з коронавірусом, запирати нас на більше ніж чотири години у цьому залі, де понад 300 людей, які між собою спілкуються. У кожного з нас є батьки, сім'ї, діти, ми ходимо до магазинів. Я розумію, що владі все-таки начхати, справді, на закони, на Конституцію. А як можна чхати на людське життя? Для мене незрозуміла така поведінка, і мене обурює бажання проштовхнути цей проект закону будьякою ціною. Це неприпустимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3472 Приходько. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, ми домовлялися. Юлія Володимирівна — 3 хвилини, і потім голосуємо поправки.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, думаю, що сьогодні багато людей у країні взагалі не уявляють, що відбувається в цьому залі. А в цьому залі відбуваються вже неприховані речі. Прийшов Президент України до Верховної Ради і сказав, що Міжнародний валютний фонд дає нам декілька мільярдів за те, що ми приймемо рішення про продаж української сільськогосподарської землі.

Дорогі друзі, не для того, щоб розвивати фермерство, щоб поставити наш аграрний комплекс на ноги, щоб дати людям мільйони робочих місць в аграрному секторі, виробити аграрну продукцію і переробити її на готові харчові продукти, і заробити сотні мільярдів доларів для країни.

Президент прийшов і сказав, що нам кидають декілька мільярдів доларів і треба сьогодні вночі негайно прийняти закон про продаж землі за моделлю, якої взагалі у світі не існує. Не існує тому, що жодна держава не відпускає свою

сільськогосподарську землю у вільний ринок. Сказали нашим аграріям, що покращили законопроект: замість 10 тисяч гектарів віддаватимуть 100 гектарів в одні руки і купуватимуть фізичні особи. Це не вирішення питання, тому що така можливість дається всього, можливо, на 20 місяців, такий порядок. Це анестезія, яку зараз кинули в цей зал для того, щоб ті, у кого ще були сумління совісті, натиснули цю зелену кнопку і продали землю.

Але я хочу, щоб ви просто дуже чітко розуміли, що жодний фермер ніякої землі за таким законом не отримає, тому що в цьому законопроекті залишилося право володіти землею іноземним банкам. Як ви думаєте, це сказали і написали випадково? Ні, тому що справжня мета — це перетворити нашу землю у спекулятивний товар і заробити мільярди доларів на нас. Але не ми їх заробимо, тому що вже через якихось там два десятки місяців повернеться той порядок, коли зможуть скуповувати землю корпорації, а наші фермери навіть не встигнуть розвернутися за ці лічені місяці. Це обман.

Я знаю, що загнали сьогодні в ніч працювати, тому що існують замовники ззовні. Тому хочу закликати всіх народних депутатів, у кого ε залишки совісті, не голосуйте за цей законопроєкт. Він прямо суперечить національним інтересам України, суперечить інтересам тих людей, які вас направили сюди, до парламенту. Нам потрібна інша модель ринку, абсолютно інший підхід до сільськогосподарської землі, і він буде після того, як ця влада піде.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 19 година 30 хвилин. З вашого дозволу, я хочу оголосити технічну перерву для кварцування сесійного залу.

Прошу забрати на 30 хвилин ваші речі. Тут буде проведено дезінфекцію і кварцування. Через 30 хвилин ми продовжимо. Забирайте також свої картки.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 20 година 10 хвилин. Ми продовжуємо роботу після перерви.

Поправка 3476. Народний депутат Загородній. Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую. Ви знаєте, за ці 30 хвилин, що була перерва, дзвонили, писали дуже багато громадян України, і я деякою мірою узагальню їхні думки з приводу того, що відбувається сьогодні в залі.

«Слуги народу» спішать відкрити ринок землі, а з цим не треба поспішати. Земля — це все, що в нас залишилося. Тому потрібний виважений закон, щоб був чіткий контроль, а не бажання швидко нажитися, продавши все. Якщо поспіхом приймається закон, то від України залишиться лише назва та історична згадка, не більше. Потрібний референдум з цього питання. Якщо «слуги» Президента здійснять цю аферу, то нехай шукають собі житло в Ростові вже зараз, бо потім буде пізно. Це сьогоднішня думка і позиція українського народу. А ви не хочете

її враховувати, намагаючись прогинатися перед Міжнародним валютним фондом і продати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3476 народного депутата Загороднього. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 16.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3477. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Я хочу пояснити, що відбувається зараз у залі. Пане головуючий, дайте мені час, поки ви поговорите по телефону.

Дивіться, процедура проведення позачергового пленарного засідання Верховної Ради України абсолютно відмінна від тієї процедури, коли в нас відбуваються пленарні засідання парламенту за штатним режимом. Як тільки ви зробили перерву, ви маєте після цього оголосити реєстрацію народних депутатів України. Я полічив, зараз у залі 74 народні депутати України. Тобто Верховна Рада України не повноважна розглядати питання. Я вимагаю зараз провести реєстрацію народних депутатів України. Якщо немає 226, ви не маєте законного права проводити засідання (Оплески).

Зараз я звертаюся до громадян України. Ви бачите по телевізії, що в залі немає... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю на голосування поправку 3477 народного депутата Папієва. Прошу визначатися та голосувати (Шум у залі).

(3a) - 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3478. Качний (Шум у залі).

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, щойно ми просили показати по фракціях і групах, скільки людей сьогодні голосують у цій залі. Ми бачимо, що повністю ігнорується прийняття наших поправок. Це говорить про те, що відбувається формальний підхід, що вже питання вирішено, це говорить про те, що саме сьогодні відбулася змова керівництва держави з МВФ щодо продажу країни, наших надр, нашої землі, тому що під чорноземом надра України, тому що сьогодні ми бачимо, що продовольча безпека України взагалі не турбує наших можновладців. Це говорить про єдине — наша країна сьогодні перебуває під впливом іноземців. У нас сьогодні і Президент, і «слуги народу», і практично ті, які зараз підігрують, а це «Європейська солідарність»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3478. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3480. Христенко. Немає.

Наступна поправка 3481. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа — За життя». Я перепрошую, пане головуючий, увімкніть, будь ласка, таймер. Хочу, щоб ви подивилися Регламент. Прошу, підтримуючи свою поправку, перевірити, хто брав участь у голосуванні на пленарному засіданні? Це ваш прямий обов'язок на вимогу кожного суб'єкта права законодавчої ініціативи, якими є народні депутати.

Тому я хотів би, щоб ви не ігнорували положення Регламенту. Почитайте їх, це стаття 29. Там виписано, що те, що ви робите, ϵ підставою відсторонення вас від ведення пленарного засідання. Ось про що йдеться.

Тому я хотів би, щоб на моє прохання ви все-таки поставили, скільки зареєстровано зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, реєстрація проводиться на початку відкриття позачергового пленарного засідання... (Шум у залі).

Ще раз кажу... (Шум у залі).

Ставлю на голосування поправку 3481 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 23$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах. Разом 229 (Шум у залі).

Наступна поправка 3489. Павленко...

Поправка 3484. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, знаєте, що мені це нагадує? Нікому це не треба, що ми зараз робимо. Ви сьогодні, пане головуючий, не виконуєте своїх функцій, вас просто просять відповідно до Регламенту дотримуватися певних норм. А норми говорять про те, що якщо це позачергове пленарне засідання, якщо ви оголосили перерву, то як мінімум маєте зареєструвати народних депутатів. Якщо є звернення народних депутатів з приводу того, щоб показати по фракціях, для того щоб побачити, скільки депутатів голосує, то це також ваш обов'язок.

А обов'язок народних депутатів, які перебувають у залі, голосувати. Оскільки їх немає, для кого ми це робимо? Якщо ви вже порушуєте Регламент, якщо ви вже не реагуєте на депутатів, то ставте на голосування законопроект у цілому. Для чого ви це робите? Усе одно в нас сьогодні є мотиви через

порушення Регламенту звертатися до судів, у тому числі й до Конституційного Суду (Шум у залі).

Тому я прошу, або ми дотримуємося Регламенту і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Євгеновичу, скажіть, будь ласка, на підставі якої норми Регламенту я повинен проводити після технічної...(Шум у залі). Я запитав: на підставі якої норми Регламенту я маю обов'язок як головуючий (назвіть мені конкретно статтю і пункт) після завершення технічної перерви проводити нову реєстрацію? Ви не назвете цієї норми, тому що її немає (Шум у залі).

Продовжую. Я ставлю на голосування поправку 3484 Івченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Знизу ϵ такий рядочок: «всього» — 234, якщо вам цікаво, картки (Шум у залі). Я ж сказав, він не зна ϵ ці ϵ ї норми.

Наступна поправка 3486. Німченко *(Шум у залі)*. Василь Іванович Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Я прошу ввімкнути таймер. Будь ласка. Чи Івченко, чи Німченко — це співзвучно. Це громадяни України й українці за національністю. Тому я хотів би уточнити, щоб не перебивати своєму колезі.

А тепер по суті. Підтримуючи свою поправку, я хочу вам ще раз нагадати: ви перейшли на лезо ножа, ви забули, що ми правова держава, і дуже прикро, що ви як юрист, шанована мною людина, стали на цей фарватер. Подивіться, що робиться зараз у залі! Ви бачите, що Верховна Рада недієздатна, вона не може приймати рішення, бо немає 226 голосів. Це зрозуміло. Кому це незрозуміло? Ні в Хмельницькому університеті, ні в Харкові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3486 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 21.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Усього – 240 *(Шум у залі)*.

Поправка 3488. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ви пропустили колегу Королевську. Поправка 3487 (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я її не бачу (Шум у залі)

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дивіться, тут мої колеги полічили, що в залі перебуває 126 людей. Те, що картки ваших колег у гніздах пультів, це не означає, що

вони тут присутні. А мої колеги фахівці з питань Регламенту і права наполягають на тому, що це засідання ϵ нелегітимним. Це перше.

Друге. Не налазить на голову той факт — ваші подвійні стандарти і взагалі криза лицемірства від нинішньої влади. Ви, з одного боку, наполягаєте на тому, що давайте бігом за 30 хвилин проголосуємо шість питань порядку денного, тому що в нас COVID-19, пандемія, а з іншого — всіх людей затягуєте в багатогодинний розгляд поправок, знаючи, що вони забезпечують час. Тому з цієї точки зору я хочу закликати вас бути послідовними. Ви або розглядайте в перших читаннях і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3488 народного депутата Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 10$.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Шановні колеги! Наступна поправка 3489 народного депутата Волошина. Немає. Перепрошую. Ми ж тоді говорили, що їх проходимо (Шум у залі).

Наступна поправка 3502. Бурміч.

Бурміч, ваш мікрофон не ввімкнено. Будь ласка, вставте картку. Бачите, коли ви всі витягнули картки, чомусь мікрофони не вмикаються. Увімкніть, будь ласка, мікрофон народного депутата Бурміча. Я бачу, картку вставте. Вставили? Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Дуже дякую. Шановні колеги, у таких умовах, в яких сьогодні перебуває вся держава, весь український народ, не лише щодо коронавірусу і щодо того, що сьогодні у світі криза, таке питання, як продаж землі, вирішення ринку землі, не можна розглядати, треба вивіряти кожну кому. Не можна цього робити. Сьогодні ми повинні зробити все для того, щоб пройти нормально пандемію, а не продавати землі, користуючись ситуацією з коронавірусом. Давайте служити українському народу, не зраджувати йому, давайте будемо, справді, слугами народу не лише за назвою, а й по суті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3502 народного депутата Бурміча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 6$.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Шановні друзі, ну, 219, тому що ви всі витягнули картки. Що ж ви починаєте... (Шум у залі).

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка (Шум у залі).

Я так розумію, що якщо від фракції «Опозиційна платформа — За життя» лише чотири чоловіки, то ми можемо знімати всі ваші поправки, так? Ні? А як я тоді можу... (Шум у залі).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, будь ласка, тихіше!

Шановні колеги, наступна поправка 3504. Пономарьов. Будь ласка. Немає. Поправка 3505. Плачкова. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Шановні народні депутати, сьогодні кожен українець прикутий до екранів телевізорів. Що вони бачать? Ми два тижні збиралися для того, щоб усе-таки напрацювати ті законопроекти, які сьогодні потрібні країні для подолання пандемії, але замість цього вони бачать, що ви сьогодні фактично розпродаєте українську землю обманом.

Тому я ще раз наголошую на тому, що ми, представники «Опозиційної платформи — За життя», зараз тут, у парламенті, захищаємо кожну свою поправку, щоб український народ, нарешті, побачив, хто насправді захищає його інтереси. Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3505 народного депутата Плачкової. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступна поправка 3506. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми вже майже три години розглядаємо поправки, і я впевнена, що навіть для самої нерадивої дитини буде достатньо, щоб зрозуміти, що не можна сьогодні продавати української землі.

Я звертаюся до кожного присутнього в цьому залі. Ви зараз маєте бажання прийняти історичне для нашої країни рішення. Історичне, тому що це ввійде в історію.

«Опозиційна платформа — За життя» наполягає, щоб ми в жодному разі не розглядали цього законопроекту, а після карантину провели референдум та спитали в людей. Ми звертаємося до вас: майте совість! Завершуйте це шоу, і ніхто не має права продавати землю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3506 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3512. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, зараз у цьому залі відбувається розгляд питання з порушенням усіх процедур, з порушенням Конституції України, з порушенням прав народних депутатів. Ми всі дуже добре розуміємо, що скасуємо це рішення через Конституційний Суд. Але навіщо ви влаштовуєте цей цирк, тоді як уся країна чекає від вас відповідальних рішень, тоді як усі люди сподіваються, що в українських політиків буде все-таки совість прийняти ті рішення, які захистять людей.

Досить знущатися сьогодні над країною. Відкладіть цей законопроект та ходімо всі на всеукраїнський референдум і запитаємо в людей, що робити із землею.

Прошу поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3512 Королевської.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 3515. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні народні депутати України! Кожна людина в нашій країні чекає від нас відповідальних рішень. Кожна людина сподівається, що хоча б в такі скрутні години для нашої країни у вас буде совість прийняти ті рішення, які сьогодні захистять лікарів, людей, які потребують соціальної підтримки. Підтримаємо тих, хто втратив роботу, тих, хто, на жаль, не має грошей, щоб прожити наступний день. Але жодна адекватна людина в цій країні не чекає від вас того, що ви будете розпродавати Україну в антиконституційний спосіб, з порушенням Регламенту Верховної Ради Україну.

Ми звертаємося до вас: не можна гвалтувати Конституцію, не можна порушувати закони України. Ми вимагаємо повернення до конституційного ладу в країні та зняття з розгляду цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3515 Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3517. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні присутні колеги! Ви зараз хочете на угоду міжнародним спекулянтам, на угоду Міжнародному валютному фонду продати Україну. Ми звертаємося до вас. Якщо ми зможемо об'єднати зусилля, зібрати професіоналів з усіх команд, прийняти той антикризовий план, який запропонувала «Опозиційна платформа – За життя» – грамотно реструктуризувати

наші міжнародні борги, то ми зможемо вийти з кризи без розпродажу української землі.

Ми це заявляємо відповідально. Ми готові брати на себе відповідальність за майбутнє країни та приймати рішення, які сьогодні захистять Україну та українців, але в жодному разі не продавати української землі. Якщо ви не вмієте цього, то ми готові це зробити, але ж не продавайте України, не продавайте сьогодні нашої незалежності.

Прошу поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3517 Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 32.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3521. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановний пане головуючий, можна вашу увагу? Дивіться, ми ж прийняли зміни до Регламенту Верховної Ради України з тим, щоб реєстрація народних депутатів України відбувалася шляхом натискання кнопки «за». Тобто не так, як за минулих часів, що присутність і наявність у гнізді пульта картки народного депутата України означає його реєстрацію, а щоб кожен депутат натиснув кнопку «за», щоб ми не обманювали українського народу і щоб люди бачили, що Верховна Рада України повноважна і всі перебувають на робочих місцях. Пане головуючий, ви чуєте мене? Тому відповідно до статті 48 Регламенту, через те що відбувається порушення Регламенту, я звертаюся до вас як до головуючого невідкладно вжити заходів для усунення цього порушення. Я вимагаю, щоб ви провели зараз реєстрацію народних депутатів України шляхом натискання кнопки «за», щоб люди побачили, що в залі немає 226 депутатів і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я відповім вам так, що реєстрація — це процедура, яка проводиться на початку пленарного засідання. Коли ми проводимо ординарне... (Шум у залі) Я дозволю собі завершити. Коли ми проводимо ординарне пленарне засідання, то після перерви з 12 години до 12 години 30 хвилин ми також не проводимо додаткової реєстрації в залі. Дякую.

Поправку 3521 ставлю на голосування. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 3522. Качний. Будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, ми бачимо, що «слуги народу» аплодують тому, що Стефанчук, який веде сьогодні позачергове пленарне засідання, порушує Конституцію і Регламент, захищаючи цей правовий безлад.

Я хотів би звернутися до всіх українців. Шановні українці, знайте, сьогодні вставлені картки «слуг народу», а вони самі відсутні. Наші депутати щойно полічили, що в сесійній залі було 136 депутатів, після того, як прийшов голова фракції і сказав, що ми зараз швиденько підженемо сюди людей, підійшли максимум 20-25 осіб. Сьогодні тут перебувають 180 депутатів разом з опозицією. Усі рішення, які зараз приймаються, незаконні. Головуючий сьогодні порушує закон України. Це правопорушник, який повинен відповідати згідно з чинним законодавством (Шум у залі).

Я всіх сьогодні запрошую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочу нагадати, що правом обліку народних депутатів у залі, коли не працює система, наділений лише один орган — Лічильна комісія відповідно до статті 17 Регламенту, а не будь-хто інший. Такої процедури, як перерахування, немає.

Ставлю на голосування поправку 3522 народного депутата Качного. Прошу визначатися та голосувати (*Шум у залі*).

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3523. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я все-таки хочу ще раз, доповідаючи наступну поправку, звернутися до головуючого. Припиніть порушувати регламент, визначений статтею 152 Конституції. Ви стали на злочинний шлях. Ви відкрито ідете на порушення і Регламенту Верховної Ради, і Конституції України. Що ще незрозуміло, що це право суб'єктів законодавчої ініціативи? Ви тут хто? Ви зараз виконувач обов'язків спікера. А в залі сидять суб'єкти права законодавчої ініціативи. Вас просять: перевірте, хто ϵ в залі. Тому що виника ϵ сумнів щодо дієздатності такої Верховної Ради. Вона не ма ϵ права на існування за таких обставин. Що тут ще незрозуміло. Якщо ви стоїте на цьому, то це ϵ ... (Шум у залі).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3523 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3526. Христенко. Немає, так.

Поправка 3527. Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л. Шановний пане головуючий! Шановні громадяни України! Ви знаєте, ми цей законопроект розглядаємо вже кілька місяців, і коли я виступав з приводу різних своїх поправок у нормальний час, я говорив про неадекватне економічне зростання, про те, що ми від такого закону нічого не отримаємо, про те, що в нас не готовий ринок, не готові наші контролюючі структури і таке інше. Наші фермери не зможуть нічого купити.

На сьогодні зовсім інша ситуація. Я хочу, щоб громадяни України зрозуміли: це не просто грабунок української землі, українських громадян, Української держави, це — мародерство фактично під час війни. Під час війни України, усього світу з вірусом. Увесь світ бореться з вірусом, увесь світ підтримує своїх громадян, свій бізнес, а наші уряд і Президент, на жаль, замість того, щоб розпочати переговори з Міжнародним валютним фондом щодо реструктуризації заборгованості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3527 народного депутата Скорика. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 3528. Народний депутат Кива. Колтунович, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Якщо можна, наступний блок поправок доповідатиму я, оскільки мій співавтор зараз має дещо інші справи. Отже, обговорюючи першу мою поправку, ми говорили про економічну доцільність. Зараз поговоримо про купівельну спроможність. Насамперед візьмемо цільову групу пенсіонерів. У нас є офіційні дані Пенсійного фонду України, що станом на 1 січня 2020 року 70 відсотків громадян України, точніше, більше ніж 11 мільйонів пенсіонерів, отримують пенсію в розмірі 3 тисячі гривень або й меншу — до 3 тисяч, що становить, всього-на-всього, 110 доларів, а то й менше. Ми знаємо, що розмір мінімальної пенсії — 1 тисяча 638 гривень. Про що йдеться? Це означає, що кожен громадянин України не зможе купити собі той гектар землі, який коштуватиме 1-2 тисячі доларів, або навіть якщо це буде 600 доларів у поліській місцевості.

Я звертаю вашу увагу на цифри, тому що вони, чесно кажучи, зовсім не корелюють з концепцією вашого законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3528 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3529. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Друга теза щодо купівельної спроможності всього населення України. У нас є офіційні дані Державної служби статистики України, згідно з якими, за підсумками дев'яти місяців 2018 року, 85,7 відсотка усіх громадян України отримували доходи до 7 тисяч гривень. Значна частина (кілька мільйонів громадян України) отримують мінімальну заробітну плату, яка становить 4 тисячі 723 гривні, а після виплати податків і зборів це ще мінус майже 20 відсотків. Тому за таких умов ці люди також не можуть претендувати на купівлю земельних ділянок, які коштують 600 доларів або 1-2 тисячі доларів. Ось у чому відмінність офіційних даних Держстату щодо рівня життя населення в країні, 60 відсотків якого, за даними ООН, перебувають за межею бідності. Ось тому вони не зможуть стати власниками тих земельних ділянок, які ви хочете продати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3529 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3530. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Тепер щодо специфіки та необхідності співпраці з Міжнародним валютним фондом. Як ми знаємо, у 2014 році тодішня влада в силу певних економічних та соціальних обставин була чи змушена, чи бажала просто звернутися до Міжнародного валютного фонду за допомогою. У результаті в нас гарантований державою борг зріс майже в 3,5 разу: з 584 мільярдів гривень до більш ніж 2 трильйонів гривень, у доларовому еквіваленті (тут питання не в девальвації національної грошової одиниці) ми додали з 73 до 83 мільярдів доларів. Тобто в нас державний борг реально зріс на 10 мільярдів доларів.

Але що, громадяни України стали жити краще за цей період? Можливо, у нас зросли реальні доходи населення? Навпаки, у доларовому еквіваленті або з урахуванням індексу цін виробників промислової продукції реальні доходи громадян значно знизилися, а це означає, що та економічна політика, яка була обрана під...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3530 народного депутата Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 3531. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Ще один дуже важливий момент, про що почав говорити мій колега Микола Скорик. Коли в нас ще не було навіть передумов для пандемії COVID-19, у тому числі в Україні, ми розраховували і дивилися, який буде макроекономічний ефект від запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення. Тодішній міністр економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства пан Тимофій Милованов давав абсолютно суперечливі дані, які протирічили навіть певним обрахункам. Він казав, що максимум це буде зростання 0,1-0,3 відсотка. Тобто це зовсім не ті 40 відсотків, які декларував Кабінет Міністрів Гончарука, на які в подальшому зросте валовий внутрішній продукт.

Чому я кажу про ці цифри. На сьогодні уряд уже прогнозує за різними сценаріями більше 5 відсотків падіння валового внутрішнього продукту. За таких умов, навіть, якщо буде той попередній приріст 0,1 відсотка, він не врятує національної економіки від того провалу, в який завела попередня...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3531 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3533. Кива, Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане головуючий, тепер зовнішньоторговельний аспект, який безпосередньо стосується економіки і сільського господарства України. Ми знаємо, що в 2014 році після підписання зони вільної торгівлі з Європейським Союзом Україна отримала 36 дискримінаційних квот на експорт сільськогосподарської сировини. Ми не раз були свідками того (і це публічні дані), що переважна більшість тих квот вичерпувалися у січні чи в лютому поточного року. Це абсолютно неприпустимо і жодним чином не стимулює сільськогосподарське виробництво чи агропромисловий розвиток країни в цілому.

Виходячи з цих умов, ми розуміємо, що нам потрібно все-таки перетрансформувати або повністю змінювати, переорієнтовувати свою зовнішню політику. Ми маємо орієнтуватися у своїх зовнішньоекономічних відносинах не на кілька мільярдів доларів кредитів, те, про що говорила пані Юлія Тимошенко, а на принципово нову інтеграційну доктрину, на абсолютно інші ринки збуту, на новий вектор економічної інтеграції в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3533 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 3536. Кива, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Ми аналізували не раз ті проблеми, які на сьогодні, на жаль, ϵ в агропромисловому комплексі, і намагалися пов'язати, яким чином ринок землі зможе їх розв'язати. Ми бачимо, що ті рішення жодним чином не врегулюють питання в тих глибинних проблемах, які ϵ . А йдеться про тваринництво, значне скорочення кількості поголів'я великої рогатої худоби, про запровадження новітніх систем зрошення. Ми знаємо, що у країнах Європейського Союзу ці програми дотуються з відповідних цільових фондів. Однак впроваджуються ці всі технології задля того, щоб у нас діяло високотехнологічне краплене зрошення з урахуванням відповідних давачів. Усі ці речі, на жаль, на сьогодні не будуть врегульовані, я вже не кажу про питання рекультивації і ревіталізації грунтів, про питання підвищення рівня гумусу, про питання раціонального використання природних ресурсів. Усе це залишилося поза...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3536 Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3539. Кива, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Тепер щодо підтримки інституту орендних відносин в Україні. Я вже під час розгляду попередніх поправок наводив аргументацію цифр щодо того, що в Україні оренда за 1 гектар землі коштує 8,5 тисячі гривень і вже навіть більше, десь і 10 тисяч гривень.

Йдеться про те, що громадянин України отримує за оренду 1 гектара землі від 300 до 400 доларів за один рік. А тепер уявіть собі, що цій людині, яка отримує максимум 400 доларів з оренди 1 гектара землі, запропонують або правдами-неправдами відберуть цей гектар, там можуть фізично просто надурити чи відібрати. Наприклад, замість того, щоб отримати за два роки ту 1 тисячу, людина її отримає за раз, а в подальшому вже не зможе використовувати ці суми. Вдумайтеся, 400 за рік, і ці суми можуть продовжуватися. За 10 років це буде 4 тисячі доларів, за 20 — ще більше і більше. Ось чому доцільним є впроваджувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3539 народного депутата Киви. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3541. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ми дуже добре розуміємо, що тут відбувається. Це політичний аферизм, коли окремі політичні сили разом з Зе-командою намагаються взагалі змінити хід історії в нашій країні. Замість того, щоб сьогодні, об'єднавши всі наші зусилля, ми прийняли вкрай найважливіше рішення щодо підтримки та захисту людей, щодо підтримки та захисту наших медиків та медицини, щодо підтримки нашої економіки (люди очікують від українського парламенту, який вони обирали, прийняття рішень, які сьогодні захистять людей), ви розпродаєте Україну. Ми вимагаємо зняти цей законопроект з розгляду, ми вимагаємо всеукраїнського референдуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3541 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3547. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Ось ви зараз хочете розпродати українську землю. А скажіть, будь ласка, за які гроші люди будуть купувати цю землю? Сьогодні немає взагалі ніяких кредитів у банках, бізнес у країні зупиняється, усі розуміють, що ми втратили всі наші зовнішні ринки. Наше завдання зараз — підтримати національного виробника, підтримати самозайнятих осіб, малий та середній бізнес, зберегти робочі місця в країні, зберегти людям заробітну плату. Що ви робите! У той час, коли в країні немає грошей, ви вимагаєте, щоб люди продавали землю. Тобто ви хочете людей залишити без здоров'я, без землі, без роботи, без зарплати — це ваша Зе-програма.

Тому ми вимагаємо зняти цей законопроект з розгляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3547 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3553. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Ви зараз перетинаєте червоні лінії, коли відкриваєте розпродаж української землі. Ви зараз займаєтеся прямим мародерством, коли країна повинна об'єднати всі свої зусилля для того, щоб захиститися, захиститися від вірусу, захиститися від економічної кризи. Це виклик XXI століття для всього світу. Ми, як ніколи, повинні об'єднатися та захистити людей. Ми вам запропонували чіткий і зрозумілий антикризовий план. Ну, якщо ваша влада сьогодні не може його виконати, так ми готові взяти на себе відповідальність і зробити все, щоб зберегти землю, стратегічні підприємства та захистити людей. Навіщо ви сьогодні нехтуєте тією допомогою, яку вам пропонують, замість

цього вислужуєтеся перед МВФ? Ми вимагаємо зняти цей законопроект з розгляду та піти на всеукраїнський референдум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3553 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3556. Наливайченко. Немає. Рухаємося далі.

Наступна поправка 3557. Німченко. Василь Іванович Німченко (Шум у залі). Я прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги! Шановний пане головуючий! Я всетаки хочу повернути вас до статті 83 Конституції, у якій частина друга передбачає, що денний режим праці Верховної Ради... Денний! Поняття денного має робочий час, і це є тлумачення знову ж Конституційного Суду. Ви не перетворюйте народних депутатів на рабів — тримати їх добу, брати настирливістю. Це перше.

Друге. Я підтримую свою поправку і хочу сказати, що сьогодні ви стали на стезю неконституційної діяльності. І керівництво пленарним засіданням не те, що не робить вам честі, а ставить під удар правильність вашої діяльності як керівника і як віце-спікера Верховної Ради. Я вас поважаю і дуже прошу, встаньте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3557 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3559. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Тепер я хочу звернутися до громадян України, до потенційних продавців власних земельних паїв, якщо це станеться з 1 жовтня 2020 року. Я хочу кожному з вас сказати, що та заборгованість, яка сьогодні сформована за житлово-комунальні послуги (а вона становить понад 60 мільярдів гривень), безумовно, буде залишатися виключно вашою проблемою. Більше того, вона буде ще погіршуватися і в загальнонаціональному масштабі. Тому що кожний з вас, той, хто надумає продати земельний пай, втратить свою субсидію на компенсацію витрат за житлово-комунальні послуги. Багато це чи мало? Безумовно, це багато, оскільки (я наводив цифри) у нас пенсія 1638 гривень, а вартість комунального платежу в середньому для 50 квадратів може становити 2500-3000 гривень.

Тобто субсидія ϵ суттєвою складовою, яку втратити нема ϵ необхідності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3559 Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 26.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3586. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Як прийнято в нас говорити: «и снова здрасте». Скажіть, будь ласка, насколько принципиально было сегодня пропихивать этот законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, я попросив би говорити українською. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Вибачте. Думав, що вже не звернете на це увагу в цей час.

Шановні колеги, ви бачите нашу принципову позицію. Ми ж не відступимо. Для нас принципово, щоб цей законопроект можна було розглянути (давайте разом скажемо, ви вже не можете цього не знати) лише після проведення всеукраїнського референдуму. На цьому стояла, стоїть і буде стояти наша фракція, політична сила. Ми разом з народом України, який не сприймає цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3596 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 26.

Рішення не прийнято.

Поправка 3597. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

Несторе Івановичу, будете говорити?

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, я не можу не подякувати секретаріату за те, що оперативно замінили всім народним депутатам маски. Ми готові працювати до завершення сьогоднішнього календарного дня.

З іншого боку, ми не розуміємо впертість і таке бажання прогнутися перед Міжнародним валютним фондом, з яким треба говорити з позиції власної поваги, самоповаги і достоїнства. Тому сьогодні ми хочемо, щоб воля народу України, яка висловлена в багатьох соцдослідженнях, що заперечують прийняття такого закону без проведення всеукраїнського референдуму, на який готові прийти три чверті наших...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3597 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях та групах, будь ласка.

Поправка 3598. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, враховуючи, що наше питання, яке ми розглядаємо, є принциповим, я ще раз хочу звернути вашу увагу щодо співвідношення, яке сьогодні домінує в наших сусідів. У сім разів у них вищий соціальний і життєвий стандарт, доходи в сім разів вищі, відповідно і вартість землі також у сім разів вища. Скажіть, будь ласка, в умовах нинішньої пандемії, яка є в Європі, карантину, який діє в Україні, невже це питання є головним, заради якого ми сьогодні ризикуємо втратити свою незалежність і фактично стати придатком для Міжнародного валютного фонду. Заради чого, коли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3598 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3599. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, ми розуміємо, що нам ще треба попрацювати 2 години і вже 49 хвилин, і закінчиться сьогоднішнє позачергове пленарне засідання. Ви знаєте, я з радістю тут провів би разом з вами будь-який час, якби це було заради збереження здоров'я і підвищення добробуту наших громадян. Але в такий ганебний спосіб з порушенням усіх норм Регламенту, Конституції працювати і фактично піддаватися шантажу Міжнародного валютного фонду, я вважаю, є безвідповідальним, непатріотичним і не по-українськи. Скажу відверто, як прості люди говорять: «просто не по-человечески». Тобто не по-людськи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3599. Прошу визначатися та голосувати. «За» -31.

Рішення не прийнято.

Поправка 3600. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, сьогодні ми можемо порівняти вартість землі з доходами, можливо, не наших сусідів, але жителів Європи, які можуть говорити, що в них високий рівень життя і в 27 разів дорожча земля. Мабуть, ми підемо іншим шляхом: об'єднаємося заради того,

щоб як мінімум у вісім разів підвищити пенсії наших громадян, а це реально. Це ще не 500 євро, але це те, що ми можемо зробити.

А скажіть, будь ласка, а хіба ми не можемо сьогодні зробити середню заробітну плату на рівні 1 тисячі доларів? Можемо, якщо будемо думати про себе і про наших громадян.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3600 народного депутата Шуфрича.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3601. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, скажіть, будь ласка, невже заради вимоги (мені прикро, це навіть вже ніхто і не приховує), яка фактично є шантажем Міжнародного валютного фонду, ми сьогодні нехтуємо реальною можливістю, зібравшись у цій залі, обговорювати питання подолання кризи і мінімізації можливої пандемії, яка, на жаль, має місце в Італії, Іспанії, Німеччині, у Великій Британії? І щоб зробити все, щоб уникнути тих тяжких, страшних наслідків, де рівень смертності — 11 відсотків, як в Італії, ми зараз приймаємо закон, який не сприймається, не звернувшись до народу України на референдумі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3601 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 27.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 3602.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, я прошу поправки 3602, 3603, 3604 і 3605 об'єднати і дати мені 3 хвилини для виступу, а потім поставити їх на голосування почергово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можливо, об'єднаємо ще, і я дам 5 хвилин, Несторе Івановичу?

ШУФРИЧ Н.І. Скільки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Об'єднаємо 12 поправок, і я дам...

ШУФРИЧ Н.І. Та ні, пане головуючий, вам би у бізнесі працювати! Я звернув увагу на ваші «купеческие возможности», але ж давайте чотири за 3 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, Несторе Івановичу, з вами не поторгуєшся. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановні колеги, нашим принциповим питанням є прийняття рішення щодо продажу землі на національному референдумі. Сьогодні ця влада і її політичні прибічники перетнули червону лінію, відкрили розпродаж української землі проти волі українських громадян.

На жаль, мародерів при владі не зупинили ані епідемія, ані бідне становище наших громадян, ані катастрофа вітчизняної економіки.

Політичні аферисти сьогодні використовують складну ситуацію, в якій перебувають наші громадяни, виключно заради того, щоб виконати іноземне замовлення господарів влади. Але це не господарі українського народу. Вони сьогодні відбирають в українців проти їх волі найсвятіше — землю.

Стало вочевидь, що сьогоднішня влада — повний політичний банкрут. Сьогодні всі призначенці влади виявилися не здатними виконати жодного завдання, яке зараз стоїть перед нашим народом і які бралися виконати: встановити мир, забезпечити розвиток економіки, покращити життя наших громадян. Через безвідповідальність владної команди країну лише хочуть розорити. Замість того щоб допомогти людям і підтримати економіку в період епідемії, ще раз обманули наших громадян, фактично зрадили український народ.

Сьогодні, нехтуючи Конституцією та законами України, ті, які працюють на кредиторів, обміняли останнє національне багатство — українську землю на подачку від МВФ. Це заява нашої політичної сили.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Тому, як і домовлялися, ставлю на голосування підряд ваших п'ять поправок.

Поправка 3603. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3604. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3605. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3606. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3607. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3608. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, я щойно подивився показники середніх і мінімальних пенсій в Угорщині, Румунії та Польщі. Ви знаєте, мені прикро констатувати, що країни, які ще 25 років тому суттєво відставали за всіма економічними показниками від нашої країни, сьогодні мають ВВП на душу населення у середньому в шість разів більший, ніж у нашій країні, притому рівень соціального забезпечення у п'ять — сім разів вищий, ніж в Україні. Відповідно і пенсія в 4,5-7 разів вище, ніж в Україні, і ціна на землю як прикре підтвердження бідності наших громадян...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3608 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3609. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Так ось, на жаль, кореляція співвідношення пенсій наших сусідів відображається на вартості землі в тому числі. Це суттєвий індикатор і показник того, як невчасно ми зараз розглядаємо це питання. В умовах, коли наші громадяни офіційно визнані найбіднішими в Європі, ми спонукаємо їх продати найродючішу землю у світі за безцінь.

Що ми просимо і вимагаємо? Запитайте народ України на референдумі. Нехай вони визначаться, чи готові за сьогоднішньою ціною в умовах карантину, в умовах зубожіння продати землю. Право на це відповідь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3609 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3610. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Право визначитися з питанням продажу землі за будь-яких обставин має винятково український народ. Тому ми і вимагаємо замість того, щоб піддаватися шантажу з боку Міжнародного валютного фонду, провести референдум і дати можливість переконатися, якщо не самим собі при владі, то показати Міжнародному валютному фонду, що українці мудрі й розуміють, що в умовах зубожіння, карантину розраховувати на справедливу ціну на землю не можна. Це ϵ злочином проти наших громадян. Тому ми наполягаємо перед

прийняттям цього законопроекту провести всеукраїнський референдум і визначитися з цього питання. А поки народ не дозволить, ми вважаємо злочином продавати українську землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3610 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3611. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. А щоб зрозуміти народ України, є соціальні служби. Хочу зачитати результати дослідження Центру Разумкова, який ніколи не був симпатиком нашої політичної сили, який визначив, що 70 відсотків українців за референдум, 76,6 відсотка обов'язково прийдуть на референдум, 72 відсотки обов'язково проголосують за продовження мораторію на продаж землі. Зверніть увагу, що ця цифра співпадає з тими, хто підтримав рік тому кандидата в Президенти Зеленського на президентських виборах. А половина українців сьогодні підтримують позицію «Опозиційної платформи — За життя» під час розгляду проєкту закону про землю щодо неможливості його прийняття без референдуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3612 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3613. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги! Ми дуже різні в цьому залі, але нас об'єднує єдине — Україна. Сьогодні ми не маємо права давати нашу чудову, чарівну жінку ґвалтувати якимось заокеанським міжнародним фундаціям. Ми маємо захистити честь і цнотливість нашої країни, довести, що ми, справді, козацького роду. Руки геть від наших жінок! Від нашої жінки, від нашої України.

Тому ми не маємо права піддатися шантажу, ми повинні сьогодні використати всі наявні можливості, форс-мажорні обставини і захистити кожну дівчину, кожну бабусю, кожну жінку в нашій країні, і довести, що ми, дійсно, козацького роду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3613. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3616. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. На вимогу представників опозиційної фракції «Опозиційна платформа — За життя» я ще раз хочу закликати вас і згадати славетні слова нашого Гімну, а саме, що ми козацького роду. Хіба козаки прогинаються перед якимись заокеанськими замовниками? Згадайте нашого Президента, який сказав Міжнародному валютному фонду: «Да пошли вы!». А что, сейчас слабо? Вся Украина встанет вместе с вами. Народ вас поддержит, если надо — принесет последнее.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, українською мовою, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Заради того, щоб зберегти і Україну, і її землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3616 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 28.

Рішення не прийнято.

Поправка 3617. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, можу вам ще раз нагадати обставини 2000 року, коли під тиском Паризького клубу кредиторів Україна була готова оголосити дефолт. Тоді обставини були надто складніші, ніж зараз. Я зараз не буду згадувати видатних фінансистів України, видатного Президента України, Верховну Раду, які об'єдналися і, до речі, разом з опозицією знайшли можливість сказати кредиторам «ні» та примусити їх боятися за свої векселі більше, ніж нас. Кредитор завжди мріє повернути кредити, а зараз у нас форс-мажор, який не ми видумали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3617 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3618. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, нас багато в чому звинувачують. У чому тільки ми не були вже винні перед світовою спільнотою, але за COVID-19 поки що ми не відповідаємо.

Поки що. Тому я не розумію, чому форс-мажор, який визнаний у всьому світі, зараз не використовується владою заради перегляду умов кредитування, заради, підкреслюю, не прохання, не прогинання, а вимоги забезпечити нам кредитні канікули і зберегти ті цінності, які ми зараз відправляємо за кордон «тому дяде», залишити для українців, для зростання і захисту національної економіки, для підвищення добробуту наших громадян, соціальних стандартів і, як

результат, зростання вартості землі і потім після референдуму визначитися, чи варто її продавати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3618. Прошу визначатися та голосувати. $\ll 3a \gg -25$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3620. Несторе Івановичу, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я, знаючи, що зараз все керівництво держави, принаймні сьогодні вночі воно десь навколо нашого купола «вболіває» за нашу роботу, хочу звернутися: давайте замість того, щоб приймати це ганебне рішення, об'єднаємося для захисту інтересів наших громадян, а саме знайдемо і відпрацюємо той антикризовий план, який допоможе нашим громадянам мінімізувати наслідки коронавірусу COVID-19, провести ефективні переговори з Міжнародним валютним фондом і з гідністю вийти з цієї ситуації, а не продавати нашу землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3620 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3621. Шуфрич.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, ви, можливо, не почули мене. Я прошу наступного разу після голосування висвітити на табло, як голосують фракції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я після цього покажу.

ШУФРИЧ Н.І. Я прошу після цього питання, будь ласка. Хоча я вимагав це перед цим голосуванням.

Шановні колеги, я ще раз звертаюся до вас. Ви ж є слугами кого? Чи, може, ви вже назву змінили? Ви ж «слуги народу». Народ, про що свідчать результати соцдосліджень Центру Разумкова, — три чверті українського народу вимагають референдуму з цього питання. Три чверті. Так не плюйте в обличчя народу, ім'ям якого ви назвали свою партію. Поважайте народ. Прошу вас, зупиніться сьогодні й давайте повернемося до цього питання після карантину і проведення всеукраїнського референдуму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3621 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах. Дякую.

Наступна поправка 3622. Мороз. Немає.

Поправка 3623. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, шановні виборці, шановні українці! Упевнений, що ви дивитеся цю ганебну трансляцію, яка сьогодні відбувається у Верховній Раді України.

Перше. Я особисто півгодини тому пройшов і порахував кількість депутатів у залі — 136. Після цього порахував, ще зайшло 30-35 людей. Сьогодні в цьому залі не більше 170-180 осіб. Потрібно 226, щоб голосувати чи «за», чи «проти». Усім іншим «до одного місця».

Друге. Порушений абсолютно Регламент. На позачерговому пленарному засіданні ми не можемо розглядати законопроект про землю, який розглядався...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3623 народного депутата Бурміча. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 24$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3625. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Продовжую. Третє. Той, хто порушує закон, а сьогодні саме головуючий — він зловживає своїм службовим становищем. Це вже стаття Кримінального кодексу. Пане Стефанчук, подумайте, ніхто все одно землю (як би ви не прогиналися перед Міжнародним валютним фондом) — ні ми, ні народ України — не віддасть. А відповідати доведеться вам. Подумайте.

Четверте. Ну, невже ми так себе опустили, що не можемо самі вирішити своїх питань, які так дуже легко вирішуються? Гляньте просто на ті схеми, які сьогодні працюють з розкрадання держави. Нам не те, що вистачить розрахуватися з Міжнародним валютним фондом, а ще його...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3625 Бурміча. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3626. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Сьогодні наше засідання проходить о 21 годині 40 хвилин, невідомо, ще скільки воно буде тривати: може, годину, може, й дві, а може, три, а може, до ранку, — не знаю. Але щоб сьогодні ви, українці, виборці, ті, які

голосували за «слуг народу» і дуже сподівалися, що вони будуть захищати ваші інтереси, побачили, з яким натхненням і любов'ю вони хочуть продати ваші інтереси. Лише ми, лише інші партії і «Батьківщина», і ті, які думають про вас, якось затягуємо цей процес, щоб ви також приєдналися до нас. Не можна сьогодні в умовах боротьби з коронавірусом, з інфекцією, з тим, що відбувається, приймати такі життєво важливі закони для народу України. Не можна. Лише референдум, лише...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3626 народного депутата Бурміча. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3627. Пономарьов. Немає.

Поправка 3629. Скорик.

СКОРИК М.Л. Шановний пане головуючий! Шановні громадяни України! Відповідно до статті 48 Регламенту, шановний пане головуючий, я вимагаю від вас дати доручення здійснити перерахунок депутатів, які фактично перебувають у Верховній Раді України. Якщо ви цього не зробите, шановний пане Стефанчук, ми вважатимемо це перевищенням службових повноважень. Зробимо самі перерахунок, підготуємо самі протокол, подивимося відеофіксацію і будемо звертатися до відповідних правоохоронних органів з приводу правопорушення з вашого боку. Прошу дати відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даю відповідь. Стаття 48 Регламенту називається «Скасування рішень Верховної Ради», і тут немає обов'язку перераховувати присутніх осіб.

Рухаємося далі. Ставлю на голосування поправку 3629 народного депутата Скорика. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3630. Народний депутат Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л. Шановні громадяни України! Шановний пане головуючий, ви знаєте, сьогодні мене настільки обурила поведінка керівництва Верховної Ради, коли нам на першому позачерговому засіданні навіть не дали сказати слово з приводу тих законопроектів, які розглядалися. Ми за півгодини їх розглянули, і нам сказали, що ми у такий спосіб виконуємо норми карантину, а потім нас загнали до цієї сесійної зали, розуміючи, що нормальні народні депутати не підуть від відповідальності перед українським народом, коли ви намагаєтеся розпродати українську землю, і ми будемо в цьому залі і намагатимемося

довести народу України згубність ваших кроків. Ми вимагаємо припинити те, що зараз відбувається в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3630 народного депутата Скорика. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3631. Скорик, будь ласка.

СКОРИК М.Л. Шановні колеги, шановні громадяни України, я хочу сказати про те, що пан головуючий проігнорував мою вимогу звернутися відповідно до Регламенту до Лічильної комісії. Ми будемо робити всі відповідні кроки згідно з чинним законодавством. Це я просто інформую.

Коли нам кажуть, що немає іншого шляху, як прийняти ці законопроекти, бо інакше буде дефолт, це абсолютний обман українського народу. Якщо зробити нормальний перерозподіл видатків державного бюджету, якщо насправді відповідально поставитися до переговорів зі світовими фінансовими організаціями, як це роблять інші країни, якщо розпочати не на словах, а на реальних справах переговори щодо миру, ми, справді, можемо зекономити колосальні кошти державного бюджету і спрямувати їх на підтримку наших громадян і економіки України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3631 народного депутата Скорика. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3633. Чорний.

ЧОРНИЙ В.І. Шановний пане головуючий! Шановні колеги, я не раз звертався до совісті депутатів, які перебувають у цій залі, але жодної відповіді не отримав. Тому хочу звернутися до українського народу.

Шановні українці, хочу наголосити, що фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя» стоїть тут, як то кажуть, до кінця і відстоює інтереси українського народу на українську землю. Позиція нашої фракції залишається незмінною — це референдум за народною ініціативою з приводу визначення, яким чином треба розпоряджатися українською землею. Але, на жаль, у цьому залі сьогодні така позиція не підтримується, і «Слуга народу», монобільшість, яка сьогодні є в цій залі, категорично не сприймає такої тези.

Тому, шановні українці, звертаюся до вас з проханням визначатися та...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3633 народного депутата Чорного. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3634. Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую. Шановні колеги, я хочу звернутися все-таки до колег із фракції «Слуга народу». Ви історично увійшли до парламенту, набравши найбільшу кількість голосів, обіцяючи, що покажете приклад роботи нової Верховної Ради. Але, на жаль, що сьогодні бачить народ України? Він бачить, як ви, стоячи, аплодуєте найгіршому прикладу роботи Верховної Ради. Мабуть, ця зала ще ніколи такого не бачила, щоб у найскрутніші часи, коли в країні пандемія (Президент казав, ще ніколи в історії нашої країни такого не було), голосується найскандальніший законопроект. Уся відповідальність сьогодні лежить на вас.

Тому я ще раз звертаюся і закликаю вас: давайте все-таки відкличемо цей законопроект, який обурює суспільство. Спочатку допоможемо людям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3634 народної депутатки Плачкової. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3636. Плачкова, будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую ще раз. Уже не раз я наголошую на тому, що наша фракція «Опозиційна платформа — За життя», діючи в цілком законний спосіб, робить сьогодні все можливе для того, щоб не дозволити прийняти в цьому залі цей законопроект, тому що не можна позбавляти громадян, які важкою працею заробили свою землю, справедливої винагороди за цю земельну ділянку. Та ціна, яку ви сьогодні пропонуєте, не відповідає європейським стандартам. Будь ласка, давайте доопрацюємо цей законопроект.

Я прошу поставити цю мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3636. Прошу визначатися та голосувати. $\ll 3a \gg -32$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3638. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги народні депутати! Я розумію, що в деяких наших колег викликають посмішку наші аргументи чи ще щось, але я хочу сказати, що взагалі-то в країні не до жартів. У країні не до жартів не після COVID-19, а після вересня, коли був обраний новий уряд, нова монобільшість і той курс, що був запропонований.

Чому я маю моральне право про це говорити? Тому що я кожного пленарного тижня з цієї трибуни казав: «Бюджет неправильний, програма уряду неправильна, пріоритети провальні». Ви за промислову політику забули, а в нас спад промислового виробництва. Ви взяли країну — було зростання ВВП, зараз падіння. У вас рекордні борги із заробітної плати, і це все не діяльність 28 років, а провальна діяльність шести місяців. Тому ми, коли говоримо щодо ринку землі, не просто так звертаємося до вас, а наголошуємо на тому, що, дійсно, проблемні питання треба врегульовувати.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3638 народного депутата Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 33.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3639. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Я хочу звернути увагу народних депутатів, виборців, що оці всі речі пов'язані: бюджет на 2020 рік, законопроект про внесення змін до Земельного кодексу щодо обігу земель сільськогосподарського призначення, а також питання співпраці з Міжнародним валютним фондом. Усі ці питання, безумовно, ви частково зв'язали, але в контексті бюджету я хочу сказати найголовніше, що не потрібно залучати додаткові кредитні ресурси. Можна оптимізувати, у тому числі й видаткову частину бюджету, можна переглянути макропрогноз і багато інших речей.

Наприклад, наша фракція, я як представник фракції в робочій групі з Кабінетом Міністрів України запропонували обмежити зарплати топ-чиновникам до 10 мінімальних заробітних плат — це 47 тисяч 230 гривень. Десь мене почули, десь — ні, частину вони обмежили — до 15, запропонували з коефіцієнтом 0,7. Після 15 мінімальних заробітних плат — з коефіцієнтом 0,5. Безумовно, є можливість економити і оптимізувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3639 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3645. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Я просив би результати голосування щодо кожної поправки також оголошувати по фракціях, оскільки в нас ϵ серйозні сумніви, що кількість реально голосуючих під час голосування кожної поправки становить 226. Ми будемо бачити на табло

кількість тих, які утрималися, які проголосували «проти» і які проголосували «за». Тому що кількість карток, які є у сесійному залі Верховній Раді, — це непо-казово. А так ми для себе будемо підсумовувати і бачити по кожній поправці, яка реальна кількість голосів.

На продовження того, що я вже казав щодо оптимізації видаткової частини бюджету. На жаль, уряд пішов не тим шляхом і вирішив оптимізувати Національну академію наук на 300 мільйонів гривень. Це тоді, коли в усьому світі збільшується фінансування, це тоді, коли в нас Інститут молекулярної біології і генетики саме спрямований на те, щоб побороти коронавірус і знайти ті ліки, які можуть усе-таки його зупинити.

Так само багато інших речей, які не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3645 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях та групах, будь ласка.

Наступна, Олександре Сергійовичу, також ваша поправка 3648. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати, щодо продовження теми оптимізації видатків Державного бюджету України і в цілому бюджетного розпису, який був запропонований. Адже ми розуміємо, що збільшення дефіциту бюджету до 200 мільярдів гривень — це серйозна норма, яка потребує насправді вирівнювання. Але ми не можемо говорити про те, що давайте вирівняємо виключно за рахунок зовнішніх запозичень, тому що ви, точніше, ваша команда, призвели до того, що в нас, за підсумками 2019 року, було серйозне недовиконання бюджету. За січень — на 25,5 відсотка не виконано загальний фонд Державного бюджету за доходами, лютий — так само, там трохи менше — на 6,5 відсотка, березень — майже на третину не виконаний згідно з планом. Це планові показники, які вже були неправильно закладені у Державний бюджет України. Економіка не працює. Запропонована ваша податкова реформа не сприяє надходженням в бюджет, іноземні інвестиції до нас не заходять. А це означає, що необхідно змінювати економічний курс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3648 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Олександре Сергійовичу, наступна поправка 3650 також ваша. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Ще один дуже важливий момент, про що я почав говорити. COVID-19 — це одна важлива складова, яка на сьогодні фактично зупинила країну, але таких речей у нас ще може бути десятки. Для прикладу, аварійне становище водопровідно-каналізаційного господарства, яке зношене на 80 відсотків. Не дай Боже, прориви чи ще щось — усі ці речі будуть відображатися в десятки мільярдів доларів інвестиціями або витратами бюджету, яких, безумовно, у нас немає. Тому коли ми говоримо про аварійний стан в енергетиці або в житловому фонді — усі ці речі потребують негайного втручання і формування, не просто подолання тих руйнівних наслідків, які ϵ , а й забезпечення запасу міцності на майбутн ϵ .

Тому, виходячи з цього, питання обігу земель сільськогосподарського призначення має розглядатися виключно в рамках продовольчої національної безпеки на довгострокову перспективу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3650 народного депутата Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 30$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах.

Поправка 3651. Народна депутатка Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, сьогодні ця влада разом з вашими політичними опричниками перетинають червону лінію. Ви відкриваєте розпродаж української землі. Ви зараз всупереч волі українського народу, всупереч волі української опозиції в особі «Опозиційної платформи — За життя» йдете на зговір з Міжнародним валютним фондом. Це політичне мародерство, замість того, щоб об'єднати всі наші зусилля та захищати людей, і приймати рішення, які відповідали б сьогоденню.

Люди запитують: а де ви взяли маски, у яких прийшли до парламенту? Чому цих масок немає зараз у лікарнях, у працівників швидкої допомоги? Чому зараз уся країна без масок, а весь парламент засідає вже добу і всі гарно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3651 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 27.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3662. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, зараз в антиконституційний спосіб, на порушення Регламенту, законів України відбувається тут позачергове пленарне засідання. Ми ж усі дуже добре розуміємо, що це буде скасовано через Конституційний Суд, і «Опозиційна платформа — За життя» вже підготувала

звернення до Конституційного Суду України. Ми зупинимо розпродаж України, який ви сьогодні влаштовуєте в цьому залі. Але ж ми з вами втрачаємо найдорожчий час для нашої країни. У ці хвилини ми повинні приймати антикризове рішення — захищати людей, захищати наших пенсіонерів, проіндексувати пенсії, підняти прожитковий мінімум, скоротити тарифи, дати людям можливість вижити в ці складні часи. А ви замість цього знущаєтеся над народом, маючи бажання продати українську землю на догоду Міжнародному валютному фонду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 3662 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка. Лукашева немає.

Поправка 3671. Приходько.

ПРИХОДЬКО Н.І. Шановні колеги, моя пропозиція — це ініціатива, спрямована на розв'язання проблем українців, які обов'язково виникнуть у разі прийняття такого закону. Моя поправка полягає в тому, що програмне забезпечення Державного земельного кадастру не просто повинно забезпечувати інформаційну взаємодію між іншими реєстрами, а повинно обов'язково забезпечувати чітку відповідність відомостей про зареєстровані речові права в цих реєстрах.

Нині в нас ϵ і так багато спорів щодо меж площ земельних ділянок. Тепер ми хочемо примусити наших громадян бігати по держустановах та вирішувати, у якому ж реєстрі була допущена помилка. Це завдання держави. Давайте не перекладати відповідальність на людей. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3671 народної депутатки Приходько. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 31.

Рішення не прийнято.

Далі три поправки: 3672, 3673 і 3674 народного депутата Пузійчука. Ми домовлялися 2 хвилини на виступ, так? А, 3 хвилини, і не голосуємо. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина». Шановні громадяни, наша фракція виступає категорично проти прийняття цього законопроекту під час пандемії.

Які нам наводили аргументи? Повторююся: нам обіцяють кредит. Кажуть, що Україні Міжнародний валютний фонд надасть кредит. Але, шановні громадяни, я вам хочу зачитати спільну заяву групи Світового банку і Міжнародного валютного фонду, яка міститься на офіційному сайті Міжнародного валютного фонду. Міжнародний валютний фонд зробив заяву про «облегчение бремени для

беднейших стран...». Вибачте, що читаю російською: «Вспышка коронавируса, вероятно, приведет к очень серьезным экономическим и социальным последствиям...»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я все-таки просив би українською, якщо можна.

ПУЗІЙЧУК А.В. Нема питань. Група Світового банку і Міжнародний валютний фонд закликають терміново відповідно до національного законодавства країн-кредиторів зупинити виплати щодо боргу країн, які звернуться з проханням надання пільг. Це допоможе задовольнити невідкладні потреби країн у ліквідності для розв'язання проблем, спричинених спалахом коронавірусу, і надасть час для оцінки впливу кризи і потреб у фінансуванні для кожної країни.

Шановні, це заява Міжнародного валютного фонду, який закликає зупинити виплати. Я зараз викладу в себе на сторінці у *Facebook*. Кожен бажаючий громадянин України може зайти за цим посиланням і подивитися на офіційну сторінку Міжнародного валютного фонду. Немає вимоги щодо продажу землі. Міжнародний валютний фонд чітко каже: звертайтеся, і повинно бути саме відтермінування.

Міжнародний валютний фонд ще каже, що треба підготувати комплекс офіційних двосторонніх заходів для задоволення потреб країни як у фінансуванні, так і в «облегчении бремени долга». Шановні, це заява Міжнародного валютного фонду. Немає вимоги продажу землі. Шановні, почуйте людей, почуйте здоровий глузд. Зніміть цей законопроект із розгляду. Коли всі країни підтримують свої економіки, ми добиваємо. Єдине, що в нас працює, — сільське...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправки підряд, як ми і домовлялися.

Поправка 3672 народного депутата Пузійчука. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 33$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 3673. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 3674. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 33$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3676. Загородній.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні громадяни України, я хочу зазначити, що зараз під час розгляду цього надзвичайно важливого законопроєкту про обіг земель сільськогосподарського призначення у сесійній залі присутні 168 народних депутатів України. Усі рішення, які приймаються, антизаконні. Те, що сьогодні робить головуючий, — це порушення статті 364 Кримінального кодексу України.

А тепер по суті. Мої слова — це звернення до Президента України Володимира Зеленського. Я знаю, він дивиться позачергове пленарне засідання Верховної Ради України. Великому Омару Хайяму належать такі слова, що легко піднятися із грязі в князі, але повинен пам'ятати кожний князь: князь не вічний — вічна грязь. Так що, пане Президенте, думайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3676 народного депутата Загороднього. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 30$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3678. Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Дякую. Шановний головуючий, шановні колеги! Моя поправка стосується питання знищення або обмеження можливості приховування інформації про реальну площу земельних ділянок, що перебувають у власності певних юридичних та фізичних осіб. Поправка сформульована так, що не допускається обмеження доступу до інформації про сукупну площу земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власності однієї особи та пов'язаних осіб і розташованих у межах однієї громади, області, Автономної Республіки Крим та в межах України.

Шановні колеги, якщо ви вже не хочете запитати думку народу України, який є власником земель сільськогосподарського призначення, щодо їх згоди на відкриття ринку земель сільськогосподарського призначення, то прошу хоча б не обмежувати права громадян України контролювати дотримання вимог закону щодо обмеження концентрації цих земель в однієї особи.

Прошу підтримати та проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3678 народного депутата Пузанова. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3679. Народний депутат Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний головуючий, я хочу нагадати вам статтю 66 Кодексу законів про працю, яка передбачає, що через кожні чотири години має бути передбачено перерву до двох годин, і це норма закону. Я просив би дотримуватися її.

Шановні народні депутати України, вкотре заявляю, що в залі відсутні 226 народних депутатів України. Ми зараз порахували: у сесійному залі 183 народні депутати України, тобто засідання є неповноважним. Ми ще раз вимагаємо і звертаємося відповідно до статті 48 Регламенту, щоб головуючий відреагував на порушення Регламенту і доручив Лічильній комісії порахувати, скільки народних депутатів є в залі, з тим, щоб ми відповідно і до статті 17, і до статті 48 припинили порушення закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставлю на голосування поправку 3679 народного депутата Папієва. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 31$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3680. Качний.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, у залі присутні 183 депутати. Стаття 364 Кримінального кодексу України «Зловживання владою або службовим становищем». Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди, карається законом.

Шановні колеги, я хочу зараз звернутися до українського народу. Ви всі є свідками того, що сьогодні в сесійній залі відбувається злочин. На жаль, головуючий, який сьогодні присутній у президії і веде це засідання, умисно порушує статтю 364 Кримінального кодексу України.

Тому я хотів би сьогодні звернутися до всіх присутніх у залі народних депутатів. Ви ϵ тими людьми, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3680 народного депутата Качного. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 31.

Рішення не прийнято.

Поправка 3681. Качний, будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, «Опозиційна платформа — За життя» підготувала протокол, у якому зазначені прізвища всіх депутатів, які готові підписатися (це ми в повному складі), а також ті депутати, які сьогодні присутні від опозиційних фракцій, повинні підписати сьогодні той протокол, у якому зазначено, скільки зараз присутніх депутатів у Верховній Раді. Хоча сьогодні Стефанчук, наш головуючий, повинен оголосити перерахунок голосів, і Лічильна комісія має нам надати таку відповідь. На жаль, він не порушує цього питання. Тому ми сьогодні беремо ініціативу на себе і підписуємо цей протокол.

Зараз 22 година 10 хвилин — 183 особи. Підписуємося всі бажаючі депутати, будь ласка.

Дякую за увагу. Ставте на голосування мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3681 народного депутата Качного. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3682. Народний депутат Дубіль.

Поправка 3687. Народний депутат Мороз. Немає.

Пономарьов.

Поправка 3689. Плачкова.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую, пане головуючий. Шановні колеги, будь-який закон, який буде прийматися в цій залі, має відповідати законодавству і Конституції України. Мій колега з фракції «Опозиційна платформа — За життя», який має величезний досвід роботи на посаді судді Конституційного Суду, закликав, і я підтримаю його в цьому, що будь-яка спроба запровадження ринку землі, яка є власністю українського народу, суперечить Конституції України.

Я прошу дослухатися до мого колеги, до нашої фракції, до пана Німченка і повернутися все-таки до конституційного вирішення питання щодо запровадження ринку землі. Давайте все-таки надамо право українському народу самостійно вирішувати, чи хоче він продавати свою землю, чи ні.

Дякую. Прошу поставити цю поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3689 народної депутатки Плачкової. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3690 також Плачкової. Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М. Дякую, пане головуючий. Це моя остання поправка. Я все-таки хочу нагадати кожному народному депутату, який присутній у залі, який не присутній в залі, що народний депутат — це представник українського народу, що український народ обирав нас для того, щоб ми голосували не всупереч його інтересам, а саме спитали український народ, що саме він хоче.

Ми, народні депутати від фракції «Опозиційна платформа — За життя», як справжні представники українського народу сьогодні підтримуємо понад 70 відсотків українського народу, який проти відкриття ринку землі до встановлення результатів всеукраїнського референдуму.

Прошу поставити мою поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3690 народної депутатки Плачкової. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3731. Народний депутат Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. У нас зараз буде, якщо я не помиляюся, 39 поправок. Тому прошу всіх зручно влаштуватися на своїх робочих місцях і підготуватися до дуже серйозного діалогу щодо пошуку компромісу в цій Раді заради того, щоб ми, урешті-решт, зрозуміли відповідальність перед українським народом, який категорично проти того, щоб сьогодні під час карантину, фактично піддавшись шантажу Міжнародного валютного фонду, ми розглядали законопроект про землю без проведення всеукраїнського референдуму. Вважаю, що ніхто не має права ігнорувати волю українського народу, без референдуму такий закон приймати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Перед тим, як я поставлю на голосування, Несторе Івановичу, хочу запропонувати: а якщо я вам дам 15 хвилин, щоб ми комплексно осягнули всю глибину тих поправок, про які ви говорите? Несторе Івановичу, можна?

А поки я ставлю на голосування поправку 3731 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 38$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3732. Несторе Івановичу, як ви відреагували на мою пропозицію?

ШУФРИЧ Н.І. Ні, пане Руслане, за всієї поваги, опозиція принципами не торгує.

Шановні колеги, що зараз відбувається? І Верховна Рада цього не приховує, вибачте, влада цього не приховує, що фактично на вимогу Міжнародного валютного фонду (а інакше, ніж шантажем, це назвати не можна) сьогодні ми зібралися у Верховній Раді вночі, і замість того, щоб шукати шляхи подолання наслідків пандемії, що ми робимо? Ми витрачаємо час на вирішення питання, яке не сприймається українським народом. Три чверті українців вимагають проведення референдуму з питання самої можливості продажу землі. Це наша позиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Поправка 3732 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 34.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги! Перепрошую, пане Волошин, я не побачив, ви сіли не на своє місце. Я зараз повернуся. Несторе Івановичу, можна, я перерву ваш «бенефіс», і розглянемо деякі поправки пана Волошина?

Олегу Анатолійовичу, поправка 3694. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, пане головуючий. Поправка 3692. Суть кількох моїх поправок полягає в необхідності внесення змін до Закону «Про нотаріат», якими пропонується зобов'язати нотаріусів погоджувати угоди про придбання земельних ділянок виключно після ретельної перевірки відповідності покупця всім критеріям, виписаним у Земельному кодексі.

Я прошу поставити на голосування поправки 3692, 3693, 3694 і 3695 одну за одною, і потім знову надати мені слово.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З вашого дозволу, першою я ставлю на голосування поправку 3692 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 38.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування наступну поправку 3693 народного депутата Волошина. Прошу визначатися і голосувати.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3694 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3695. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 36.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть, по фракціях і групах, будь ласка.

Наступна поправка 3696. Народний депутат Волошин. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Я прошу замінити наступних десять поправок на 5 хвилин виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олегу Анатолійовичу, 5 хвилин для виступу.

ВОЛОШИН О.А. Я за всієї поваги до пропозицій Нестора Івановича зайняти свої місця пропоную всім трохи провітритися, якщо хто хоче. Я розумію, що бажання Міжнародного валютного фонду змушують нас займатися сьогодні такою дурницею, що, напевно, провітритися точно треба, щоб голова зовсім не закипіла.

Шановні колеги, я думаю, цілком зрозуміло, що всі ті, які збираються голосувати за ринок землі, просто сидять і сумлінно чекають, дивлячись на штандарт Президента, що зберігається на трибуні, що в останній момент приїде Зеленський, подивиться усім в очі, після чого доведеться натискати кнопки не так, як до цього спонукає розум, а як спонукає партійна лояльність і відданість лідеру, якому вони поки ще аплодують стоячи, розуміючи, що пік популярності людини, за яку більшість фракції голосувала у другому турі менше року тому, на жаль, давно минув.

Ви знаєте, весь світ зіткнувся з такою кризою, що якби Україною керували спільно де Голль і Черчилль, вони були б блідими від тих проблем, які перед ними постали. Але порівняння нинішнього керівництва з де Голлем і Черчиллем — це, звичайно, приниження пам'яті цих видатних історичних особистостей.

Я думаю, що всі в монобільшості чудово розуміють (а серед вас дуже багато розумних, талановитих людей, яким, я впевнений, належить гідне місце в українській політиці), що це «зелене свято» скоро скінчиться. Вам продовжувати жити в цій країні, будувати кар'єру, бути політиками, сподіваюся, рухати країну вперед. І на кожному кроці вас завжди будуть запитувати, як ви голосували ключовий закон про землю.

Пояснювати, що кілька років тому була загроза дефолту через те, що в нас був такий собі недолугий прем'єр Гончарук, який наробив пірамід з ОВДП, що в нас до цього було п'ять років такого ж недолугого керування, коли люди виводили колосальні гроші з банківської системи, буде дуже важко. Ніхто цього не слухатиме, всі просто казатимуть, що ви проголосували за ганебний закон про землю, який дозволив розпродати українські сільськогосподарські ресурси за дуже низькою ціною. Це буде фактично «вовчим квитком» для будь-якого серйозного політика.

Ви знаєте, що досі багатьом депутатам Верховної Ради згадують закони 16 січня. Я думаю, що набагато більше людей в Україні згадуватимуть закон про землю. Це питання не лояльності до Президента Зеленського. Якщо ситуація розвиватиметься так, як вона, на жаль, розвивається, то незабаром Президент Зеленський просто повернеться до своєї професії, яку він так любить і в якій у нього, справді, виходило все добре. А ви залишитеся в політиці і вас будуть запитувати, чому ви за це голосували. Хіба ви не є професійними юристами, економістами, підприємцями, молодими, досвідченими людьми зі своєю головою? Дехто з вас набагато політично досвідченіший за Президента Зеленського. Чому ви дозволили собі проголосувати так лише тому, що вас попросив Президент? Тому що він не знайшов інших управлінських рішень за останні дев'ять чи десять місяців, іншого способу уникнути дефолту, окрім як виконати ганебні вимоги Міжнародного валютного фонду в останній момент, фактично під дулом фінансового пістолета.

Пояснювати це буде дуже і дуже важко. Я переконаний, що, на жаль, аргументів пояснити, чому ринок землі був запущений саме зараз, не буде. Навіть ті, які вважають, що нам потрібен ринок землі, навряд чи їх знайдуть.

Пояснення, що таким чином ми намагалися уникнути дефолту, буде визнанням того, що ми спочатку херово керували, а тепер просто рятуємо човен, який тоне. Ось, насправді, ситуація, яка складається, але сподіваюся (як показало кілька сьогоднішніх голосувань), що все-таки в останній момент за цей закон просто елементарно не вистачить голосів. Зрештою, кожен голосує індивідуально і кожен особисто відповідатиме за своє голосування. Нічого драматичного в тому, щоб не проголосувати, якщо ти з чимось не згоден, немає. Це абсолютно нормальна ситуація.

До речі, в цій Верховній Раді депутати з різних фракцій неодноразово голосували не так, як вирішила фракція, якщо їхні особисті переконання не збігалися з позицією фракції. Тим паче, якщо рішення ухвалює не власне фракція, а зовнішні сили, спонукаючи приймати якесь рішення, яке насправді нікому не подобається, яке неможливо захистити, яке є не просто ганебним, а дурним. А за дурні рішення голосувати не варто. Ось і все, що я хотів сказати.

А тепер прошу поставити мої поправки на голосування по черзі – одну за одною.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3696 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 26.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3697. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 26.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3698. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3699. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ставлю на голосування поправку 3700. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 27.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3701. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3702. Прошу визначатися та голосувати. «3а» - 27.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3703. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 29.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3705. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 29.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3706. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 28.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3707. Прошу визначатися та голосувати. «3а» - 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 3708 (Шум у залі). Олегу Анатолійовичу, можна попросити вас взяти якийсь час, а потім проголосувати? Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, шановний головуючий. Я прошу розглянути окремі поправки. Я виступлю кілька разів, у мене ϵ 1 хвилина.

Щойно в нас була дискусія з колегою саме з монобільшості, який сказав: у вашої фракції є деякі розумні зауваження до цього законопроєкту, треба було прийти, ми сіли б, разом зробили. Але насправді приходили ж, і під час цього розгляду, що триває вже кілька місяців, і не лише від нашої фракції — і від фракції «Батьківщина», і від групи «За майбутнє», від інших фракцій — ми чули дуже багато абсолютно слушних пропозицій. Скажімо, про те, що обов'язково потрібен агрохімічний паспорт на кожну ділянку, яка продається, про те, що треба закріпити неможливість зміни цільового призначення земельної ділянки протягом п'яти років, тому що інакше ми просто ризикуємо, що навколо великих міст всі сільськогосподарські землі будуть скуплені під котеджні забудови, або, можливо, навіть під сміттєзвалища. Ніхто не почув.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3708. Прошу визначатися та голосувати. «За» -27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3709. Волошин. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Я продовжу. У чому проблема цього законопроекту? Якби ініціатором реформи реально був хтось із законодавців, а уряд не просто підтримував, не просто симпатизував цій ідеї, а став її реальним двигуном, повністю контролював, наскільки це можливо, весь процес, то, звичайно... Сьогодні голова Комітету з питань економічного розвитку написав дуже гарний пост про

те, як всі фракції спільно працювали над дуже важливим пакетом законопроектів, що увійшли у законопроект, який ми сьогодні проголосували, а саме про заходи щодо пом'якшення негативних економічних наслідків пандемії. Ініціаторами були народні депутати, вони збиралися, сперечалися, дискутували, знаходили спільну мову.

Але в даному разі головним двигуном цієї ідеї ϵ не українські депутати, і навіть не громадяни України. У цьому вся проблема, що нікому не потрібен був хороший закон. Потрібен був такий закон, який...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3709 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3710. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Продовжую. Саме в цьому ключова проблема. Я розумію, що в цьому ϵ така червоточина, яка, впевнений, дуже бентежить навіть багатьох щирих прихильників найбільш ліберального ринку сільськогосподарської землі в Україні.

Якщо ми говоримо про саму реформу, то це одна справа. Вона може бути суперечливою, такою, що складно сприймається суспільством, в якій суспільство потрібно переконувати. Зрештою, можна було б, справді, піти на референдум. Але ми розуміємо, чому ви на це не йдете — тому що замовник, повторюю, не тут. І вимогу цю виконують заради одного — щоб отримати гроші і не дати українській державі збанкрутувати. Мета нібито благородна, але це вже визнання повного провалу. Можна за це проголосувати, але за однієї умови: якщо в той же день Президент, весь уряд, і ми всі разом підемо на дострокові вибори, визнаємо, що не змогли вберегти країну від банкрутства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3710 народного депутата Волошина.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 25$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3716. Волошин. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Ідеться не про те, що ми беремо в борг у Міжнародного валютного фонду. Фактично заради того, щоб отримати гроші від МВФ, ми беремо в борг у своїх громадян, в українського народу, якому, власне, і належить ця земля. До речі, якщо Міжнародному валютному фонду ми зобов'язані все повертати (там сидять такі вовки, які змусять будь-яку державу це зробити), то напевно, ε думка, що українському народу повертати нічого не доведеться, що

люди все забудуть, а ми їх потім заговоримо, з'являться якісь інші проблеми, виникнуть інші ситуації, можна буде розповісти, що насправді не було як інакше рятувати країну.

Стільки розумних людей у монобільшості. Я не розумію, невже не можна запитати насамперед у Президента та уряду, як ми взагалі дійшли до тієї межі, за якою для України маячить перспектива дефолту? Треба провести серйозне розслідування і тільки після того вирішувати, чи брати черговий кредит, тому що без покарання винних ми намагаємося гасити пожежу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3716 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3721. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Я прошу замінити поправки 3721-3730 на 3 хвилини виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Потім одну за одною ставте на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

ВОЛОШИН О.А. У мене є ще невеличкі поправки далі, але я хочу підсумувати. Можливо, в інших умовах, голосуючи за ринок землі, особливо отримавши на це мандат від громадян за підсумками всеукраїнського референдуму, ми, справді, спромоглися б усі разом розробити такий закон, яким пишалися б усі, який гарантував би, що ми піклуємося про розвиток сільського господарства України і про залучення інвестицій. В інших умовах глобальної економіки, в інших умовах в Україні, після завершення війни, після того, як, Донбас повернеться, нарешті, під контроль Києва, після того, як на нашій землі запанує мир, ми, звичайно, могли б усе це зробити.

Теоретично нічого такого страшного у запровадженні ринку землі, який підтримують громадяни, в якому закладено всі запобіжники, що захищають фермерів, маленькі господарства, національного виробника, звичайно, немає. У цьому сенсі я згоден з аргументами тих, хто завжди так поверхово говорить.

Подивіться, в усіх країнах Європи ринок землі ϵ , але він ніде не запроваджувався під дулом вимог МВФ. Покажіть мені хоч одну країну Європейського Союзу, де ринок землі запроваджувався, щоб отримати кредит лише для того, щоб уникнути дефолту. Повторюю: ми всі маємо зрозуміти, що повинні піти на дострокові вибори, тому що рік тому люди змінили владу заради того,

щоб стало краще. Зараз ми намагаємося розпродати землю, щоб не стало дуже погано. Це вже провал.

Я не розумію, що протягом наступних чотирьох років робитиме Президент Зеленський. Фактично вже повний провал, країна — банкрут. Що може бути гірше в цих умовах, я не розумію. За всієї поваги і до пана Шмигаля, і до інших міністрів, вони не погані і не гарні, вони просто не можуть запропонувати нам іншу ситуацію, окрім як за рахунок останнього ресурсу, який ще є в руках українських громадян, залучити кредитні кошти заради того, щоб «ночь простоять да день продержаться».

Усі ж тут розумні! Якби тут сиділи якісь недолугі люди, які ні іноземних мов не знають, ні зарубіжної преси не читають, ні ситуацією в світі не цікавляться, я ще зрозумів би, що вас хтось за носа водить. Але насправді ви всі розумієте, що змушені голосувати за це тільки тому, що вас просить керівництво. Керівництво просить тому, що насправді буде не просто падіння рейтингу, про це вже ніхто навіть не думає. Ну, скажіть, хто задоволений тим, як діють карантині заходи в Україні? Не задоволені абсолютно всі. Будь-яке соціологічне опитування засвідчить, що рейтинг у влади — у кращому разі нуль, якщо не мінус, тому що всі незадоволені, все погано.

Опозиція з цього не радіє, тому що погано всій країні, кожному з нас. Це питання навіть не рейтингу, це питання того, що перед нами маячить економічна прірва. І це найгірше. Замість того, щоб визнати, що ми довели, фактично ви довели...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Як ми й домовлялися, я ставитиму на голосування підряд поправки з 3726 по 3730.

Ставлю на голосування поправку 3726 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 27.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3727 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 24$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3728 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 24$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3729. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 26.

Рішення не прийнято. Дякую.

Повертаємося до поправок Нестора Івановича.

Поправка 3733, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Щойно колега Пузійчук із фракції «Батьківщина» озвучив дуже принципову інформацію. Як з'ясувалося, позиція Міжнародного валютного фонду щодо вимоги прийняття закону про землю не ϵ принциповою. Якщо це відповіда ϵ дійсності, ми зобов'язані з'ясувати ці обставини. Прийняття закону без рішення українського народу на референдумі ϵ злочином, а в разі, якщо Президента ввели в оману і довели до його відома, що це виключно вимога МВФ, а з'ясувалося, що це не так, то це спекуляція і знущання над народом України, над Верховною Радою, тим паче в умовах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3733 народного депутата Шуфрича.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть по фракціях.

Поправка 3734. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, ви знаєте, мене не може не обурювати цинічність, з якою сьогодні в цьому залі виступив Петро Порошенко (*Шуму залі*). Він кричав, що ми маємо врятувати країну від дефолту. Дефолт у нашій країні — це сам Порошенко. До речі, Петя, а где ты? (*Шуму залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, я прошу все-таки поправки...

ШУФРИЧ Н.І. Петя, почему ты еще среди нас, в прямом и переносном смысле этого слова? Довел страну до дефолта...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, українською мовою.

ШУФРИЧ Н.І. Вибачте, це я на емоціях перейшов на рідну мову, я можу і угорською, коли хвилююся (*Шуму залі*). Шановні колеги, я вважаю, що ми маємо об'єднатися і захистити нашу країну не від дефолту, а від наслідків попередньої влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Köszönöm, Hесторе Івановичу. Це я вам теж угорською сказав. Будь ласка.

Ставлю на голосування поправку 3734 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\ll 3a \gg -26$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3735. Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Köszönöm Tisztelt elnök úr (Оплески). До речі, скажу, що наголос був поставлений дуже правильно. В угорській мові всі наголоси на першому складі. Враховуючи рівність усіх громадян на право говорити своєю мовою — російською, українською, іврит чи словацькою, ми наполягаємо на тому, щоб доля української землі була вирішена українським народом виключно в один спосіб — на референдумі. Ми вимагаємо перед прийняттям цього законопроекту провести всеукраїнський референдум, щоб народ України визначився, чи потрібен такий закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3735. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3737. Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я прошу наступні п'ять поправок замінити на 3 хвилини виступу. Я озвучу позицію нашої фракції та партії щодо цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, Нестору Івановичу 3 хвилини на наступні шість поправок.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. «Опозиційна платформа — За життя» заявляє, що голосування за законопроект про продаж землі відбулося з масовими порушеннями норм закону та Конституції. Це рішення прийнято без консультацій з народом України і проти волі більшості українських громадян, позицій місцевих рад і вимог українських аграріїв. Своєю категоричною відмовою виносити питання продажу землі на референдум влада порушила статтю 5 Конституції України. Під сумнів поставлено конституційний статус України як республіки і українського народу як носія суверенітету та єдиного джерела влади.

У нас немає ніякої надії, що Президент розуміє глибину кризи, на яку прирікають країну прийняттям закону про продаж землі. Очікувати на вето безнадійно. Ми вимагаємо зупинити розгляд цього законопроекту, залишити це питання без рішення, після карантину провести референдум, на якому народ України має визначитися, чи потрібно продавати українську землю в умовах зубожіння. Українці найбідніші в Європі: пенсії в шість — вісім разів нижчі, ніж у південних сусідів, соціальне забезпечення у 20-30 разів менше, ніж у розвинутих європейських країнах.

Хочу ще раз звернути увагу громадян на те, що ціна на землю чомусь корелюється з рівнем доходів. У наших південних сусідів земля у сім разів дорожча, ніж планується в Україні, у Німеччині — у 25 разів дорожча. Давайте спочатку об'єднаємося заради підвищення рівня життя наших громадян, підвищення пенсій, зарплат. Це реально зробити, якщо ми будемо виходити

з інтересів українського народу, а не іноземних бенефіціарів, які вважають Україну своєю. Ні, Україна належить українцям, і ми за це будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставити ці поправки на голосування?

Ставлю на голосування поправку 3737 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3738 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 25.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3739. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 26$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3740. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 26.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть по фракціях, будь ласка, спеціально для Урбанського. Вам видно? Рухаємося далі.

Ставлю на голосування поправку 3741 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 28$.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. По фракціях, будь ласка.

Ставлю на голосування поправку 3742. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 29.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, важлива поправка 3743.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Я хочу ще раз донести позицію «Опозиційної платформи — За життя». Ми відверто кажемо, що після прийняття закону, який відкриває ринок землі, звернемося до Конституційного Суду України. Після цього рішення Зе-більшості, тобто монобільшості у Верховній Раді, ми будемо вимагати проведення всеукраїнського референдуму не лише з питання вільного продажу землі, а й щодо довіри до нинішньої влади.

Усіма законними методами ми будемо захищати українську землю, українську Конституцію, український народ. На цьому стояли і стояти будемо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3743 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 26.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3744. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, ми щойно перевірили цифри. За п'ять років панування екс-помаранчевих, які прийшли на Майдан у 2004 році, вони все зруйнували, і народ України висловив їм «дефолт». Потім скориставшись довірою людей на Майдані вони вдруге пролізли до влади і знову довели до банкрутства нашу країну. А тепер, цинічно виступаючи з трибуни Верховної Ради, лякають нас, українців, дефолтом. Я думаю, що ми на дефолт відповімо болтом. Я думаю, що ми об'єднаємося заради того, щоб захистити кожного українця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3744 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 27$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3748. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги! Я думаю, що ми маємо нести відповідальність за кожного українця, який після шантажу Міжнародного валютного фонду відчуває приниження, відчуває, що його гідність потоптано. Відповіддю на це має бути позиція Верховної Ради України. У парламентській республіці, за всієї поваги до результатів голосування за Президента Володимира Зеленського, від нас залежить, у який спосіб ми будемо діяти. Ми є парламентською республікою, ми формуємо владу. Ви апелюєте до опозиції щодо надання допомоги під час кризи. Давайте допоможемо українському народу, об'єднавши наші зусилля, і скажемо МВФ «ні».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3748 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 3749. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, прошу наступні вісім поправок замінити на 6 хвилин виступу, тому що питання, які ми будемо обговорювати, занадто принципові, а потім — поставити їх по черзі на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тільки можна 10, Несторе Івановичу?

ШУФРИЧ Н.І. П'ять?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Десять. Дякую.

ШУФРИЧ Н.І. Із поваги до вас п'ять. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам щиро вдячний. Я прошу надати 5 хвилин Нестору Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Бізнес втратив багато від переходу до Верховної Ради. Будь ласка, 5 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Несторе Івановичу, 5 хвилин.

ШУФРИЧ Н.І. Шановні колеги, ми маємо провести дуже відповідальну, відверту розмову у Верховній Раді України з приводу того, чи варто нам у такий принизливий спосіб сьогодні приймати закон, якого нібито вимагає Міжнародний валютний фонд. Ми повинні вивчити всі обставини форс-мажору, пов'язані з пандемією короновірусу. Щойно ми отримали інформацію, що Греція вимагатиме списання 300 мільярдів доларів зовнішніх запозичень. 300 мільярдів!

Що просимо ми? Дати нам канікули. Дати нам можливість стабілізувати економічну і, як наслідок, соціальну ситуацію в країні. Ми на це маємо повне як юридичне, так і моральне право. В умовах форс-мажору, визнаного в усьому світі, ми маємо реальний шанс спромогтися на перегляд умов кредитування, провести переговори не лише з Міжнародним валютним фондом, а й з іншими нашими кредиторами.

Що нам пишуть люди? «На дефолт забьем мы болт!» Це народна мудрість, з народом не посперечаєшся. Ми оцінили, хоча нам як політичній силі це було й прикро, мудрість українського народу, який оголосив «дефолт» і поклав болт на Петра Порошенка (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, будь ласка, я вас прошу!

ШУФРИЧ Н.І. Це народ так говорить, я цитую, це з *Facebook*. Вибачте, из песни слов не выкинешь. Український народ визначився зі своїм пріоритетом (*Шум у залі*). Голосуючи за нову владу, голосуючи за народних депутатів від «слуг», які називаються «слугами народу», не сподівалися, що проголосують за іноземних бенефіціарів.

Я точно не є фанатом чи прихильником пана Коломойського, але якщо ми на рівні закону приймемо рішення позбавляти суди можливості розглядати справи, це буде грубим порушенням принципу демократії та рівності гілок влади. Якщо сьогодні на вимогу Міжнародного валютного фонду ми приймемо рішення, що суперечать Конституції України, не сприймаються українським народом, який вимагає провести референдум... На цьому наполягає три чверті громадян України, це результат соціологічних досліджень Центру Разумкова за лютий, тобто за минулий місяць (Шум у залі).

Я ще раз нагадаю: три чверті — за референдум, 76,6 відсотка прийдуть та проголосують (72 відсотки — це саме ті люди, які підтримали Зеленського) за продовження мораторію на продаж землі. Люди мудрі, вони розуміють: якщо пенсія мінімальна — приблизно 60 доларів, а середня — менше 80 доларів, то продавати землю не можна! Давайте об'єднаємося заради захисту наших громадян від короновірусу, заради захисту їхніх соціальних гарантій. У цьому ми партнери. А в питанні, проти якого виступає народ України, який суперечать Конституції України, ми будемо стояти на захисті прав наших громадян.

Ми вимагаємо підійти до цього законопроекту виключно з позицій конституційності, законності та вимог українського народу щодо проведення всеукраїнського референдуму. Прошу поставити на голосування.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу. Ставлю на голосування ті 10 поправок, про які ви говорили.

Ставиться на голосування поправка 3749 народного депутата Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3750 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 33.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3752 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 34.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3753 Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 33.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3755. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3756. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3757. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 33.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 3758. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 32.

Рішення не прийнято. Дякую.

Несторе Івановичу, наступна ваша поправка 3759. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний головуючий, у мене залишилося 10 поправок, і я відчуваю грубе порушення наших людських прав. Ми з 14 години в масках у цьому залі, ми вже мали б піти на перерву. Люди прив'язані до робочих місць. Після того, як ми розглянемо цю поправку щодо вимог Конституції та вимог наших громадян провести всеукраїнський референдум, попрошу на наступні дев'ять поправок надати мені 6 хвилин, щоб люди могли трохи відпочити, а я висловлю позицію нашої фракції.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Ставлю на голосування поправку 3759. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 33.

Рішення не прийнято.

Несторе Івановичу, давайте 5 хвилин на 10 поправок, як ми домовлялися попереднього разу. Прошу.

ШУФРИЧ Н.І. Отже, 5 хвилин, потім — 9 поправок на голосування. Шановні колеги, я даю вам можливість трохи відпочити, якщо ϵ бажання, води попити, тому що я розумію, що без перерви працювати дуже складно.

Шановні колеги, це наша принципова позиція. Ми маємо почути один одного, поважати людей і ставлення людей до того законопроекту, який пропихується у незаконний, неконституційний спосіб. Що заважає всім нам, незалежно від того, хто при владі, хто в опозиції, після карантину провести референдум? Народ України нехай визначиться і вирішить, чи готовий він голосувати за продаж землі. Я вже наводив результати останніх соціологічних опитувань, які засвідчили, що народ України вимагає проведення референдуму. Чому? Тому що в умовах, коли люди обмежені в можливостях, провокувати їх на продаж останнього – землі – безвідповідально.

Якщо ми хочемо допомогти нашим громадянам отримати готівку за свої майнові права, то давайте випишемо такий механізм: кредитування на 10 років, нехай навіть із визначення вартості землі в середньому 35 тисяч гривень, тобто більше ніж 1 тисяча доларів за гектар. Уже кажуть, що землю планують купувати-продавати в середньому за 700-1000 доларів. Нехай люди під іпотеку, під свої майнові права отримають кредит у державному банку під заставу власних ділянок на 10 років. Якщо вони не захочуть повертати кредит, ця земля через державні (підкреслюю: державні) банки перейде у державну власність.

На сьогодні нам не вистачає 6 мільйонів гектарів для відновлення лісосмуги. Що таке руйнація лісосмуги? Це корозія земель, це знищення нашого всесвітньовідомого чорнозему. Давайте по-господарськи поставимося до національних природніх ресурсів і з повагою — до людей. Аргумент, що люди хочуть грошей уже сьогодні, справді, має право на життя. Тоді давайте забезпечимо їм механізм кредитування через державні банки, ще раз підкреслюю, на 10 років під 5 відсотків.

Ми тут усі можемо порахувати. Я бачу, пане головуючий, що у вас є певний хист до бізнесу, тож нескладно буде порахувати, що 1 тисяча доларів під 5 відсотків на 10 років — повернути треба буде 1,5 тисячі. У людей буде 10 років на те, щоб отримати вартість своєї землі, щоб спостерігати, що відбудеться з землею. Якщо вона їм буде не потрібна як майно, вони домовляться з банківською установою і з державою, передадуть землю в державну власність. Я переконаний, що за ці 10 років ми, справді, зможемо зробити суттєвий крок уперед, підвищити соціальні стандарти, доходи наших громадян, збільшити співвідношення внутрішнього валового продукту на душу населення і зробити цю землю щонайменше в сім разів дорожчою. Ми збережемо потенційні можливості громадян отримати більше, ніж вони отримають від негайного продажу. Це буде полюдськи, по-державному. Це буде чесним, відповідальним ставлення до свого народу. До цього вас і закликаємо. А з МВФ ми якось розберемося. А якщо ні, то послухаємо народ, що він сказав у *Twitter* про болт на дефолт.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Несторе Івановичу.

Як ми й домовлялися, будемо ставити підряд ваші системні поправки на голосування. Я починаю із поправки 3760.

Ставлю на голосування поправку 3760. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 25.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3761. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 26.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3762. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 29.

Рішення не прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть по фракціях.

Ставлю на голосування поправку 3763. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 27.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3764. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 27.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3765. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 27.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3766. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 28.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3767. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 28.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3768. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 26.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 3769. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 28.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3771. Бурміч. Немає пана Бурміча. Добре.

Поправка 3774. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Я вже звертав вашу увагу на субсидії, на економічну доцільність, але зараз хочу звернути увагу на облікову ставку. Оскільки облікова ставка становить 10 відсотків, ми, безумовно, не можемо мати доступу до кредитів, до так званих дешевих і довгих грошей. Порівняно з іншими країнами наші сільгоспвиробники і фермери неконкурентоспроможні, оскільки значно більшу суму обігових коштів змушені витрачати на купівлю так званих земельних ділянок або паїв чи навіть на оренду.

З цієї точки зору ми наполягаємо на тому, що нам необхідно внормувати грошово-кредитну чи монетарну політику, насамперед у питанні облікової ставки, яка має бути на рівні ставки європейських країн, а це 0,25 відсотка за кредитами, або хоча б таких країн як Білорусь, Російська Федерація, Молдова, де значно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3774. Прошу визначатися та голосувати. $\ll 3a \gg -27$.

Рішення, на жаль, не прийнято.

Поправка 3780. Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Я насамперед звертаюся до наших глядачів, які мають розуміти, що навіть за бажання продати свій земельний пай у разі запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення із жовтня 2020 року вони не зможуть отримати ту тисячу доларів чи дві, тому що є так звані трансакційні витрати. Наприклад, грошова оцінка, послуги нотаріуса тощо. На це за деякими оцінками експертів може витрачатися від 15 до 60 відсотків вартості земельного паю. За таких умов продавати земельний пай є нелогічним, тому що значна частина від вартості паю піде на трансакційні витрати.

Повторюю: продавати не треба, необхідно розвивати інститут оренди землі, на чому ми неодноразово наголошували, звертаючи увагу на кращий міжнародний досвід (Шум у залі).

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Сергійовичу.

Ставлю на голосування поправку 3780 Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 30$.

Рішення не прийнято.

Поправка 3792. Кива, Колтунович.

Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати! Шановні виборці! Ми звертаємо вашу увагу також на те, що законопроекти, які сьогодні розглядалися — щодо Міжнародного валютного фонду, державного бюджету, обігу земель сільськогосподарського призначення — не можуть бути взаємопов'язані. Нас не можна шантажувати значним дефіцитом державного бюджету, що пов'язаний з невиконанням дохідної частини бюджету.

Ми бачили, що було внесено зміни не лише до видаткової частини бюджету у Законі «Про Державний бюджет України на 2020 рік» у зв'язку із запровадженням спеціального фонду для боротьби з COVID-19. Суттєво не виконується також дохідна частина бюджету, вона була переглянута у бік зменшення. Це означає, що запропонована податкова політика також має бути видозмінена не в бік банального...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3798. Прошу визначатися та голосувати. «3a» — 29.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Олександре Сергійовичу, знову ваша поправка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати! Зверніть увагу на те, що кожен із вас, коли голосуватиме сьогодні за відкриття ринку землі з 1 жовтня 2020 року, має розуміти, що в «Перехідних положеннях» чинного Земельного кодексу України вже виписані норми про 100 гектарів для фізичних осіб в одні руки. Однак, у Земельному кодексі вказується також інша норма — про те, що запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення можливе лише після прийняття спеціального закону, який дозволяє цей обіг (власне, те, що ви сьогодні намагаєтеся зробити), і скасування мораторію, встановленого до 1 січня 2020 року.

Ви знімаєте всі заборони, які не дозволяли українським громадянам купити-продати землю сільськогосподарського призначення. Однак, застерігаю вас, що в нинішніх умовах низький рівень капіталізації не дасть можливості отримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3804. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 24.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3812.

Будь ласка, Олександре Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Перепрошую, який номер поправки? Я прослухав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 3812.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Щодо орендної плати та співвідношення купівлі-продажу земельних ділянок. Ми говорили про 400 доларів за оренду земельної ділянки на фоні 1 тисячі доларів її вартості. Для українців не доцільно продавати земельну ділянку, треба, навпаки, розвивати інститут оренди землі. Це перший момент.

Другий важливий момент. Ми говорили про цифри, що не дадуть змоги громадянам України бути учасниками ринку земельних ділянок. Ми говорили також про середню пенсію 3 тисячі гривень, про середню заробітну плату трохи більшу за 10 тисяч гривень, а це 400 доларів. Для чого я постійно наводжу ці цифри? Для того, щоб нівелювати ідею, яку ви намагаєтеся нав'язати, що ви дасте людям можливість купувати земельні ділянки. Ось у чому головний посил. Це робиться не для людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3812 народного депутата Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 29$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3813. Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Шановні присутні! «Опозиційна платформа — За життя» послідовно відстоює необхідність політичного врегулювання конфлікту. Ми вважаємо, що припинення війни — це головний антикризовий рецепт, який повинен розглядатися в цьому залі. Захистити, забезпечити всім можливим мирних людей, які проживають на непідконтрольній території. Ми вимагаємо відкрити КПВВ, тому що частина українців, які залишилися на непідконтрольній території, ізольовані від України. Це несправедливо і неправильно. Наше завдання — об'єднати країну, відновити промисловість. Влада має привести Україну до миру або піти, визнавши свою поразку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3813 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 32$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3816. Народна депутатка Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, на сьогодні в країні зафіксовано вже 548 випадків захворювання на COVID-19 поки в цьому залі розглядають питання здачі України, здачі української землі. За цю добу, поки ми з вами тут сидимо, а ви здаєте українську землю, ще 73 людини захворіло на COVID-19. Усього в Україні 13 летальних випадків. Ми вимагаємо хвилиною мовчання вшанувати людей, які, на жаль, не дочекалися допомоги і померли від цієї хвороби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 3816. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 30.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3819. Будь ласка, Наталіє Юріївно.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановний головуючий! Ми вимагаємо, щоб хвилиною мовчання вшанували пам'ять людей, які не дочекалися допомоги від країни, які не змогли вчасно отримати всі необхідні засоби захисту. На жаль, лише за цю добу ще 73 людей захворіло. У такій ситуації під час поширення такої небезпечної хвороби розглядати питання розпродажу України ми вважаємо неприпустимим.

Ми вимагаємо зняти з розгляду цей законопроект, піти на всеукраїнський референдум. Те, що відбувається в цьому залі, це злочин проти українського народу. Люди чекають від нас відповіді, як захиститися від COVID-19, а не відповіді, як ви будете розпродавати Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 3819 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 31.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3823. Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні, «Опозиційна платформа — За життя» запропонувала антикризовий план. Один з головних пунктів цього антикризового плану — зупинення медичної реформи. Ми наполягаємо, щоб зараз у цьому залі проголосували за скасування вашої медичної реформи, щоб захистити медиків, повернути повноцінний державний контроль за цінами. У країні відбувається економічне мародерство. Підвищення цін на соціально значущі товари, ліки, товари індивідуального захисту — це економічне мародерство. Ми вимагаємо, щоб держава взяла під контроль ціни та повноцінно розглянула антикризовий план «Опозиційної платформи — За життя».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3823 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 31.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3827. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Ми вимагаємо повноцінного розгляду антикризового плану «Опозиційної платформи — За життя». Наступний пункт цього плану — зниження тарифів. Зараз у всьому світі знижують ціни на пальне, газ, тарифи для підприємців та для людей, але тільки не в нашій країни. Ви пропонуєте, навпаки, зменшити субсидіювання і переглянути бюджет у бік зменшення соціальних видатків.

Ми вимагаємо також забезпечити людей засобами індивідуального захисту: масками, рукавичками, антисептиком. Ми бачимо, що в цьому залі всі депутати забезпечені масками та всім необхідним. Але, на жаль, люди, і насамперед медики, не забезпечені всім необхідним для захисту життя. Ми вимагаємо терміново розглянути ці питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3827 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 32.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3831. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги! Я продовжую наголошувати на необхідності виконання антикризового плану, запропонованого «Опозиційною платформою — За життя». Ми вимагаємо переглянути соціальні стандарти в країні, адекватно проіндексувати пенсії та всі соціальні показники. Сьогодні вкрай важливо дати пенсіонерам як найнезахищенішим верствам населення можливість прожити без підтримки держави у ці скрутні часи.

Ми вимагаємо проіндексувати та підвищити прожитковий мінімум, тому що він наразі не відповідає реальним потребам. Ми вимагаємо забезпечити для людей реальний захист і підтримку з боку держави, а не намагатися розпродати українську землю. Ми вимагаємо розглянути питання захисту людей, а не розпродажу України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3831 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 34.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3836. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, за даними Торгово-промислової палати України вже втратили робочі місця близько 400 тисяч громадян, а 4 мільйони наразі перебувають у так званих відпустках. Жоден із них не впевнений, що зможе повернутися на своє робоче місце. Ми вимагаємо прийняти рішення про збереження робочих місць, заробітної плати, щоб люди були впевнені, що підприємства запрацюють після карантину, який ви влаштували. І без того дуже великі борги із заробітної плати, грошей у людей вистачить щонайбільше на тиждень. Треба терміново приймати рішення щодо соціальної підтримки людей, виплати заробітних плат, індексації пенсій та всіх соціальних стандартів. Ми на цьому наполягаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3836 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 33.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3842. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, хочу вам нагадати, що наша країна найбідніша в Європі, тому «Опозиційна платформа — За життя» вимагає терміново прийняти антикризовий план підтримки та захисту людей, щоб той час, який ми сьогодні витрачали...

Це буде велика-велика зрада людей, якщо ви приймете закон про землю. Ми вимагаємо, навпаки, переглянути соціальні стандарти, проіндексувати пенсії, встановити адекватні тарифи, виплатити заробітну плату та зберегти робочі місця.

У нас з вами ϵ шанс відновити індустріальний потенціал України. Для цього ми вимагаємо зняти економічну блокаду на сході, відновити всі торговельні відносини з нашими сусідами. Ми вважаємо, що підтримавши економіку, підприємців, самозайнятих осіб, вітчизняних виробників, ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3842 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 35$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3847. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, нас зараз бачить майже вся країна і люди шоковані тим, що відбувається в залі. Люди пишуть нам повідомлення, що вони категорично проти продажу української землі. Люди категорично проти того, щоб у такий спосіб здавали національні інтереси України. «Опозиційна платформа — За життя» офіційно повідомляє вам, що ми оскаржимо це рішення в Конституційному Суді. Після цього рішення Зе-більшості ми будемо добиватися проведення всеукраїнського референдуму щодо продажу української землі. Але не тільки з цього приводу, а й про довіру до цієї влади, тому що грубо порушуючи Конституцію України, ви купуєте білет до своєї відставки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3847. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 36.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3851. Народна депутатка Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, «Опозиційна платформа — За життя» розробила комплексний план порятунку країни від кризи. Сьогодні частина цього плану була прийнята. Ми дякуємо тим депутатам, які разом з нами підготували законопроект щодо протидії COVID-19. Ми всі дуже добре розуміємо, що цього недостатньо, тому вимагаємо, щоб усі пункти нашого плану були розглянуті, прийняті та вже реалізовувалися.

Один з головних пунктів цього плану — скасувати медичну реформу пані Супрун, захистити наших медиків та лікарні. Те, що відбувається в областях та районах, це просто жах: медики без захисту, немає ліків, люди не знають, куди звертатися за допомогою. А ви витрачаєте час на те, щоб розпродавати Україну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3851 народної депутатки Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 35.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка... Я перепрошую, трохи заплутався.

Поправка 3868. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, «Опозиційна платформа — За життя» заявляє, що голосування за законопроект щодо продажу землі відбувається з масовими порушеннями норм закону і Конституції України. Це рішення буде прийнято без консультації з народом України, без проведення референдуму і всупереч волі більшості українських громадян, позиції місцевих рад та вимог українських аграріїв. Категоричною відмовою виносити питання продажу землі на референдум ви зраджуйте більшості громадян України та порушуєте статтю 5 Конституції України. Під сумнів поставлено конституційний статус України, коли ви зараз у такий засіб намагаєтеся прийняти законопроект про продаж української землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3868 Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 38.

Рішення не прийнято.

Поправка 3864. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати України! Пане головуючий, я хочу вас закликати все-таки дотримуватися норм Регламенту. Що я маю на увазі? Голова Верховної Ради України на вимогу Президента скликав позачергове засідання 30 березня. Я бачу, що вже 23 години 32 хвилини, а ви ж нам не оголосили, що ми працюємо до завершення розгляду всіх питань порядку денного. Для того, щоб ми були в законодавчому полі, прошу вас поставили на голосування питання про продовження позачергового пленарного засідання після 24 години. Тоді це буде абсолютно легітимно, законно і не виникатиме запитань. Я прошу поставити на голосування або питання про продовження роботи, але якщо продовження роботи, тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Миколайовичу. Я не можу цього зробити з однієї простої причини: під час розгляду питання для прийняття в цілому не можна розривати розгляду. А позачергові засідання проводяться до вичерпання питань порядку денного, а не протягом якогось певного часу.

Ставлю на голосування вашу поправку 3864. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 38.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 3881. Пузанов. Будь ласка.

ПУЗАНОВ О.Г. Дякую. Шановні колеги! Шановний головуючий! Ми вкотре звертаємося до колег із фракції «Слуга народу» щодо того законопроекту, який ми розглядаємо. Переважна більшість, а саме три четвертих громадян

України, не підтримують відкриття ринку земель сільськогосподарського призначення в тому вигляді, в якому ви пропонуєте. Ми хочемо, щоб ви дослухалися до побажань наших виборців, громадян України, щоб ви виконували свої обіцянки про забезпечення людей можливістю висловлювати свою позицію щодо головних, ключових моментів, які відбуваються в державі. А така подія, як відкриття ринку землі сільськогосподарського призначення, безумовно, є подією, що потребує думки народу. Ми вимагаємо, щоб був проведений всеукраїнський референдум з цього питання, і тільки після цього ми почали розглядати питання прийняття такого закону.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3881 народного депутата Пузанова. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 39.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3882. Михайло Миколайович Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний пане головуючий, ви, в принципі, дали відповідь на те запитання, яке я ставив. Це стосується всіх народних депутатів України. Я просив, щоб ми розуміли норми Регламенту і Конституції України однаково.

Ідеться про те, що сьогодні відбувається позачергове пленарне засідання. До порядку денного внесено законопроект про землю. Сьогодні, або навіть після 24 години, ми зобов'язані будемо поставити на голосування в цілому цей законопроект. Якщо він не набере необхідної кількості голосів, ми ні на якому іншому пленарному засіданні — черговому чи позачерговому — більше його ставити на голосування не зможемо. Отже, маємо чітко і ясно це усвідомлювати і однаково тлумачили цю норму закону України. Тому працюємо сьогодні до завершення розгляду питання. Я вимагаю поставити на голосування в цілому цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3882 народного депутата Папієва. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Далі в нас три поправки від «Батьківщини». Івченко просить 2 хвилини. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ідея розділити на два етапи земельну реформу гарна. Але, крім ідеї, ϵ реальність. А реальність в тому, що все-таки в законопроекті залишається норма про 10 тисяч гектарів.

Реальність у тому, що все-таки в законопроекті залишається норма щодо юридичних осіб. Продаж корпоративних прав призведе до корпоратизації українського фермерства і всього, що буде з ним пов'язано.

Колеги, залишається продаж землі спекулянтам. Люди, які не мають ніякого відношення до сільського господарства, будуть купувати землю. Є багато іншої реальності. На сьогодні аграрії не можуть взяти кредити, щоб здійснити посівну. Подивіться, будь ласка, на те, що нинішній аграрний сектор не відповідає тим вимогам і цінностям, які мають бути в європейській країні, а ми з вами підписали Угоду про асоціацію між Україною та ЄС.

Є ще одна реальність. Подивіться на погодні умови: ніхто не знає, яким буде врожай. Є ще одна реальність, тепер це наша реальність, колеги, яка полягає в тому, що тільки дві політичні сили і фракції в цьому парламенті реально б'ються за справедливість. Ми вам постійно в кожній поправці про це кажемо. Ми вам постійно казали про те, що треба розділити продаж землі на кілька етапів. Аграрії виходили і блокували трибуну.

Я з цієї трибуни хочу не лише сказати про ці фракції, я хочу подякувати кожному колезі. Я пам'ятаю, як ми намертво стояли разом з вами в комітеті. Ми намертво стояли, щоб не допустити розпродажу, який був запропонований аграрним комітетом. Сьогодні ми намертво стоїмо тут задля одного: щоб ви реально були слугами українського народу і чули те, про що говориться. І це ε реальністю.

На сьогодні цей законопроект не відповідає національним інтересам. У такий день, коли всіх людей загнали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме Євгеновичу.

Наступна поправка 3885. Кучеренко. Немає.

Поправка 3890. Іван Григорович Кириленко. У вас ще поправка 3908. Ви попросили для виступу 2 хвилини. Іване Григоровичу, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановне товариство! З цієї високої трибуни змушений говорити про трагічні речі. Коли 10 років тому була сверблячка щодо запровадження ринку землі, велика група видатних українських вчених звернулася з відкритим листом до найвищого керівництва держави. Лист-звернення, крик душі: не торгувати землею, а рятувати землю! Земельне питання має два виміри: з одного боку, це ресурс, а з іншого боку — відносини. Ми з вами півроку товчемося на відносинах. А первинні ресурси, земельні ресурси України в жахливому стані. Вже тоді вчені били тривогу, криком кричали, що з активного обігу (це значить з обробітку) треба виводити 8 мільйонів гектарів землі і боротися із водною, вітровою ерозією, закисленням, засоленням, підтопленням і опустелюванням.

Минуло 10 років. За 10 років зникло 10 тисяч річок з карти України. Друзі, опустелювання і зміни клімату торкнулися України, мабуть, найбільше з усіх держав. Це визнав Всесвітній фонд дикої природи. Уже треба виводити з обігу 12 мільйонів і запроваджувати потужну державну програму із захисту землі для майбутніх поколінь. Невже ми божевільні? Яка торгівля землею, коли її захищати треба!

Друзі, коли почнеться «дерибан», коли почнеться розпорошення сільськогосподарських угідь, усі кинуться займатися бізнесом, а не захистом землі. Ось чому ми виступаємо за розвиток орендних відносин, щоб земля була в державній або комунальній власності. Давайте викупимо землю в тих, хто хоче її продати, віддамо в довготермінову оренду і одразу приймемо потужну програму щодо захисту землі для майбутніх поколінь. Вдумайтеся в це... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 3891. Волинець. Немає. Поправка 3895. Крулько. Також поправка 3924. Ви об'єднаєте?

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, які вже збираються в залі, і глядачі, які нас дивляться! Є два факти, про які я вам хочу сказати з цієї високої трибуни.

Факт перший. У час страшної економічної кризи в нас планують розпродувати землю. Найбільш ліквідний товар, який залишився в Україні, планують розпродати за ціною, якої просто немає. Адже люди в час цієї кризи, залишившись без роботи, без засобів до існування, будуть продавати за безцінь все, що мають, щоб вижити і прогодувати свої сім'ї. Хіба так роблять по-господарськи? Хіба продають найбільш ліквідне за найдешевшою ціною?

Факт другий. Світовий банк разом з Міжнародним валютним фондом зробили спільну заяву для таких економік, як українська. Перший пункт цієї заяви: припиніть сплачувати за міжнародними кредитами. Другий пункт: зверніться до нас за допомогою. Ми вам надамо кошти, безповоротну допомогу, для того, щоб ви могли сплатити за своїми кредитами і змогли підтримати свою економіку і фінансову систему.

А що роблять в Україні? А в Україні кажуть: ні, ми візьмемо кредит у МВФ, продавши землю і віддавши на поталу все, що ϵ в Україні. Це 8 мільярдів доларів, щоб у цьому році повернути 8 мільярдів доларів боргу, який ми маємо. Хіба так роблять по-господарськи?

Саме тому я закликаю змінити політику щодо землі і політику щодо економіки. Бо ми в результаті такого господарювання не матимемо ні землі, ні економіки, ні фінансової, ні банківської системи. Шановні колеги, подумайте! Подумайте над тим, що зараз відбувається в сесійному залі, і про країну, яку ми лишимо своїм дітям. Ось до чого я закликаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Івановичу. Ми домовилися, що ми не голосуємо, так?

Наступна поправка 3891. Волинець. Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я вас запрошую зайти на свої сторінки у Facebook — ви побачите, наскільки обурені українці. Як не дивно, вони дивляться, що зараз відбувається в парламенті. Вони запитують, чому ми не розглядаємо нагальних питань, що непокоять українців, щодо робочих місць, своєчасної виплати заробітної плати тощо.

За даними Державної служби статистики України на сьогодні заборгованість із заробітної плати становить 3,5 мільярда, а насправді більше 5 мільярдів. Лише на підприємствах вугільної промисловості заборгованість становить 1 мільярд гривень. На шахті «Краснолиманська», на одному підприємстві, протягом п'яти місяців не виплачують заробітну плату. Я ще раз закликаю: шановні народні депутати, давайте візьмемося до справи і припинимо «дерибан» землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3891 народного депутата Волинця. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Надається 2 хвилини Юлії Володимирівні Тимошенко. Поправки 3898, 3899, 3900. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я щойно відлучилася на півгодини з цього залу і змогла поговорити з ключовими керівниками аграрних асоціацій. Асоціація фермерів та приватних землевласників України передає вам, що вони вкрай обурені тим, що зараз бачать. Вони зробили заяву, в якій кажуть, що категорично проти прийняття цього законопроекту, до якого внесено всі ці нібито позитивні поправки.

Я розмовляла з паном Новіковим, який також ϵ достатньо відомою людиною і представля ϵ аграріїв. Він сказав: якщо вночі під час пандемії всупереч інтересам аграріїв це буде зроблено, вони вважатимуть, що ви їх просто зрадили на десятки років уперед, але не тільки їх, а й їхніх дітей та їхні родини.

Я спілкувалася з представниками Всеукраїнської аграрної ради, які також переказують, що вони категорично проти прийняття цього законопроекту, особливо під час економічної кризи і пандемії. Вони кажуть, що ні в кого з них під час кризи не буде зайвої копійки, щоб купити землю. Вони не зможуть придбати землю.

Крім того, 466 місцевих рад, які представляють 14 мільйонів громадян України, виступили проти. У мене дуже просте запитання до вас: якщо країна проти, то в чиїх інтересах діють ті, хто хоче голосувати за цей законопроект. Я можу сказати, що вони діють в інтересах великих глобальних спекулятивних кіл, які хочуть реально взяти участь у «дерибані» нашої землі. Я прошу вас зупинитися і всіх, хто може, не голосувати сьогодні за це приниження, ганьбу і зраду України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 3893. Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, пригадаємо ще раз, для чого ми з вами зібралися тут на позачерговому засіданні. Виключно для того, щоб проголосувати закони, спрямовані на підтримку українців і українського бізнесу в їх протистоянні з COVID-19. Якщо ви запитаєте, чого саме на сьогодні бракує українцям у протистоянні з COVID-19, то відповідь буде дуже простою: масок, тестів, дезінфекторів. Де серед цього переліку ви бачите слово «земля»?

Державницький підхід означає не розпродавати українську національну цінність. Навпаки, він означає розвиток, інвестиції, створення додаткової вартості на українську продукцію. Будь ласка, пам'ятайте, що сьогодні не МВФ вирішує, чи відкривати нам ринок української землі. Вирішуєте ви, шановні народні депутати України. Тому єдиний правильний вибір — зняти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3893 народного депутата Кабаченка. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3914. Ніколаєнко.

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Фракція «Батьківщина» і наш лідер Юлія Тимошенко неодноразово пояснювали, чому ми не маємо сьогодні вночі красти в України її землю. Але, на превеликий жаль, за результатами голосування бачу, що багато хто в залі не слухає, просто натискає кнопку і виконує ту функцію, за яку народ назвав їх просто: «кнопкодави». Хлопці, схаменіться, бо те, що відбувається, схоже на злочин, який чиниться вночі. Вночі зазвичай орудують злодії та боягузи. Вони бояться, коли тут стоять справжні аграрії та фермери, вийти і говорити з ними. Нині наша економіка в руїні, уряд непрофесійний. Ви попризначали туди бозна кого, і зараз вони шукають спасіння за

кордоном, хоча Україна може вижити самостійно і впоратися зі своїми проблемами.

Ви хочете народовладдя? Народовладдя вам покаже, якщо ви продасте землю. Побачите, що це буде. Ви помиляєтеся. Послухайте мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3914. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 38.

Рішення не прийнято.

Поправку 3924 Крулька ми вже розглянули.

Поправка 3928. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Зараз громадяни України не сплять, дивляться, на яку землю повернувся кожен громадянин України — на рідну землю. Що роблять на його рідній землі так звані депутати? Та ви ж продаєте цю землю, яка рятує життя людей. Вдумайтеся, ви хочете, без всеукраїнського референдуму продати землю, яка зараз дає можливість виживати, нагодувати сім'ю і дітей.

Фракція «Батьківщина», як і наш лідер Юлія Тимошенко, займає чітку позицію: референдум, порядок на землі. Необхідно залишити землю як засіб виробництва для нас і для наступних поколінь, як засіб виживання для цілого народу і цілої нації, для цілої країни, яка називається Україна. І тоді в нас буде майбутнє. Розпродавши рідну землю, ви увійдете в історію як зрадники і «бариги»...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3928. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 3944. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. «Опозиційна платформа — За життя». Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Шановні виборці! Я хочу звернути увагу на те, що ми вже близько до завершення розгляду наших поправок. Однак наша фракція буде звертатися до Конституційного Суду на предмет того, що дані норми суперечать Основному закону — Конституції України. Це перше.

Друге. Наша фракція внесла 3113 поправок з поміж 4018. Однак із цих поправок в комітеті було розглянуто трохи більше 300, а це менше 10 відсотків. Тому ми будемо наполягати на тому, що нам потрібно повернутися насамперед

в конституційне русло розгляду цього питання, розглянути поправки в комітеті, обговорити, врахувати позиції, які ϵ насправді актуальними, які відповідають потребам громадян України.

Мої колеги вже неодноразово звертали увагу на порушення процедури розгляду цього законопроекту, тому ми будемо звертатися до Конституційного Суду і «Опозиційна платформа – За життя» буде відстоювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3944 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3954. Івченко. Перепрошую. Яка?

Спочатку поправка 3951. Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Шановні українці! Наведу вам знову два факти. Перший факт. Я не пам'ятаю жодного випадку, коли вночі в цьому сесійному залі приймалося б щось добре для України. Знову ніч, і знову нічого доброго для країни ми не очікуємо від такого закону, який призведе просто до розпродажу нашого найбільшого надбання – української землі.

Другий факт. Було обіцяно, що з метою об'єднання політичних сил законопроекти, що роз'єднують суспільство в умовах пандемії короновірусу, ставитися на голосування не будуть. Але, на жаль, ми розглядаємо законопроект, який роз'єднує українське суспільство, а саме законопроект про землю, чим порушуємо домовленості. Крім того, законопроект розглядається в неконституційний спосіб на позачерговому засіданні, чого робити не можна.

Тому такий закон буде скасовано в Конституційному Суді. Це сізіфова праця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3951 народного депутата Крулька. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3954. Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, ви знаєте, в усій країні карантин, люди сидять по домівках, бо бояться виходити на вулицю. Нас сьогодні загнали в цей зал для чого? Ми маємо зробити краще фермерам? Так Всеукраїнська аграрна рада вже сказала, що під час пандемії земля не продається. Фермери кажуть, що ми, як зрадники, сидимо тут і продаємо українську землю. Для кого ми тут сидимо о першій ночі? Колеги, це точно не той закон, який потрібен аграрному сектору. Багато ще потрібно зробити задля того, щоб у нас були європейські правила гри. А головне, колеги, в країні пандемія, економічна криза, відсутність

кредитування. Ми маємо тотальну недовіру до того, як цей законопроект розглядався.

Я хочу ще раз подякувати тим політичним силам, які, як стовпи, стояли в комітеті, стоять зараз в залі Верховної Ради і не дають прийняти рішення на догоду великим фінансовим спекулянтам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3954 народного депутата Івченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 3957. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Фракція «Батьківщина». Ми хочемо всім у цьому залі нагадати і закликаємо подивитися, як змінилася ситуація в аграрному секторі України. Подивіться, шановні друзі й шановні громадяни, що робиться в морських портах України. Протягом останніх двох тижнів карантину на 30 відсотків зріс експорт української пшениці й кукурудзи. Для чого я наводжу тільки один факт усім нам? Для того, щоб ми зрозуміли, наскільки багатою є наша країна і наскільки важливою є українська земля. Кому українська земля має приносити дохід? Відповідь очевидна: громадянам України. Кого має рятувати українська земля зараз, під час пандемії? Відповідь очевидна: громадян України.

А відтак фракція «Батьківщина», як і наш лідер Юлія Тимошенко, наголошує: по-перше, законопроект непрофесійний, по-друге, спочатку має відбутися референдум.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3957 Наливайченка. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 3958. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Руслане Олексійовичу, я спершу скажу щодо процедури. Шановні друзі, відкрийте, будь ласка, сайт Верховної Ради, знайдіть розпорядження Голови Верховної Ради про скликання позачергового пленарного засідання. Тут чітко зазначено, що засідання проводиться 30 березня, не 31 березня. Ми повинні зараз закінчити засідання (*Шуму залі*).

Шановний головуючий, була пропозиція від «Опозиційної платформи — За життя» поставити на голосування питання про продовження засідання до завершення розгляду всіх поправок. Ви не скористалися цією можливістю.

Тому, Руслане Олексійовичу, закінчуйте, будь ласка, засідання, адже 30 березня минуло. Немає абсолютно ніяких підстав...(Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 3958 народного депутата Пузійчука. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$.

Рішення не прийнято.

Поправки 3966 і 3976. Тимошенко.

Юліє Володимирівно, я прошу вас, будь ласка, якщо можна, з місця.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Так само, як усі експерти і політологи кажуть, що після пандемії короновірусу світ уже не буде таким, яким ми його знали досі, так само я можу сказати, що український парламент після прийняття такого закону про землю вже не буде таким, яким він був до цього голосування. Поясню чому.

У мене немає сумнівів, що в цьому парламенті закон про продаж землі буде прийнято, до речі в його найганебнішому вигляді, але водночає водорозділ пройде не між фракціями, а буде чітко видно, хто в цьому залі керований зовнішніми фінансовими колами, а хто все ще продовжує служити Україні. Ми побачимо по голосуванню кожної людини, у кого ще є совість і честь у вимірі України та її захисту, а в кого її немає. І ми по-іншому будемо один...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3966 народної депутатки Тимошенко. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42.$

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3965. Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Північ Одещини, «Європейська солідарність». Шановні друзі, як ви бачите, в тій ганьбі, яка тут зараз відбувається, не хоче брати участі ні Разумков, ні Зеленський, який прийшов, залишив штандарт, а сам кудись втік. Де він? Невідомо де.

Зверніть увагу на годинник: 00 годин 03 хвилини, настала північ.

Ми запитуємо: а що роблять у такий час, що роблять вночі? Друзі, ми знаємо: опівночі карета перетворюється на гарбуз, «слуга народу» перетворюється на «слугу олігарха», а карантин перетворюється на грабунок. І, звичайно ж, грабунок має відбутися вночі, о темній порі. Тут це очевидно. Зараз усі люди, які тут сидять, одягли такі собі рукавиці. Чому? Напевно, щоб не залишити відбитки пальців на українській землі.

Друзі, те, що зараз відбувається, це чудовий карантин від Зеленського — відокремити український народ від його землі. Ви сидіть вдома, а ми продамо вашу землю. За це голосувати не можна, навіть коли нас лякають дефолтом. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви вимагаєте поставити на голосування? Ні. Дякую. Поправка 3962. Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Позиція «Європейської солідарності» така: зупинити ту аферу, яку замислили «слуги». Як на початку лихих 90-х було просто вкрадено державні підприємства за так звані ваучери, те саме зараз хочуть зробити з 10 мільйонами гектарів державної землі. І дуже важливо, що в цьому законопроекті на вимогу «Європейської солідарності» не допущено «дерибану» 10 мільйонів гектарів державної землі, землі комунальної власності сільськогосподарського призначення, встановлюється мінімальна вартість землі та інші важливі запобіжники.

Ми категорично проти того, щоб олігархат затягнув Україну в дефолт, від якого постраждають, у першу чергу, найбідніші. Це інфляція, це ріст цін, це девальвація гривні і насправді це те саме — розпродаж олігархам за копійки державної власності. А фермери і селяни, які мають свої паї, так само, як городяни мають право купувати і продавати свої квартири та іншу нерухомість, мають право розпоряджатися цією землею. Ми будемо щасливі, якщо ми зупинимо «слуг» у їх спробі провести аферу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Поправка 3973. Папієв Михайло Миколайович. Будь ласка, увімкніть мікрофон Папієва.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Ви бачите, що єдина політична сила, яка послідовно дотримувалася свого слова і своєї обіцянки, яку ми дали виборцям, це саме «Опозиційна платформа — За життя». Але навіть незважаючи на те, що сьогодні ви почуєте ще одне рішення комітету, в якому до нас хоч трохи дослухалися, і відповідно буде зменшено обсяг землі для продажу в одні руки, заборонено на початковому етапі продаж землі іноземцям, заборонено продаж одній юридичній особі, ми не будемо підтримувати цей законопроект і будемо голосувати проти його прийняття, бо ми є послідовна політична сила, ми відстоюємо інтереси громадян.

Допоки не буде проведено всеукраїнського референдуму і народ України не дасть добро на розгляд такого законопроекту, ми будемо голосувати проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 3973 народного депутата Папієва. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 43$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3981. Німченко.

Ми вже наближаємося до логічного завершення, прошу запрошувати народних депутатів до залу для голосування.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хочу повернути вас до декларації, яку прийняв увесь український народ і яку він підтримав 1 грудня 1991 року. В ній було вказано, що Україна є суверенною. Земля (з великої літери) є матеріальною основою суверенітету. А після цього в Конституції 1996 року було виписано однозначно, що земля є власністю Українського народу (з великої літери написано «Український народ»). У цій же Конституції у статті 14 (щодо неї тут балаканина була, мовляв держава розпродує) держава визначена як охоронець землі, це вона відповідає за кордони.

 І останнє. Шановні колеги, давайте припинимо розгляд питання. Не йдіть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3981 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Я перепрошую, Ірино Володимирівно, я не почув, коли ви йшли, що ви наполягаєте. Тому я все-таки поставлю на голосування поправку, доповідачем якої була Ірина Геращенко. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 59$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3985. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Насамперед хочу звернутися до громадян України. Шановні громадяни України, ви бачите, що монобільшість живе окремим життям, їх абсолютно не цікавлять ті життєві негаразди, які зараз у вас ϵ у зв'язку із пандемією, у зв'язку із безгрошів'ям. Їх абсолютно не цікавить те, що єдиний порятунок, який ви будете мати, це ваші городи, ваші земельні ділянки. Передусім люди вирощуватимуть власний врожай, бо держава залишила їх напризволяще.

У цих умовах приймати такий ганебний закон — це порушення Конституції України, це порушення основоположних конституційних прав людини і громадянина, це порушення статті 13 Конституції України про власність українського народу. Тому наша «Опозиційна платформа — За життя» буде звертатися до Конституційного Суду і ми скасуємо такий закон. Ми обіцяємо це громадянам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 3985 народного депутата Папієва. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 3986. Несторе Івановичу, ви казали, щоб для поправок 4000 і 4006 надати вам 3 хвилини. Будь ласка, я прошу. І всі інші, так? А, пізніше вам надати час? Добре.

Рухаємося далі. Наступна поправка... Перепрошую, я вже трохи заплутався. Несторе Івановичу, ваша поправка 4000?

Поправки 4000, 4006 і попередня Нестора Івановича Шуфрича, 3 хвилини. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Не можу не зафіксувати для стенограми (поки що для стенограми), що зараз 00 годин 12 хвилин 31 березня. А це означає, що позачергове третє засідання, яке відбулося 30 березня, закінчилося 12 хвилин тому. Ми мали закрити сьогоднішнє або вже вчорашнє засідання. Це щодо формальностей.

Тепер щодо суті. Ви знаєте, мабуть, у багатьох із нас улюблений мультфільм «Мауглі». Пам'ятаєте, сидить Каа, Мауглі, Балу, Багіра і говорять: «Это была славная битва». Я хочу подякувати своїм товаришам із фракції, представникам інших опозиційних сил, які впродовж чотирьох місяців тримали оборону і, по суті, змінили текст цього законопроєкту. Це вдалося зробити виключно завдяки нашій принциповій і наполегливій позиції. Так, це було складно. Відверто скажу, що за 20 років роботи у Верховній Раді я не пам'ятаю таких марафонів. Але ми зробили це з поваги до нашого народу, який категорично не сприймає ідеї голосування за ринок землі саме зараз, під час зубожіння, мізерних пенсій і зарплат. Ми наводили вам чисельні порівняння, з яких видно, що чим більші доходи, тим дорожча земля. Ми готові віддати всіх себе заради того, щоб зробити наших людей багатшими, підвищити пенсії та зарплати, захистити від короновірусу, а після карантину повернутися до цього питання.

Ні, закордонні бенефіціари шантажем, який прикрили вимогою МВФ, примусили вас сьогодні голосувати за цей законопроект. Це ганебне, принизливе явище. Я все-таки сподіваюся, що в залі не вистачить 226 голосів, і ви захистите і народ України, і врятуєте Президента, який зможе сказати: «Верховна Рада мене не підтримала».

Пане головуючий, я дякую вам, дякую спікеру Дмитру Разумкову за те, що більш-менш враховували нашу позицію, але чисельні порушення Регламенту змусять нас звернутися до Конституційного Суду.

А зараз я прошу проголосувати і ювілейну поправку 4000 і 4006...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставляться на голосування поправки Нестора Івановича Шуфрича. Спочатку поправка 3986. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна ювілейна поправка 4000 Нестора Івановича Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування поправка 4006 Нестора Івановича Шуфрича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\ll 3a \gg -43$.

Рішення не прийнято.

Наталія Юріївна Королевська. Ми також домовлялися, що об'єднуємо ваші поправки, які залишилися (4003, 4009 та інші), і надаємо вам 2 хвилини. Так ми домовлялися? Зараз саме ваша поправка 4003, а далі — поправка Колтуновича.

Добре. Поправки 4007, 4008. Колтунович. Будь ласка, 2 хвилини.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. «Опозиційна платформа — За життя». Шановний головуючий Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати України! Шановні виборці! Я хочу нагадати, що 13 листопада 2019 року, це чотири з половиною місяці тому, ви як парламент України прийняли в першому читанні цей законопроект № 2178-10 щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Фактично ми і наші колеги з інших фракцій зупинили на чотири з половиною місяці розгляд цього питання.

Для чого ми взагалі виходили і які в нас були стимули? Перше і найважливіше, про що я вже казав, це проведення референдуму, щоб врахувати думку людей, щоб запитати в народу, цікаво йому це чи не цікаво, актуальне це питання чи ні.

Докази з економічної точки зору вами були сьогодні почуті. Купівельна спроможність громадян України жодним чином не відповідає тим цінам, які на сьогодні є на ринку. Ми говорили про те, що 85 відсотків громадян України отримують доходи у 200 доларів, тоді як вартість земельного паю становить 1-2 тисячі доларів. Таким чином, ми бачимо неспівмірність купівельної спроможності людей з вартістю земельного паю, навіть якщо таку вартість занижено.

Ще один дуже важливий момент. Нам казали про те, що необхідно брати кредит у Міжнародного валютного фонду. Так от, досвід 2014-2019 років показав, що збільшення на 10 мільярдів доларів зовнішніх запозичень і державного та гарантованого державою боргу не створило умов для соціально-економічного піднесення, для зростання ВВП, розвитку промислового виробництва і подолання бідності в країні. А отже, наша партія голосуватиме категорично проти

цього законопроекту. Ми пропонуємо новий антикризовий план. Ми бачимо зовсім іншу економічну політику, яка має сформувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Сергійовичу. Ви наполягаєте на голосуванні? Добре.

Ставлю на голосування поправку 4007 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 4008 народних депутатів Киви та Колтуновича. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 44$.

Рішення не прийнято.

Я також прошу Олега Анатолійовича Волошина об'єднати поправки 4004 і 4005. Будь ласка, 2 хвилини.

ВОЛОШИН О.А. Шановні колеги, ми дійшли до завершення майже... (*Шум у залі*). Може, ви... (*Шум у залі*).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Маску! Маску!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дайте можливість висловитися (*Шум* у залі).

ВОЛОШИН О.А. Немає питань. Чим би дитя не тішилося, як то кажуть. Шановні колеги, я знаю, що коли ви будете голосувати за цей законопроект і потім, якщо вам вдасться його протягти, звичайно, буде сплеск радощів, аплодисментів. Але кожен із вас в душі буде думати: а якщо МВФ раптом кине, а якщо на додачу до цих вимог з'являться ще нові? А ми знаємо, що такий досвід мають багато країн, у тому числі, Україна.

Я можу вам нагадати: коли ми починали переговори про запровадження безвізового режиму, ми підписали План дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, де було чітко виписано пункти. Але потім з'являлося щось нове і нове. На Заході завжди розуміли, що єдина можливість змусити Україну робити те, що їм потрібно, це знайти і запропонувати Україні те, що для неї важливо, а водночає нанизувати, як шашлик, нові вимоги, нові вимоги і нові вимоги.

У нас уже ϵ безвізовий режим, нам навряд чи найближчим часом світить перспектива членства. Що може сьогодні запропонувати ще Захід, щоб змусити Україну виконувати свою волю? Через недолуге керування економікою Україна опинилася на межі дефолту, тепер потрібен кредит. Тому я вас закликаю: коли будете натискати кнопку, замисліться, чи не опинитеся ви в ситуації, як

у відомому відео одного відомого політичного діяча, коли доведеться потім казати: мені 35, 36, 42 роки, я не лох. Адже може з'ясуватися, що нас усіх просто пошили в дурні, а ви разом пошиєте в дурні всю країну, бо я переконаний, що 5,5 мільярда запросто нам не дадуть. З'являться нові вимоги, і вас будуть змушувати приймати нові рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви наполягаєте на голосуванні своїх поправок? Ставлю на голосування поправку 4004 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 39.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 4005 народного депутата Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 41$.

Рішення не прийнято.

Далі. Є дві поправки Королевської Наталії Юріївни. Я надаю їй 2 хвилини. Скільки? Гаразд, 3 хвилини для трьох поправок. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, це останні поправки від «Опозиційної платформи — За життя». Майже п'ять місяців боротьби, 3113 поправок. Години, коли ми вмовляли вас послухати, прокинутися і служити Україні, служити не МВФ, не іноземним кредиторам, а громадянам України. Але, на жаль, у ці останні хвилини ви все-таки наполягаєте на тому, щоб зрадити країну, щоб це ваше голосування увійшло в історію України як зрада XXI століття.

Тоді як всі країни світу захищають своїх громадян, ви продовжуєте служити своїм іноземним партнерам. Ви продовжуєте зраджувати і продавати Україну. Ви не зупинили медичну реформу і ставите експеримент над всіма громадянами нашої країни. Ви зараз усі сидите в масках, а країна залишається без засобів індивідуального захисту. Лікарі, працюючи на передовій, не мають захисту, не мають підтримки з боку держави. Люди в сільській місцевості не мають лікарень та кваліфікованої допомоги. А ми з вами витрачаємо години часу на те, щоб розпродати Україну.

«Опозиційна платформа — За життя» звертається до вас офіційно: схаменіться! Закликаємо в ці хвилини почути, згадати своїх батьків та близьких, згадати своїх прадідів, які віддавали життя за нашу країну, та не піддаватися такому м'якому розпродажу нашої країни. Ми закликаємо вас прийняти ті рішення, які насправді захистять українців, підтримають громадян, людей літнього віку, які тепер найбільш вразливі в цій ситуації. Ми закликаємо вас об'єднати зусилля для того, щоб прийняти антикризовий план порятунку України. Ми просимо вас по-людськи: зупиніться, будь ласка.

Зараз від кожного з вас, від кожного в цьому залі залежать, якою Україна буде завтра. Або це буде країна незалежних людей, це буде заможна Україна,

Україна самостійна та незалежна, або це буде Україна, яка перебуватиме під зовнішнім керівництвом. Ми просимо вас зупинитися і в жодному разі не голосувати за розпродаж України та не продавати українську землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталіє Юріївно, ви наполягаєте на голосуванні ваших поправок? Добре.

Шановні колеги, я поставлю на голосування дві поправки. Отже, поправка 4001 Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 45.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування наступна поправка 4003 Королевської. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Ми все розглянули.

I ще одна поправка, яка на сьогодні вже остання. Народний депутат Княжицький. Що, у вас ще одна ϵ ? Ви будете ставити поправки на голосування щодо підтвердження? Тоді, якщо можна, надайте перелік поправок, які ви хочете поставити на голосування щодо підтвердження (Шуму залі).

Зараз ми надамо слово для виступу пану Княжицькому, і перейдемо до голосування щодо підтвердження.

Я попрошу запросити народних депутатів до залу. Після того, як відбудеться голосування щодо підтвердження поправок, ми будемо ставити на голосування законопроект для прийняття в цілому як закону з необхідними техніко-юридичними правками.

Пане Миколо, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, мені дуже приємно, що нам вдалося нарешті переконати колег зі «Слуги народу», з більшості, не голосувати за приватизацію землі державної власності, не голосувати за приватизацію землі комунальної власності. В комітетському законопроекті цього немає. Ми голосуємо відповідно до європейської норми за 100 гектарів, які можна буде продати в одні руки з 2024 року. Рухаємося за європейською моделлю розвитку. Отримуємо підтримку від Міжнародного валютного фонду і запобігаємо катастрофі в Україні. Закликаю вас бути мудрими і відповідальними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви не наполягаєте на голосуванні щодо підтвердження?

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на засіданні Верховної Ради України присутній Президент України Володимир Олександрович Зеленський (Оплески).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ϵ ще бажання деякі поправки поставити на голосування щодо підтвердження. Я прошу зайняти свої місця, бо для підтвердження поправки нам потрібно набрати 226 голосів.

Поки ви готуєтеся, я хочу привітати народну депутатку Лесю Василенко з днем народження. Вітаємо (Оплески). Вітаємо також Ігоря Васильковського (Оплески). Вітаємо також Володимира Ігоровича Ар'єва (Оплески).

Шановні колеги, ми пройшли великий марафон, розглянули всі поправки. Є пропозиція поставити деякі поправки на голосування щодо підтвердження. Зал готовий підтримати, депутати готові голосувати.

Вадиме Євгеновичу, які поправки ви пропонуєте поставити на голосування для підтвердження? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановний головуючий, «Батьківщина» пропонує поставити на голосування щодо підтвердження дев'ять поправок. Є пропозиція надати нам 3 хвилини для виступу, а потім кожну поправку проголосувати, щоб ми не брали 9 хвилин, тобто по 1 хвилині на кожну поправку. Хай це буде один виступ протягом 3 хвилини, а потім дев'ять голосувань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, надається 3 хвилини. Надайте перелік поправок, ми проголосуємо і перейдемо до фінального голосування.

Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, я вже казав таку фразу, але зараз присутній Президент, тому я повторюю. Ідея поділити на етапи земельну реформу гарна, але реальність сьогодення фермерства трішечки інша. Фермер на сьогодні не може посіяти. Більшість банків, щоб ви знали, пане Президенте, не кредитують посівну.

Фермер на сьогодні піддається рейдерству, і жоден державний механізм не захищає фермера. Фермери на сьогодні не вірять в те, що не зайдуть досить швидко фінансові спекулянти, а в цьому законопроекті є норма про 10 тисяч гектарів — це майже половина району. Не половина, хай там п'ять сільських рад. Це означає, що фермери бояться такої кількості гектарів.

Фізичні особи — це добре. Але юридичні особи — це продаж корпоративних прав і швидка корпоратизація аграрного сектору. У нас не буде скоро фермерів, яких ви зараз бачите в Україні, у нас буде купівля-продаж корпоративних прав. Люди будуть пити десь каву по світу і отримуватимуть дивіденди з української землі. Це не європейські правила. За тими європейськими правилами, про які «Батьківщина» вам постійно говорила і запроваджувала, в Європі будується фермерський устрій. Фермери в Європі — це не спекулянти, це люди, які живуть на землі.

Пане Президенте, скажу вам так: з будь-якими ідеями вночі викрадати в українців землю — це невірно, навіть для такої прогресивної аграрної організації як Всеукраїнська аграрна рада. Вони на сьогодні борються своїми коштами з пандемією короновірусу. Аграрний союз України каже: як ви можете вночі так сісти і просто вкрасти те, що нам Богом дано? Фермери взагалі не вірять, бо на сьогодні немає ні кредитування, ні можливості отримати кредити на посівну. Не кажучи вже про те, які нині погодні умови, і що буде восени. Не підготовлена ні українська правоохоронна система, ні судова, зважаючи на рейдерство, ні фінансово-кредитна, ні розуміння людей, що цей ринок землі принесе щось добре немає.

Тому ми зайняли свою позицію: ми не будемо голосувати. Ми просимо кожного свідомого депутата зрозуміти, що не дасть прийняття цього законопроекту можливості будувати європейський фермерський устрій у країні. «Батьківщина» голосуватиме проти, ми про цю позицію говорили. Закликаємо наших колег зробити так само.

Користуючись нагодою, хочу сказати тим фракціям, з якими ми стояли до кінця, «дякую». Кожному члену команди цих фракцій дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Євгеновичу, ви сказали все, крім того, які поправки ви будете ставити на голосування щодо підтвердження. Поправку 4? Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування щодо підтвердження поправка 4. Прошу проголосувати та підтримати.

«За» – 268 (Оплески).

Рішення прийнято.

Яка наступна поправка? 2590? Ставиться на голосування для підтвердження поправка 2590 (теж повинна набрати 226 голосів). Прошу проголосувати та підтримати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 266$.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування для підтвердження наступну поправку 2689. Прошу проголосувати та підтримати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування для підтвердження наступну поправку 2885. Прошу проголосувати та підтримати.

(3a) - 265.

Рішення прийнято.

Вадиме Євгеновичу, яку ви ставите на голосування наступну поправку? Поправку 3382?

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 3382. Прошу проголосувати та підтримати.

((3a)) - 263.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах. Дякую.

Наступна поправка 3525, я правильно зрозумів?

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 3525. Прошу проголосувати та підтримати.

(3a) - 261.

Рішення прийнято.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. По фракціях!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступна поправка 3937?

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 3937. Прошу проголосувати та підтримати.

(3a) - 263.

Рішення прийнято. Дякую.

Шановні колеги, я надаю ще буквально кілька слів голові комітету. Я думаю, що він заслужив, щоб звернутися перед фінальним голосуванням до залу. Будь ласка, пане Миколо (Оплески).

Пане Миколо, говоріть, будь ласка. Час іде, пане Миколо.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Президенте! Голово Верховної Ради! Шановні колеги! Ми, в принципі, пройшли чудовий, приємний, цінний і важливий для себе і насамперед для народу шлях. Ми всі знаємо, що ринок існує, і коли, незважаючи на страшні негаразди, ми приймаємо сьогодні земельну реформу, ми показуємо попри все, що рухатися треба вперед.

Я вдячний усім. Я окремо дякую Президенту, Голові Верховної Ради, керівництву, попередньому і чинному, Офісу Президента, всім, хто долучився до роботи над цим законопроектом, особливо колегам з комітету, всім іншим народним депутатам з інших фракцій. У нас постійно відбувалися гарячі дискусії, результатом яких став цей законопроект, який, сподіваюся, сьогодні буде прийнято.

У цій редакції враховано також останні зміни, на яких зробив акценти Президент у п'ятницю. Це поетапність: продаж не більше 100 гектарів в одні руки для фізичних осіб до 2024 року; продаж юридичним особам тільки після 2024 року. Державна і комунальна земля не продається. Переноситься також дата набрання чинності законом, враховуючи ті обставини, в яких ми, як і увесь світ, зараз перебуваємо, на 1 липня наступного року.

Я прошу вас підтримати цей законопроект і перейти нарешті до інших важливих законопроектів. Прошу прийняти його як закон з усіма тими поправками, в тому числі, і в додатковій таблиці, які запропоновані комітетом, а також з необхідними техніко-юридичними правками, пов'язаними з уточненнями у статті 130 і в пункті 15 «Перехідних положень» щодо акценту на тому, що не більше 100 гектарів до 2024 року можна продавати фізичним особам, а юридичним особам можна продавати землю тільки після 2024 року.

Прошу підтримати та проголосувати.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! (*Шум у залі*). Шановні колеги! Прошу зайняти свої місця. Ми переходимо до дуже важливого голосування.

Шановні колеги, ми переходимо... 1 секунду (Шум у залі).

Шановні колеги, ми переходимо до фінального голосування.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ні продажу української землі!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (№ 2178-10) у другому читанні та в цілому з урахуванням поправок у порівняльній таблиці та в додатковій таблиці з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу проголосувати та підтримати (Шум у залі).

(3a) - 259.

Рішення прийнято (Оплески).

Шановні колеги, позачергове засідання Верховної Ради України оголошується... (Шум у залі).

Перепрошую, покажіть по фракціях і групах.

Закон прийнято. Вітаю, колеги! (Оплески).

Шановні колеги, позачергове засідання Верховної Ради України оголошується закритим.